



új magyar szó

20 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
131. (1197.) szám

BNR-valutaárfolyamok

1 euró	4,2285 ▼
1 amerikai dollár	3,3414 ▼
100 magyar forint	1,5006 ▲

Aktuális

2

Eltűnt két magyar a Delaware folyón

Az amerikai parti őrség tegnap folytatta a kutatást az után a két magyar fiatal után, akik egy városnéző vízibusz philadelphiai balesetében tűntek el még előző délután a Delaware folyóban. A kutatást annak ellenére folytatják, hogy a parti őrség kapitánya, Todd Gatlin tegnap hajnalban úgy nyilatkozott, hogy egyre kevesebb a remény az eltűntek megtalálására.

Kultúra

6

Régi zene szól a ma emberének



„Egy ilyen rangos esemény a székelyföldi város nevét, jó hírét elviszi, így vonzerőt tud gyakorolni a kulturális turizmusra, amire bizony mindig szükség van” – nyilatkozta lapunknak a július 8-a és 11-e között zajló csíkszeredai Régi zene Fesztivál kapcsán Ferencz Angéla, az eseményt szervező Hargita Megyei Kulturális Központ igazgatója.

Társadalom

7

Pénzért egyetemi diploma

Megvesztegetési botrány robbant ki a bukaresti Hyperion magánegyetem karánbesi kirendeltségén: az intézmény igazgatóját csúszópénz elfogadásával és hivatali visszaéléssel vádolja a korrupcióellenes igazgatóság.

Vezércikk

3

A felelősségről

A mai Románia állampolgárai szorgalmának, tehetségének, kulturáltságának, iskolázottságának, polgári öntudatának eredménye. Csakhogy a felelősség nyilvánvalóan nem egyenlően oszlik meg huszonkét millió ember között. Az ország sorsát érintő döntéseket nem huszonkétmillióan hozzák, hanem a mindenkor hatalom. Traian Băsescu pedig kétségkívül nagy hatalma ebben az országban.



Cseke Péter Tamás

Apad az adakozókedv

Nehezen gyűlnek a segélyek az elmúlt időben pusztító árvizek károsultjainakAz erdélyi magyarok jó része felajánlható tartalékait néhány hete elküldte a magyarországi bajbajutottaknak, a hazaiaknak már nem jut Fotó: Tofán Levente

Nincs látványos adakozás az idei árvíz károsultjai számára, pedig több karitatív szervezet is országos gyűjtést szervezett – tapasztalták lapunk munkatársai. A megszólított civilek egy része úgy érzi, a nehéz gazdasági helyzetben már nincs miből adományozni. Sokan gondolják úgy, hogy „túl sok” volt idén a katasztrófa, az erdélyi magyarok jelentős része felajánlható tartalékait néhány hete már elküldte a magyarországi bajbajutottaknak. Segítségére pedig szükség van: a folyók vízszintje tegnap már apadni kezdett, de az árvízvédelmi szakemberek szerint hosszú időt vesz még igénybe a helyreállítás. **Írásaink a 7. oldalon**

Válságban is cirkuszolnak

„Válságban az artistának sem könnyű. Nemcsak saját magunkról, állatainkról is kell gondoskodnunk” – panaszkodott la-

punknak Fireverker Tamás, a magyarországi Safari cirkusz bohóca. A társulat a román fővárosban állította fel a sátrát, s mint

mondják, egy darabig nem is hagyják el Bukarestet, mert vidéken nem jövedelmező a fellépés. **Riportunk a Színek mellékletben**

A magyarországi Safari cirkusz 35 fős társulata a román fővárosban állította fel a sátrát Fotó: Tofán Levente

Boc-kabinet: ki marad, ki megy?

Takarékossági megfontolásból a kormány úgy határozott, hogy csökkenti valamennyi minisztériumban az államtitkárok és a kormányt a megyékben képviselő alprefektusok számát. Emil Boc miniszterelnök bejelentette, tárcánként csak két-két államtitkár maradhat, csak a belügy, a külügy és a pénzügy kivétel, ahol háromra maximálják az államtitkárok számát. Azt még nem tudni, milyen mértékben érinti a leépítés az RMDSZ által támogatott hat államtitkárt és hat alprefektust, várhatóan a jövő heti kormányülés előtt a PD-L és RMDSZ vezetőiből álló koalíciós tanács egyeztet személyi kérdésekről. **3. oldal**

Mai mellékletünk:
úmsz *színekép*

Röviden

Richard Sulík lett a szlovák parlament elnöke

Richard Sulík tegnaptól a szlovák parlament új elnöke, megválasztásához második körre is szükség volt, az első fordulón egyik jelölt sem kapta meg a több mint 50 százalékos többséget. A titkos szavazás második körében a 150 tagú testületben a jelen lévő 149 képviselő közül Sulíkot nyolcvan támogatta, 56-an ellene szavaztak, míg 13-an tartózkodtak. Ellenfele, Miroslav Cíz 62 szavazatot kapott. Az első körben azért nem sikerült Sulík megválasztása, mert néhányan rosszul töltötték ki a választási ívet. Sulík a koalíciós SaS elnöke. A házelnöki posztra a kormánykoalíció négy pártja közösen jelölte. Cíz az ellenzéki Irány-Szociáldemokrácia (Smer) jelöltje volt.

Elfogadta az Európai Parlament a banki adatok átadásáról szóló egyezményt

Megszavazta tegnap Strasbourgban az Európai Parlament azt a megállapodást, amely a terrorizmus elleni harc jegyében európai uniós banki adatok átadásáról rendelkezik az Egyesült Államok számára. A képviselők négy hónappal ezelőtt elutasították az úgynevezett SWIFT-megállapodás korábbi szövegét, mivel úgy vélték, az nem garantálja megfelelően az európai polgárok adatainak védelmét. Az időközben a szövegbe került biztosítékok mellett a képviselők elérték azt, hogy a második félévben elkezdődik az európai adatfeldolgozó rendszer kiépítése, ami feleslegesen adnak át adatokat az Egyesült Államok hatóságainak.

Netanjahu tárgyalna a zsidó telepek jövőjéről

Benjámin Netanjahu izraeli miniszterelnök a CNN-nek úgy nyilatkozott, hajlandó egyeztetni a zsidó telepek jövőjéről, mielőtt a palesztinok rábólintanak a közvetlen tárgyalásokra. A kormányfő helyi idő szerint szerda este a *Larry King Live* című műsorban személyes, előfeltételek nélküli találkozót sürgetett a palesztinokkal, és a ciszjordániai zsidó telepekre vonatkozó moratórium meghosszabbításával kapcsolatos kérdésre azt válaszolta: kezdjük el a tárgyalásokat, és az egyik téma máris a telepek ügye lesz. Netanjahu arra a kérdésre, hogy egyeztetne-e a Hamász szélsőséges palesztin szervezettel azt válaszolta, hogy bárkivel hajlandó asztalhoz ülni, aki elismeri Izrael létét.

Norvégiában akart robbantani az al-Kaida

Az al-Kaida terrorszervezet három feltételezett tagját vették őrizetbe Norvégiában egy olyan összeesküvés ügyében, amely norvég és amerikai tisztségviselők szerint New York-i és angliai merényletvekhez köthető. A három férfit, akiknek nevét nem tették közzé, több mint egy éve megfigyelés alatt tartották a két ország hatóságai. Illetékesek szerint a gyanúsítottak olyan, hordozható, de nagy erejű pokolgépekkel készültek terrortámadást végrehajtani, mint amilyen a tavaly meghíúsított, a New York-i metróhálózat ellen tervezett öngyilkos merényletet követték volna el.

Új szakasz kezdődik Kubában

Azzal, hogy a kubai kormány bejelentette 52 politikai fogoly szabadon engedését, új szakasz veszi kezdetét a szigetországban a politikai nézeteikért bebörtönzött rabok ügyének végleges rendezése érdekében, jelentette ki szerdán a Havannában tárgyaló spanyol külügyminiszter. Miguel Ángel Moratinos hétfő éjszaka érkezett Kubába, hogy vendéglátóival a politikai foglyok kérdéséről, valamint az Európai Uniói és Kubai elhídeglült kapcsolatainak a felmelegítéséről tárgyaljon.

Eltűnt két magyar a Delaware folyón

MTI

Az amerikai parti őrség tegnap folytatta a kutatást az után a két magyar fiatal után, akik egy városnéző vízibusz philadelphiai balesetében tűntek el még előző délután a Delaware folyóban. A kutatást annak ellenére folytatják, hogy a parti őrség kapitánya, Todd Gatlin tegnap hajnalban azt nyilatkozta egyre kevesebb a remény az eltűntek megtalálására.

A kétélű vízibuszba, amelynek utasai között az amerikai öröskereszt közlése szerint egy egyházi szervezésű nagyobb magyar csoport is volt, egy 75 méter hosszú uszály szaladt bele nem mesz-

sze a keleti parti metropolis Ben Franklin hídjától, néhány perccel azután, hogy a vízibusz műszaki hiba miatt megállásra kényszerült. Az ütközés nyomán vízbe került 37 turista közül 35 embert sikerült kimenteni.

Két magyar fiatal – egy 16 éves lányt és egy 20 éves fiút – azonban a mentők órákon át folytatott elkeseredett kutatása ellenére sem sikerült megtalálni. A www.philly.com helyi hírportál beszámolója szerint a baleset után könnyebb sérülésekkel kórházba szállított tíz turista között három magyar gyermek is volt. A sérülteket azóta mind ellátták és kimentették a kórházból – mondta el Coleen Cannon, a Hahnemann

egyetemi kórház szóvivője. Mint a híradásokból kiderült, a vízibusz egyike volt a Philadelphian népszerű úgynevezett „duck boat”-oknak, amelyeket II. világháborús kétélű katonai járművekből alakítottak át és újítottak fel a városnéző utak céljára. A jármű egy motorhiba okozta kisebb tűz miatt lerobbant és segítségre várt a Delaware folyón, helyi idő szerint szerdán kora délután. Tíz perccel később beléjük futott egy salakot szállító motoros uszály, felborítva és összeroncólva a vízibuszt. Az uszály hosszan magával vontatta a járművet, amely azután el is süllyedt a folyó 15 méter mély vízében. ◀



Ehhez hasonló kétélű jármű vitte a víz mélyére a magyar állampolgárokat az Egyesült Államokban

Orosz–amerikai kémcsere?

Hírösszefoglaló

Kitoloncolhatnak Nagy-Britanniába egy kémkedésért elítélt orosz tudóst, cserébe az Egyesült Államokban nemrégiben őrizetbe vett feltételezett orosz ügynökök egyikéért. Igor Szutyagin 2004-ben ítélték tizenöt évi börtönre, mert a moszkvai bíróság bűnösnek mondta ki abban, hogy orosz atom-tenger-alattjárókról és rakétavédelmi előrejelző rendszerekről gyűjtött és adott át titkos információkat az amerikai Központi Hírszerző Ügynökség (CIA) egyik brit fedővállalatának.

Ügyvédje, Anna Sztavickaja szerdán a BBC orosz nyelvű adásának elmondta, hogy védecét már csütörtökön kitoloncolják Nagy-Britanniába. Lehetségesnek nevezte, hogy Szutyagint kicserélik egy Amerikában fogva tartott orosz ügynökre. Hozzátette: ügyfelének szülei tudják ezt a hírt, mivel őket értesítették a hatóságok a kitoloncolásról. Az Egyesült Államokban június 30-án vettek őrizetbe tíz embert azzal a gyanúval, hogy Oroszország javára kémkedtek. Tizenegyedik társukat Cipruson fog-

ták el, de óvadék ellenében szabadlábra helyezték, s azóta botlal uthetik a nyomát. Közülük kilencet a kémkedés mellett pénzmossással és irathamisítással is gyanúsítanak az amerikai hatóságok.

Szutyagint, a moszkvai Egyesült Államok és Kanada Kutatóintézet fegyverszakértőjeként dolgozott. Annak idején azzal védekezett, hogy kizárólag nyilvános információkat adott át az Alternative Futures nevű brit cégnek, amelyről nem tudta, hogy az amerikai hírszerzéssel áll kapcsolatban. Emberjogi szervezetek és a tudós védői koncepciót per emlegettek, mondván, hogy nem bűn nyilvános adatokból elemzést összeállítani.

Az amerikai külügyminisztérium kételyeinek adott hangot a zárt ajtók mögött lefolytatott per igazságosságát illetően. Az orosz hatóságok egyelőre nem erősítették meg hivatalosan Szutyagin elengedésének és az esetleges cserének a híret. A büntetés-végrehajtási szolgálat mindössze annyit közölt: csak az elítélt dönthet arról, hogy a hozzátartozók közül kit értesítsenek a fogva tartás új helyéről. ◀

Ismét sztrájkban a görögök

ÚMSZ

Ezúttal a nyugdíjreform elleni tiltakozásul vonultak az utcára a dolgozók Görögországban: a tegnap déltől kezdődő tiltakozó megmozdulásokkal párhuzamosan a szakszervezetek 24 óras sztrájkot hirdettek. Rendőrségi források szerint több mint 12 ezer ember vett részt két nagy athéni felvonuláson. Szalonikiben viszonylag alacsony részvétel mellett szintén tartottak tiltakozó akciót.

Továbbra sincsenek pontos információk arról, hogy mely ágazatokat, és mennyi ideig érinti a sztrájk, az előzetes hírek szerint az ágazati munkabeszüntetések az idegenforgalomra kiterjedt hatással lesznek. Órákra megbénult Görögország légi közlekedése, miután a mostani sztrájkhoz a görög légi irányítók is csatlakoztak: közép-európai idő szerint reggel 9 órától 13 óráig szüneteltették a munkát, csak a rendkívüli légi járatok forgalmát biztosították. Az Olympic Air és Aegean légitársaságok összesen 82 járatot törölték, 109 menetrendjét módosították. A tengerészeket tömörítő szakszervezet azt közölte a kikötői hatóságokkal és a reménybeli utasokkal, hogy a fő görög kikötőből, Pireuszból nem indulnak hajók és nem is érkeznek oda.

Több igazolvány, mint magyar

Hírösszefoglaló

Szerdától csak a beregszászi és az ungvári magyar konzulátusok adhatnak ki magyar igazolványokat Kárpátalján a magyar miniszterelnök-helyettes utasítására. Semjén Zsolt ezt tegnap mondta az MTI-nek miután probléma merült fel a magyar igazolványok kiadása körül. Közölte: vizsgálatot is elrendelt amiatt, hogy több magyar igazolványt adtak ki, mint ahányan magyarnak vallják magukat Kárpátalján. A miniszterelnök-helyettes emlékeztetett arra, hogy eddig a kárpátaljai magyar szervezetek is kiállíthattak magyar igazolványt. Semjén Zsolt azt mondta, nem tart attól, hogy a kettős állampolgárság miatt hirtelen megugrana majd a magyar gyökereiket felfedező, és a szabad európai uniós mozgást biztosító magyar útlevel iránt érdeklődő ukránok száma. Hozzátette: a magyar útlevelet csak a magyar hatóságok adhatják majd ki, és az eljárás során az illetékes szervek nagy gonddal fognak eljárni. Németh Zsolt, a Külügyminisztérium parlamenti államtitkára tegnap az MTI-nek azt mondta, hogy az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetséget (UMDSZ) terheli a politikai felelősség, amiért Kárpátalján jogosulatlanok is kaptak magyar igazolványokat. „Ezeket az igazolványokat az UMDSZ által fenntartott irodahálózat osztotta szét. Egyértelmű a politikai felelősség kérdése” – mondta Németh Zsolt. Az UMDSZ elnöksége tegnap Beregszászon kiadott nyilatkozatában „határozottan visszautasítja azokat a vádakot”, amelyek szerint közreműködött volna magyar igazolványok jogosulatlan kiadásában Kárpátalján. A nem jogosult személyek kiszűrését csak az illetékes magyar hatóságok tudják elvégezni, hiszen – mint a nyilatkozat fogalmazott – nekik van rá jogosultságuk, és végső soron megtagadhatják az igazolvány kiállítását. ◀

Ki megy, ki marad?

Megfelezi az államtitkárok és alprefektusok számát a Boc-kormány

CS. P. T., M. Á. Zs.

Takarékossági megfontolásokból a kormány úgy határozott, hogy csökkenti valamennyi minisztériumban az államtitkárok és a kormányt a megyékben képviselő alprefektusok számát. Emil Boc miniszterelnök jelentette, hogy a jelenlegi ötven államtitkár közül csak harminckettő maradhat meg. A minisztériumok többsége ezentúl legfeljebb csak két államtitkárt foglalkoztathat, kivétel a belügy-, a külügy- és a pénzügyminisztérium, ahol három államtitkár maradhat. A kormány döntése értelmében a jövő héttől az alprefektusok száma is megfelelődik, miután valamennyi megyében a jelenlegi két alprefektus helyett csak egy marad hivatalában. A központi államapparátust érintő takarékosági intézkedéseket azt követően hozta meg a kormány, hogy 25 százalékkal csökkentette a közalkalmazotti béreket.

Arányos veszteség

Azt még nem tudni, milyen mértékben érinti az államtitkárok és alprefektusok számának csökkentése az RMDSZ-es tisztségviselőket. Olosz Gergely képviselőházi frakcióvezető kérdésünkre elmondta: a jövő heti kormányülésen születik döntés arról, kiktől kell majd megválni, ezt megelőzően azonban a Demokrata-Liberális Párt (PD-L) és az RMDSZ vezető politikusait tömörítő koalíciós tanács egyeztet személyi kérdésekben. „Bárhogyan is lesz, legfeljebb koalíciós súlyunk arányában veszíthetünk el tisztségviselőket. Így mondjuk minden öt PD-L államtitkárral együtt egy RMDSZ-es is távozhat. Ám nem szeretnék a kormányzati partnereinkkel történő

egyeztetések előtt jóslatokba bocsátkozni” – mondta a politikus, aki a koalíciós tanácsnak is tagja.

A koalíciós tanács dönt

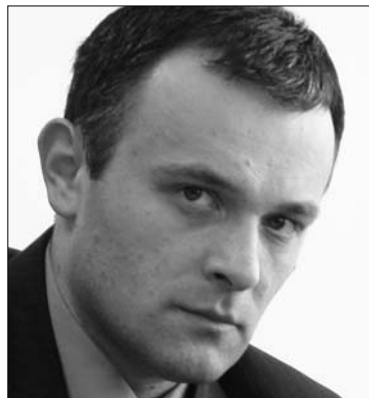
Olosz tájékoztatása szerint az államtitkárok esetében a miniszterek, az alprefektusok esetében a belügyminiszter terjeszti elő az elbocsátandó személyek listáját. Ezekről a nevekről egyeztetnek előbb a koalícióban, majd döntenek a kormányülésen. Jelenleg az RMDSZ-nek hat államtitkára van: Borbély Károly (gazdasági minisztérium), Haschi András (mezőgazdaság), Király András (oktatás), Moldován József (távokzés), Niculescu Tóni (külügy), Tánzos Barna (fejlesztés). Emellett Markó Attila államtitkári

Leépítésekre készülnek a minisztériumokban is

Három minisztérium is közzétette már, hogy milyen leépítéseket tervez. A Cseke Attila által vezetett egészségügyi tárca 1621 tisztséget szüntet meg, ezeknek több mint fele jelenleg betöltetlen. A leépítések nyomán 7,7 millió lejt takarítanak meg az államkasszáknak. Jelenleg az egészségügyi minisztériumhoz tartozó intézményekben 9 920 tisztséget tartanak számon. Sokkal nagyobb „árat” fizet az oktatásiügyi minisztérium, ugyanis Daniel Funeriu tárcavezető szerint a szeptembertől megszüntetendő tizenötezer tisztség közül jelenleg tízezer betöltött állás, tehát az azokat elfoglaló munkatársakat elbocsátják. Hozzátette: a kinevezett tanárok nincsenek veszélyben, ők továbbra is a rendszerben maradnak. A munkaügyi minisztérium esetében máris döntött a kormány: 2529 állást szüntettek meg, ami a tárca alárendeltségébe tartozó személyi állomány 19 százalékát és a fizetési keret 25 százalékát teszi ki.

rangban vezeti az Etnikumközi Kapcsolatok Hivatalát. Az RMDSZ által javasolt alprefektusok száma szintén hat: Ambrus Károly (Brassó megye), Böndi

Gyöngyike (Máramaros), Horváth Levente (Arad), Kálmán Zoltán (Argeș), Pataki Csaba (Szatmár) és Sarkady Zsolt (Bihar). ◀



Borbély Károly



Haschi András



Király András



Moldován József



Niculescu Tóni



Tánzos Barna

Tiltakozásmentes lesz az SZKT

ÚMSZ

A Maros megyei szakszervezetek lefűjták az RMDSZ Szövetségi Képviselők Tanácsának (SZKT) mai tanácskozása idejére a marosvásárhelyi Kultúrpalota elé tervezett tüntetésüket, mert Borbély László és Cseke Attila miniszterek találkozózt ígérték nekik. A szakszervezetek bejelentése szerint a környezetvédelmi és az egészségügyi tárcák vezetői délelőtt 11.00 órakor fogadják őket a Bernády-házban. „Elsősorban a Maros megyei gondokról szeretnénk tárgyalni, a közalkalmazottak elbocsátásáról, a kórházi ágyak számának csökkentéséről, arról, van-e felmérés, hány állami alkalmazott kerül utcára. Vészjelzést is akarunk kiadni azzal kapcsolatban, hogyan szavaztak. Nagyon akartuk a találkozót Cseke miniszter úrral” – mondta el Călin Orlando Cociș, a CNSLR Frăția Maros megyei szervezetének elnöke. Kifejtette, nem tudja, a megbeszélés nyilvános lesz-e, az RMDSZ a szervező, de a szakszervezetek szeretnék, ha a sajtó is jelen lehetne a találkozón. ◀

Kihirdethető az ANI-törvény

ÚMSZ

Sikertelennak bizonyult a demokrata-liberálisok azon próbálkozása, hogy visszarendeljék az alsóházba az Országos Feddhetetlenségi Ügynökség (ANI) működését szabályozó törvényt, ugyanis az ellenzéki honatyák bojkottálták a Roberta Anastase képviselőházi elnök által tegnapi összehívott házbizottsági ülést. Így a házelnök kénytelen-kelletlen bejelentette: átküldi a jogszabályt Traian Băsescu államfőnek aláírásra. Mint ismeretes, a törvényt a múlt héten fogadta el a szenátus, olyan módosításokkal, amelyek az intézmény vezetői és a hazai civil szervezetek szerint jelentősen gyengítik az ANI hatáskörét. Korábban emiatt az államfő is visszaküldte a parlamentnek a törvényt felülvizsgálatra, ám Traian Băsescu összesen hat javaslatából csupán kettőt szavaztak meg a honatyák. Így nem került be a cikkely, amely lehetővé teszi a köztisztviselők vagyoni helyzetét vizsgáló, bírákból és ügyészekből álló bizottságok megalakítását a táblabírókhoz. Szakértők szerint éppen ez a – hiányzó – paragrafus biztosíthatná azt, hogy az ANI ne

csak a vagyonyilatkozatok egyszerű „raktárnoka” legyen. Ez a cikkely a képviselőházi vitán került be a törvénybe, a szenátorok törölték – Frunda György javaslatára – a jogszabályból. Daniel Buda, az alsóház jogi bizottságának elnöke szerint e paragrafus esetében a képviselőház a döntő ház. A politikus ezért az alkotmány 75. cikkelyére hivatkozva azt kérte, hogy a törvényt kerüljön vissza a képviselőkhöz, amiről tegnap az ellenzékiek távolmaradása miatt még csak vitázni sem lehetett. A Kolozs megyei PD-L-s honatya szerint az alkotmány kimondja: „abban az esetben, ha az először megkeresett ház olyan rendelkezést fogadott el, amely a saját döntési hatáskörébe tartozik, a rendelkezést véglegesen elfogadják, ha a második ház is egyetért azzal; ellenkező esetben, csak a szóban forgó rendelkezés miatt, a törvényt visszakerül az először megkeresett házhoz, amely sürgősségi eljárással véglegesen dönt.”

Valeriu Zgonea, az alsóház PSD-s titkára azzal magyarázta távolmaradását a házbizottsági ülésről, hogy azt szabályzatellenesen hívta össze Anastase. ◀

Crin, a főhiányzó

M. Á. Zs.

Crin Antonescu vezeti a hiányzási listát a nemrég lejárt parlamenti ülésszakban, a Központi Intézet (IPP) kimutatása szerint a liberális elnök az elektronikus szavazások alig 0,92 százalékán vett részt. A képzeletbeli dobogó következő két fokát Cătălin Voicu, befolyással való üzérkedés miatt tartóztatásban levő szociáldemokrata és Ioan Ghișe liberális honatyák foglalják el. „Az alsóházi „verseny” Doru Frunzulică nyerte meg, aki 387 szavazás közül csupán tizenketten vett részt. Mögötte Robert Negoiaș, Bogdan Niculescu Duvăz és Nicolae Bănicioiu helyezkedtek el. Az IPP bemutatta az eminens honatyák listáját is, eszerint a Temes megyei demokrata-liberális Gheorghe David az egyetlen százszázalékos mutatóval rendelkező szenátor. Az alsóházban négy kormánypárti képviselő – Justin Cionca Arghir, Cristian Petrescu, Mihai Cosmin Popescu és Iulian Vladu – osztozik az első helyen, ugyancsak százszázalékos jelenléttel. ◀

A felelősségről



Cseke Péter Tamás

„Nem egyedül felelek az ország sorsáért, mind a huszonnégy millió felelősök vagyunk érte” – szabadkozott az államfő szerdán a közszolgálati rádióban. A rádióinterjú kontextusából kiragadva Traian Băsescu nyilatkozata meglepően hangzik, mert tehetetlenségről árulkodik. Az államfőről a legdádább ellenfelei (ellenzéki) is elismerik: nem gyáva politikus, ám ez a kijelentése a sarokba szorított ember védekezése volt.

Az államfői kifakadás emberileg érthető, és igazságtartalma van. Emberileg érthető, hiszen – talán az egyetlen Ion Iliescu kivételével – kevés politikust támadtak annyit az utóbbi húsz évben, mint Traian Băsescu mandátuma öt és fél éve alatt. „Diktátor”, „részeses matróz”, „fegyvercsempész”, csupán néhány a jelzők közül, amelyek már nem csak a sajtó hasábjain jelennek meg róla, hanem az utca emberének szájából is elhangzanak naponta. Băsescu-ellenessé vált a közhangulat, az államfő a legfőbb rossz megtestesítője. Politikai ellenfelei (beleértve a mögöttük sorakozó médiatrösztöket) primitív, ám hatékony módszert alkalmaztak. Megszemélyesítették, nevesítették a válság (sőt minden baj) okát: üzenetük az, hogy mindenről „egyedül” az államfő tehet.

Erre az üzenetre próbált meg válaszolni kifakadásával Traian Băsescu, akinek abban igaza van, hogy egy ország sorsát lakói alakítják, mindannyian. A mai Románia állampolgárai szorgalmának, tehetségének, kulturáltságának, iskolázottságának, polgári öntudatának eredménye. Csakhogy a felelőség nyilvánvalóan nem egyenlően oszlik meg huszonnégy millió ember között. Az ország sorsát érintő döntéseket nem huszonnégy millióan hozzák, hanem a mindenkori hatalom. Traian Băsescunak pedig kétségkívül nagy – bírálói szerint túlságosan nagy – a hatalma ebben az országban. Ez még akkor is igaz, ha azt tapasztaljuk: egyre kevésbé képes kereszttülni akarátát. Sikertelenül törekény parlamenti többséget létrehozni, szája íze szerinti kormányt alakítani, az Alkotmánybíróságot is részben „bevennie”, a köztévé élére saját emberét helyezni; ám éppen a taláros testület állította feje tetejére a Băsescu által bejelentett válságkezelő csomagot, a parlament röhhöve utasította vissza az ANI-törvény „zsarnok” által kért módosításait, a kormány pedig hónapokig halogatta – a Cotroceni-ből érkező ukáz ellenére – a központi adminisztráció leépítését.

Rossz politikusi döntésekért egyébként – demokráciákban – nem jár bünvádi felelősségre vonás, a szankció csupán a választók részéről jöhet. Traian Băsescuról úgy tudjuk, többé nem áll a szavazók elé. Így már csak a történelemre hárul a felelősségre vonás.

Román lapszemle

Az ideai érettségi pozitív és negatív rekordokat is megdöntött. A 2000–2010-es időszakban az idén bukott meg a legtöbb diák, ugyanakkor az idén végeztek a legtöbbben 10-es átlaggal, szám szerint 131-en. (Adevărul) ▶ Egy egyetemista évente legkevesebb 3700 lejt költ lakbérre, élelemre, közlekedésre, könyvekre és kocsmázásra. (Evenimentul zilei) ▶ Bulgária volt külügyminisztere, Rumén Petkov körülbelül 500 ezer eurót igényelt Szófiától, hogy felvehesse a harcot a Romániából érkező szűnyogok ellen. (Gândul) ▶ Traian Băsescu megerősítette azt, hogy az árvizekről szóló, a sajtóban korábban közölt értesülések a nemzetbiztonság elleni merényletnek minősíthetők. (Puterea) ▶ Dan Diaconescu azért engedték feltételen szabadlábra az előzetes letartóztatásból, mert nem visszaeső bűnöző és egy kiskorú gyereke van. (Click)

Strasbourg: az igazság fellelővára

A román állampolgárok által elindított tulajdonperek nagy száma idén júniusban arra készítette az Európai Emberjogi Bíróságot, hogy irányadó eljárást dolgozzon ki a kérdésben. Ennek célja az, hogy a beperelt állam hatóságait hozzásegítse az ilyenfajta eseteket előidéző strukturális problémák megoldásához.

B. T.

Azt követően, hogy Románia 1994-ben aláírta az emberi jogok védelmében megfogalmazott európai konvenciót, több ezer román állampolgár fordult panaszával a strasbourgi Európai Emberjogi Bírósághoz (ECHR). Olyan személyekről van szó, akik Romániában hiába járták végig az igazságszolgáltatás kálváriáját, igazuknak nem tudtak érvényt szerezni.

Statistikák

De a bíróságot más országokból is tömegesen keresték meg a panaszosok, tavaly a megoldásra váró ügyesomók száma megközelítette a 118 ezret. Az ügyfelek számát tekintve Románia 9750 dossziéval a negyedik helyen áll Oroszország, Törökország és

Ukrajna után, a panaszosok lakossági részaránya tekintetében azonban listavezető.

Ma már több tucatra rúg azoknak az ítéleteknek a száma, amelyekben az emberjogi bíróság elmarasztalta és kártérítés kifizetésére kötelezte a román államot. Az ECHR azonban nagyon szigorúan megszüri a panaszokat, azok 97 százalékát vagy megalapozatlannak, vagy nem a testület hatáskörébe tartozónak ítélte meg. Tavaly például a román állampolgárok által benyújtott 4247 panasz közül mindössze 153 esetben állapított meg jogsértést. A román államot elmarasztaló ítéletek negyven százaléka – 91 határozat – a tulajdonjog megsértése, 36 százaléka – 72 döntés – pedig a méltányos romániai perle folytatás hiánya miatt született meg. Jelenleg több mint ezer, Romániából érkezett

tulajdonjogi dosszié vár megoldásra az emberjogi bíróságnál.

Az ECHR a román államot egyébként 1994 és 2009 között összesen 36 millió euró kártérítés megfizetésére kötelezte. A Bukarest által elveszített perek száma 2007 után rohamosan megnőtt, 2007-ig az államot ugyanis csupán 4,5 millió eurónyi kártalanításra ítélték Strasbourgon.

A bíróság döntései nem egy esetben gyökeresen megváltoztatták a romániai jogszabályok egy-egy kitételét, így például az előzetes letartóztatással, a telefonlehallgatással, a tulajdonjoggal kapcsolatos rendelkezéseket.

„Történelmi perek”

Az egyik ilyen – a román igazságszolgáltatás által egyenesen történelminek tar-

tott – pert Alexandru Pantea indította a román állam ellen. A volt kommunista ügyész a letartóztatási mandátum lejáratá után sem engedték szabadon, őrizetbe vétele után csak négy hónappal állhatott bíróság elé, fogvatartása idején a börtönőrök szeme láttára bántalmazták cellatársai – ráadásul köztörvényes elítéltek.

A strasbourgi fórum a felperesnek adott igazat és 46 ezer eurós kártérítésre ítélte a román államot, miután jogtalanannak mondta ki az előzetes letartóztatást, tekintve, hogy azt az ügyész és nem a bíró rendelte el. Két héttel a per után a román hatóságok ilyen értelemben voltak kénytelenek módosítani a büntetőeljárás törvénykönyv idevágó rendelkezéseit.

Ugyancsak történelmi jelentőségűnek mondható a Dumitru Popescu-ügyesomóban hozott ítélet is: a Cigaretta II. dosszié egyik vádlottjaként Popescunak sikerült bebizonyítania, hogy a titkosszolgálatok illegálisan hallgatták le telefonját. Az ECHR kimutatta, hogy a romániai nemzetbiztonsági törvény lehallgatást szabályozó cikkelyei nem felelnek meg

az európai emberjogi konvenció normáinak, mivel lehetővé teszik, hogy az ügyész, bírói ellenőrzés nélkül rendelje el a lehallgatást, ráadásul az ügyesomóban nem tüntették fel azokat a bizonyítékokat sem, amelyek megindokolták volna az intézkedést. Ezt követően a bukaresti illetékesek változtattak a vonatkozó román törvényen, és jelenleg Romániában is csak bírói meghatalmazással lehet lehallgatást elrendelni.

Amint a román kormány ECHR mellé kirendelt ügynőke, Răzvan Horațiu Radu fogalmazott: a strasbourgi testület kiváló partnere volt Romániának az igazságszolgáltatási reformok tekintetében.

Tulajdonjogi panaszárakat

Bukarest és az ECHR viszonya azonban korántsem volt teljesen felhőtlen. Románia és az emberjogi bíróság kapcsolatát nagymértékben beárnyékolta a legfelsőbb bíróság 1995 februárjában hozott ítélete, amellyel törvénytelennek mondta ki az alsóbb szintű igazságszolgáltatási szervek mindazon döntéseit,

amelyekkel visszaszolgáltatták tulajdonosaiknak az elkobzott ingatlanokat. Az igazságszolgáltatásra gyakorolt politikai nyomás egyértelmű volt, hiszen Ion Iliescu államfő röviddel azelőtt kifogásolta elhíresült szatmárnémeti beszédében az államosított házak visszaadását. Nem sokkal a legfelsőbb bíróság határozata után Iliescu aláírta a bérlőket védő 112-es számú törvényt. Mindennek nyomán az érintett tulajdonosok valóságos panaszárattal lepték el a strasbourgi testületet, a román állam pedig az évek során több millió eurót volt kénytelen fizetni a pert megnyerő károsultaknak.

A tulajdonperek hatalmas száma idén júniusban arra készítette az ECHR-t, hogy irányadó eljárást dolgozzon ki a kérdésben. Ennek célja az, hogy a beperelt állam hatóságait hozzásegítse a hasonló ügyeket előidéző strukturális problémák megoldásához. A bíróság több mint ötven éves történetében ez a második eset, amikor a testület irányadó eljárásra kényszerül, a módszert első ízben 2004-ben, egy lengyel állam elleni tulajdonjogi per esetében alkalmazta. ◀

Célegyenesen az Európai Külügyi Szolgálat

Igencsak kell igyekeznie Catherine Ashtonnak, az Európai Unió külügyi főképviselőjének, ha az év végén meg kívánja kezdeni az Európai Külügyi Szolgálat működését.

Gy. Z.

Az EU új útjait, felépítését megszabó Lisszaboni Szerződés tavaly december 1-jén lépett érvénybe, és alig telik el egy év, máris színre lépnek az Európai Külügyi Szolgálat első hivatalnokai, diplomatái. Ismerve a brüsszeli malmok lassú őrését, azt lehet mondani, hogy kárpázatos a siker; máskor a döntéstől a megvalósulásig esztendőök sorát is magunk mögött hagyjuk.

„Életfogytig” diplomáták

Igaz, a döntést hosszú vajdás előzte meg, és miután három hete az állam- és kormányfők már aláírták a szolgálat létrehozásáról szóló dokumentumot, Strasbourgon most szerdán és csütörtökön az Európai Parlament (EP) képviselői is lefolytatták a szolgálatról szóló parlamenti jelentés vitáját. A képviselők a működéssel kapcsolatos kompromisszumot megfelelő kiindulópontnak tekintik ahhoz, hogy a külpolitikában is érvényesüljenek a közösségi módszerek, továbbá a parlament megfelelő politikai és költségvetési ráhatással legyen a szolgálatra.

A szép szavak szintjén mindez valóban öröndetes, ám sok nyitott kérdésre, pontosabban jogosan megfogalmazott igényre – úgy tűnik – nincs válasz. Főként a 2004 óta felvett új tagországok, közülük is többnyire az egykori szocialista tábor államai kifogásolják, hogy máris tudni lehet: a létesítendő közös szolgálatba túlnyomórészt a régi tagok delegálhatnak vezető fizetésű csúcspolitikusokat, akiknek a megbízása gyakorlatilag „életfogytiglan”, tehát korlátozott mértékben lesz lehetőség a helyükre lépni. És akkor még nem is beszélünk a küszöbön álló további bővítésről: Horvátországról, Izlandról, a Nyugat-Balkánról, amelynek leendő megfelelő képviselője elsőrendű érdeke a Közép- és Kelet-Európai térségnek.

A soros elnökség

Az első lépés a kidolgozott menetrend szerint december 1-jétől várható, és bár az EU „külügyminisztere”, Lady Catherine Aston (úgy is, mint Upholland bárónője) a munkája során az EP-nek felelős, nem függetlenítheti magát a többszörös biztosítással működő unió egyik fontos intézményétől, a soros



Catherine Ashton. Idejében megalakul-e az Európai Külügyi Szolgálat?

elnökségtől. Az ezt betöltő országnak meghatározó szerepe lehet az irányvonal megválasztásában, márpedig januártól fél éven át Magyarországra, azt követően pedig Lengyelországra hárul ez a feladat.

Ezt tekintve értékelhető, hogy Martonyi János magyar külügyminiszter a héten kötetlen munkavacsorán vett részt Brüsszelben; a közös asztalnál ült Cristian Diaconescu, a bukaresti diplomácia vezetője, továbbá a házigazda belga Steven Vanackere és brit, dán, francia, lengyel, máltai, svéd kollégái. Megvitatták, hogy a létrejövő unió külügyi szolgálatot milyen munkamód-

szerekkel kívánják közös külpolitikai tartalommal megtölteni. Martonyi hangsúlyozta: a magyar fél fenntartja azt az igényét, hogy méltányos arányban kapjon szerepet, amikor megteremtik a szolgálatot. A témát az EP-ben is megemlézték néhányan – nem az egyenjogúság elvére, hanem főként a földrajzi egyensúlyra hivatkozva –, amire a külügyi főmegbízott azzal válaszolt: ebben a kérdésben is kéri az európai képviselők támogatását.

Nem – hanem

Miközben Strasbourgon a vegyes érzelmekkel viseltető tagországokat – mert ilyenek

is szép számmal vannak – igyekezett megnyugtanni Lady Ashton, az EP három jelentéstevője, a néppárti német Elmar Brok, a liberális Guy Verhofstadt (egy időben a széteséstől fenyegetett Belgium miniszterelnöke), valamint a szocialista olasz Robert Gualtieri egyéb nézeteket utköztetett. Brok azt hangsúlyozta: a szolgálat lehetővé teszi majd az EU számára, hogy nem csupán közreműködője, hanem alkotója is legyen a nemzetközi folyamatoknak. „Nem EU-külpolitikát akarunk csinálni, hanem ellenőrizni akarjuk azt” – magyarázta. Vele szemben Guy Verhofstadt kategorikusan fogalmazva

fordult a bárónőhöz: „A szolgálat már létezik. Fejlessze hát a közösség egyik intézményévé! Mindaddig ugyanis csak ott értünk el sikereket, ahol a közösségi módszereket alkalmaztuk, mint például a belső piac megteremtésében.” Roberto Gualtieri pedig elégedettségét fejezte ki, hogy bizonyos kérdésekben a szolgálat már szorosan kapcsolódik a kollégája által említett módszerekhez, miáltal az ellenőrzése demokratikusává válhat.

Brüsszeli megfigyelők egyébként a szolgálat legfőbb hibájaként azt róják fel, hogy többet foglalkozik elméleti kérdésekkel, a gyakorlat háttérbe szorul. Nem tudni semmit a leendő unió nagykövet és a már működő képviselővezetők viszonyrendszeréről. A diplomáciai kapcsolatokat tehát nem ki egészíti, nem az egyikkel a másikat pótolja, hanem egyszerűen megkettőzi. Ilyenformában nem költségcsökkentő, hanem lényegesen azt megnövelő tényező anélkül, hogy egyszerűsítene a kapcsolatokat, az ügymenetet; magyarul: a bürokráciát dúsitja. És végül: egy-egy tagország különutas megnyilvánulása (amire mindig is akad példa: a szlovák nyelvtörvényről a Macedóniával kapcsolatos görög álláspontig) nem emeli fogja az unió nagykövet tekintélyét, hanem éppenséggel rombolni. Ezekről a kérdésekről Brüsszel mindig is hajlamos volt hallgatni. ◀

Lap-top

A nap címe. Póker gép, Cristian Tudor Popescu, *Gândul*.

Magyarázat. A *Gândul* vezető összeállításában is arról ír, amit a lap úgymond megjósolt (nem ellenőriztük), hogy tehát Traian Băsescu előbb-utóbb magára hagyja Emil Bocot és kabinetjét a népszerűtlen megszorító intézkedésekkel. Szerdai rádióinterjújában az elnök bejelentette: nem ért(ett) egyet a hozzáadott értékadó (TVA, héa) megemelésével. CTP kommentárja: „A héa növelése hiba volt, jelenti be T. Băsescu, remélve, hogy a kormány visszatér a 19 százalékhoz, ezzel szemben minden jövedelmet megadóztatnak, beleértve a nyugdíjakat is. Mindkét megállapítás helyes. Mindkettő a kormány bukásához vezet. (...) Băsescu elnöknek a 24 százalékos héa bevezetése előtt kérnie kellett volna Boc miniszterelnök lemondását. (...) Valamennyi jövedelem megadóztatása viszont feltételezi a lemondást a 16 százalékos egységes adókulcsról.” Mióta mondjuk: progresszív adót!

Ezek a belső ellenállók! Miután Sever Voinescu elnöki tanácsadó és mindenek, jelenleg alsóházi alelnök (és sokak szerint jövődi államelnök-jelölt) nemrégiben kijelentette, hogy „a PD-L agya átköltözött a kormányba” (amivel azt akarta jelezni, hogy a pártmunkával és belső építéssel a PD-L-ben immár senki sem foglalkozik), újabb Monica Macovei bírálja alakulatát, amely európai parlamenti képviselőnek küldte őt Brüsszelbe. Az egykori ügyész-nőből lett civil társadalmi aktivista, majd egy ugrással tálibos igazságügyi miniszteré vált hölgy az *Evenimentul zilei*nek adott interjújában súlyos kijelentésre ragadtatta magát: „A PD-L elárulta választóit.” (Persze ellenőrző és nyomozó szervére, az ANI-ra gondolt.) Szegény Boc erről nem is tudott. Most már azok is bírálják, az államfővel az élen, akiket szeret. Mi marad ebből az emberből?

A nap álhíre. Nevük, tiszttségük, munkahelyük, fizetésük és kedvenc fogásuk elhallgatását kérő személyek bejelentették, hogy Bocot a miniszterelnöki székben egy szintén B-betűs kormánytag követi, a Bajnokok Ligájából.

Minden napra egy mondás

„Ha mindenki egyformán gondolkodna, semmi értelme nem lenne a lövésznek.”

Mérő László

Népi bölcsesség



Horváth István

A vége fegyvercsere

– Pénzt vagy életet!
– Életet!

A revolveres merénylő ettől a választól úgy megijedt, hogy visszahőkölt. A számtalanszor elhangzott támadó felszólításra, amióta a világ világ, először hangzott el a fenti válasz. A rabló lövésre kész pisztolya megrezdült a kezében, és egyszerűen nem tudta, hogy mit tegyen. A megtámadott egyén két karját nyugodtan felemelte, mint akit nem érdekel, hogy mi lesz.

Ez volt lefolyását és befejezését tekintve minden idők legkülönösebb és legszomorúbb bűnügyi komédiája. Színhely: San Francisco. Írta: az élet. (...)

– Barom! – ismétli a rabló. – Pénzt vagy életet! Nem hallotta?

– Mit ordít! Azt hiszi, süket vagyok? Miután szabadott választanom, hogy a pénzem adjam-e vagy az életemet, én az életet ajánlottam.

Az útonálló helyzete kétségbeejtő volt.

– Ha komédiázik porul jár! Háromig számolok!...

– Maga egy számtantanár, becstületszavamra!... Mondtam, hogy az életet megkaphatja. Én ingyenélő vagyok, hát az életre nincs rezsim. De honnan veszek másik ötven centet, ha ezt odaadom? Most képzeljük el a rablót. Agyonlőjön valakit, tehát villamosszék kockáztasson ötven centért, vagy szegényszemre távozzék e rövid beszélgetés után?

– Utoljára figyelmeztetem, és azután... – kezdte újra komolyan.

– Ne adjon terminusokat! Maga rám bízta a választást, most tessék löni!... – és mert megszánta a pisztolyával tehetetlenül hadonászó támadót, szelíden folytatta: – Verje ki a fejéből, tisztelt martalóc úr, hogy én magának akár csak egyetlen vasat is adjak.

Rejtő Jenő: A megkerült cirkáló

SZELLEMI DÉZÉS

Onasszisz kelengyéje

Mikoron éppen jövedelmezőnek látszott a diplomata-biznisz, komolyan eljátszadotam az ötlettel, hogy én leszek hazámban a Petrezselyem-sziget tiszteletbeli konzulja. Kinevezem magam, nyomatok cirádás névjegyet, levélpapírt (a számítógép korában ez nem különösebben fáradságos), és persze szert teszek megkülönböztető autórandszámra is. Házam kertjében reggelen te felhúzzom a Petrezselyem-sziget (általam tervezett) zászlaját, este bevonom, amúgy pedig kiadom becses önmagam az általam képviselt zsebkendőnyi, mit is mondok, petrezselyemcsomónyi terület függetlenségének élharcosává.

A Petrezselyem-szigetről (Isla del Perejil) tudni kell, hogy Ceuta és Melilla mellett egyike az Afrika északi részén található ötszuerén területnek (plaza de soberania), tulajdonlásáért még az új évezred elején is villongások törtek ki Spanyolország és Marokkó között. A sziget maga nem más, mint egy sziklás földdarab szemközt, a valójában



Gyulay Zoltán

anakronisztikusan európai brit gyarmattól nyolc kilométerre, a marokkói partoktól pedig mindössze kétszázötven méterre. Nevét a rajta termő vad kapta, és az áhított tiszteletbeli konzulságomnak az adott különös vonzerőt, hogy néhány kecske lakja csupán, tehát bajba jutott állampolgárokkal aligha lett volna gondom. Lám, mennyi galibát is tud okozni akár egy tizenöt hektárnyi földdarab (hogy a probléma gyökeréhez még közelebb kerüljünk, jusson eszünkbe a fekete-tengeri Kigyó-sziget)! Országok ma, a harmadik évezredben is képesek háborút vívni szigetekért, hogy mást ne mondjak, ismét izzik a parázs Anglia és Argentína közt a Falklandé, Japán és Oroszország hat és fél évtizede nem volt képes békét, csak fegyverszünetet kötni a Kuril-szigetek hovatartozása okán (egyikük-másikuk ott is lakatlan), ehhez képest az én Petrezselyem-szigetem mégiscsak smonca, nem? Görögország pedig kiárusításba kezdene: pénzzé tenné szigeteit. Arról persze szó sem lehet, hogy Korfut, Krétát, Rodoszt,

netalan a Törökország által egyharmadrészt megszállt, jóllehet független, de mégis az athéni érdekszférába tartozó Ciprust vinné a piacra; Görögországnak van vagy kétezer apróbb-nagyobb, jobbára lakatlan szigete-szigetecskéje, azok kerülnek eladósorba. Talán vannak még hozzá hasonló őskövületek, akik emlékeznek a hatvanas évek végének fura nászára, a meggyilkolt Kennedy-elnök özvegyének, Jackie-nek és a görög hájómágnás Arisztotelész

Onasszisznak a házasságára. A dúsgazdag, de szépfűának a legnagyobb jóindulattal sem mondható nábob kelengyéje közt szerepelt egy magánsziget is – és valljuk meg, mi, akkori serdülők jobban irigyeltük ezért, mint a világsajtó által dekoratívnak tartott hölgyért. Szigetet vásárolni, az azért mégis csak valami! Amúgy ha emlékeim és tanulmányaim nem csalnak, olyan gyakran nem fordult elő a világban, hogy egy földterület adásvétel útján került volna egyik ország birtokából a másikba (elvégre mennyivel jövedelmezőbb üzlet háborúskodni érte), ha-

Sólyom-röptetés

Elrepült, azaz elröptették. Azok, akik fölé nem egyszer külön is kiterítette védő szárnyát, jóllehet esküje szerint egyformán kellett volna terítenie mindenkire.

Sajnálhatjuk Sólyom Lászlót, mert nagy akarattal próbált segíteni a (na, hogy is illik mostanság mondani, hogy „igazi magyarnak” tűnheszen az ember?), az elrabolt, de legszívesebben azt mondanám, hogy málészájúan odadobott, elhagyott területek magyarságán. Néha túlságosan is nagy buzgalommal, nem törődve a szokásjoggal, az adott ország urainak várható lépésével. Pedig a magyaroknál is az a szokás, hogy birtokunkon azt a vendéget látjuk szívesen, aki nem csak a gazdatiszttal, a lovászmeszterrel, de a birtok urával is akar parolázni.

Nem egyszer úgy éreztük: Sólyom Lászlónál fontosabb az eszköz, mint a cél. Beszéljenek csak róla, beszéljenek arról, hogy mennyire akart segíteni nekünk, s velünk énekelni nemzeti imánkat és a székelek himnuszát. Csak hát a gonosz szomszédok birtokot tartottak neki, nem törődve, hogy ő a legnagyobb magyar közjogi méltóság.

Bár a jog neves tudósa, mintha az otthoni dolgokban is szándékosan kereste volna a konfliktusokat. Emlékezzünk: elődjével ellentétben a hatáskörébe tartozó kinevezéseknél nem tanácskozott előre a pártokkal, nem kérte azok véleményét, ezért aztán jelöltjét sokszor leszavazták. Volt akit az elnök macassága miatt így többször is megszégyenítettek. Mivel félreérthetetlen jelzéseket adott (nem is csak Horn Gyula kitüntetésének visszautasításával, és a költségvetést érintő kórházi vizitdíj eltörlésével), hogy merre húz, joggal remélhetette újrjelölésének fideszes támogatását. Nagyon nyelhetett, mikor megtudta: erről szó sem lehet, mert az új hatalomnak még nála is hűségesebb elnökre van szüksége! Lehet, hogy a döntésben Sólyom László önféjűsége is szerepet játszott. Orbán Viktor úgy gondolta, nem csak a hazai dolgok simább menete, de az új szomszédügyi politika miatt is egy kevésbé konfliktusos személyre van szüksége.

Schmitt Pálnál ilyesmitől nem kell tartania. A kétszeres olimpia bajnok inkább csapatember, és több benne az empátia, ráadásul tapasztalt diplomata (kétszer volt nagykövet), s évek óta a Nemzetközi Olimpiai Bizottság alelnöke. Mi, leszakított magyarok azt várjuk tőle, hogy a szomszédokat nem sértő, fölösleges magyar szlogenek nélkül, pragmatikusabban álljon dolgainkhoz, mint három elődje. S ne importálja hozzánk az ottani megosztó politikát, mert az nekünk végzetes lehet.

Vegye észre: mi, akik itt élünk, jobban tudjuk mi jó nekünk, mint akár a legokosabb pesti politikus.



Sike Lajos

Régi zene szól a ma emberének

Baloga-Tamás Erika

„Múltán lehetünk büszkék arra, hogy Csíkszereda immár harminc éve ad otthont egy ilyen nemzetközi hírű fesztiválnak. Emellett természetesen nem elhanyagolható szempont az sem, hogy egy ilyen rangos esemény a város nevét, jó hírét is elviszi, így vonzerőt tud gyakorolni a kulturális turizmusra, amire bizony mindig szükség van” – nyilatkozta lapunknak a július 8-a és 11-e között zajló csíkszeredai Régizene Fesztivál kapcsán Ferencz Angéla, az eseményt szervező Hargita Megyei Kulturális Központ igazgatója.

Újrászások és premierok

Az idén harmincéves jubileumát ünneplő fesztivált alkalomhoz illően különlegesre, emlékidőzőre tervezték, így az eddigiekhez képest számos újdonsággal is készültek a szervezők. Egyik ezek közül a *Széllel tündökle-*

ni... *Emlékek a harmincéves Csíkszeredai Régizene Fesztivál kezdeteiről* címmel megjelenő emlékkiadvány bemutatása, a hozzá tartozó CD-melléklet pedig egy 1985-ben ki nem adott, azaz betiltott Barozda lemez anyagát tartalmazza. A 25 éves késéssel megjelenő lemezen erdélyi vonatkozású énekek kaptak helyet, számolt be Ferencz Angéla.

A számos hazai és nemzetközi együttest felvonultató fesztiválon premiernek számít az ausztriai Unicorn felépése, Nyugat-Európa kiemelkedő együttesének koncertjét első alkalommal hallhatja a romániai közönség.

Fesztivál továbbképzőkkel

„Örömmel számolhatok be arról is, hogy egyre nagyobb népszerűségnek örvend a fesztivállal szinte egyidőben zajló Régizenei Nyári Egyetem, a nyolc mesterkursuson 38 diák vesz részt, akik a képzés után egy olyan elismerést kapnak, amely fontos



Ferencz Angéla szervező (középen) szerint a fesztivál hatással van a kulturális turizmusra is

része lehet egy szakmai önéletrajznak” – folytatta a beszámoló a szervező. A jubileumi események sorába tartozik az a beszélgetés is, amelyet a Nyári Egyetem keretében szerveznek: *Harminc év távlatából... Beszélgetés a Régizene Fesztivál kezdeteiről* címmel, melyen ott lesz az egyik egykori alapító együttes, a Barozda is.

Alkalom szüli a zenekart

A fesztivál egyedi projekttel is készült, ami nem más, mint a Barokk Fesztiválzenekar koncertje. Érdekes, hogy a zenekar kiemelt szerepet kapott a fesztivál idejére létrehozott barokk hangszeresek játszó, hazai zenei székéből, akik közül néh-

nyan külföldön tevékenykednek. Az ideiglenesen összeállt zenekar egyik tagja a Csíki Kamarazenekar vezetője Kovács László is, aki a csíkszeredai Nagy István Művészeti Líceum hegedűszakos tanára. „Nekem zenetanárként minden egyes alkalommal nagy élményt jelent a fesztiválon való részvétel, itt érzem iga-

zán azt, hogy mennyire időtálló a zene, amely az évszázadok során sem veszít varázsából. Ugyanakkor egy zenetanárnak szüksége van olyan fórumra, amely segít a szinten maradásban, ami ezen a pályán elengedhetetlen, ugyanakkor kitűnő lehetőséget nyújt a továbbfejlődéshez is” – fejtette ki véleményét lapunknak a zenetanár.

Illő környezet a zenének

A koncerteknek nagyobb részt a Mikó-vár udvara ad otthont (rossz idő esetén a Csíki Játékszín), de a csíkszeredai kegytemplom, a csíkszeredai Szent Ágoston-templom és a gergyószárhelyi Lázár-kastély is helyszíne lesz egy-egy hangversenynek. Az eseményt, melynek Kelemen Hunor művelődési miniszter a fővédnöke a Hargita Megyei Kulturális Központ szervezi a Hargita Megyei Tanácsának és Csíkszereda Polgármesteri Hivatalának segítségével. ◀

Szótárlat

Csiky András nemsokára 80

Nem lehettem ott a napokban azon az ünnepségen, amelyen a szatmárnémeti Harag György Társulat alapítóját a színház örökös tagjainak fogadták, immár oklevéllel is. Az alapítás olyan rég, még 1953-ban történt, s ráadásul Nagy-bányán, hogy az akkori huszonöt személyes együttesből (élén Erdős I. Pál igazgatóval, aki az akkori idők furcsaságai-összhangban, grafikus volt) ma már csak négyen jelenhetnek meg az ünnepségen. Neve- sen Csiky András, Elekes Emma, Krasznai Paula és Soós Angéla. A Csikyval való találkozás elmaradását különösen sajnálom, mert őt, annak okán, hogy később Szatmárnémetiből Kolozsvárra szerződött, legalább harminc éve nem láttam élőben a színpadon (színházi filmfelvételen, il-

letve filmen viszont igen). Pedig sokakkal együtt, de kedveltem karakteres hangját, tiszta szövegmondását, egyéniségét külön is kifejező mozgását. Jól emlékszem az általam látott első szerepeire, mint Hamlet vagy Andrej Bolkonszkij alakítása a Háború és békeben. Tehetségére külön felfigyelt a filmgyártás is, minek eredményeként több szerepet is ráosztottak, mint például az Akasztottak erdejében című filmben. Egy ideig, pontosabban 1960-68 között az akkor még Szatmári Állami Színház igazgatója volt. Bár ekkor a szeniális rendező, a társulat későbbi névadója, Harag György már nem dolgozott Szatmáron, a színház fénykora átnyúlik erre az időre is. Csirák Csaba pár éve megjelent kitűnő színház-történeti könyvében utána le-

het nézni mit játszottak a Csiky-érában. Persze, az akkori előírásoknak megfelelően minden évadban egy hazai és lehetőleg szovjet proletkult darabot is be kellett mutatni, lehetőleg elsőnek, de a többitől jobbra az igazgató, illetve az ő tekintélye és befolyása döntött. Márpedig Csikynek tekintélye volt, amit fel is használt a színház és a helyi magyarság javára. E jegyzet azért íródott, hogy figyeljünk oda jobban idős színészeinkre. Kiváltképpen azokra, akik a nehéz időkben is tudták mi a teendőjük. Mint Csiky András örökös színház-alapító tag, sokunk Bandija. Aki rövidesen 80 éves lesz. Vajon barátain, tisztelőin kívül számon tartják ezt mások is?

Sike Lajos

Bocsárdi László visszatér

Kovács Zsolt

► Bocsárdi László ősztől versenyvizsga nélkül maradhat a sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház igazgatója, miután az elmúlt öt évben folytatott tevékenységét vizsgáló bővített bizottság engedékenyebb volt, mint az első, amely nem adott neki elég nagy jegyet ahhoz, hogy folytathassa munkáját.

Első körben elégtelen

Mint arról korábban beszámoltunk, Sepsiszentgyörgyön botrány tört ki, miután egy háromtagú bizottság 8.92-re értékelt a színház-igazgató öt éves tevékenységét, ami azt jelentette, hogy ha igazgató szeretne maradni, versenyzvizsgáznia kell. Ez nagy felháborodást váltott ki mind a helyi közösség körében, mind szakmai berkekben, ezért a sepsiszentgyörgyi önkormányzat úgy döntött, egy bővített, héttagú bizottságra bízta a döntést. Ebben a román színházi szövetség részéről Emil Boroghina és kolozsvári egyetem színház tanszékét Gáspár Attila és Kelemen Kinga, a kritikusok szövetségét Ion Parhon képviselte, a művelődési minisztérium felkérésére Carmen Croitoru független szakértő, a sepsiszentgyörgyi önkormányzat képviselőjében pedig Sztakics Éva és Kovács István értékelt Bocsárdi menedzseri beszámolóját.

Nem maximális, de átmenő

Az új bizottság már kedvezőbben ítélte meg Bocsárdi



Foto: archív

Meghosszabbítják a sepsiszentgyörgyi színház igazgató mandátumát

László öt éves színház-igazgatói tevékenységét, és bár egyetlen tag se adott maximális pontot, összesítve 9,49-re értékelték munkáját. Ez a jegy már elégséges ahhoz, hogy novembertől versenyvizsga nélkül töltsen be az igazgatói tisztséget, ehhez mindössze egy új menedzseri programot kell benyújtson a helyi önkormányzathoz. A második bizottság Bocsárdi László művészeti tevékenységét kifogástalannak tartotta, de gazdasági téren több javaslatot is megfogalmazott számára, mondta el Sztakics Éva. A sepsiszentgyörgyi alpolgármester szerint ősztől újra kell gondolni a színház szerkezeti felépítését, szorgalmazták, hogy a színház nyisson több társadalmi réteg felé, akár repertoárjának bővítésével, akár vendégtársulatok fogadásával. Ugyanakkor fontosnak tartják egy gazdasági igazgató, illetve jogász alkalmazását, vagy jogi irodával való szerződés kötését, pályázati-iroda létesítését, a belső rendszabályzat és a munkaköri leírások frissítését is. Az alpolgármester szerint a bizottság azt is javasolta,

hogy a sepsiszentgyörgyi illetve a Kovászna megyei tanácsok készítsenek tanulmányt, amelyből kiderül, milyenek a lakosság kulturális igényei, hogy ennek megfelelően tudják az összes kulturális intézmény szerepét meghatározni.

Párbeszéd következik

Bocsárdi László a sajtónak elmondta: a második bizottsági döntés egyfajta rendet teremtett a színház ügyében, hiszen meglátása szerint a korábbi jegy nem tükrözte azt az eredményt, amit öt év alatt az ő vezetésével elért a Tamási Áron Színház. Az igazgató-rendező szerint ezután egy párbeszéd következik a város vezetőségével, amelynek eredményeként kialakul a Tamási Áron színház új képe. Újra kell gondolni a színház működését, hiszen Sepsiszentgyörgy kisváros, de erős kulturális intézményt tud magáénak. Ez sajtóeset helyett, nem sok ilyen van Romániában, ezért a színház fenntartására és fejlesztésére nagyobb gondot kell fordítani. ◀

HIRDETÉS

CIRCUS SAFARI

L'UNICO CIRCUS CON 70 ANIMALI

Az egyetlen cirkusz 70 állattal!
Safari cirkusz, egzotikus állatok
5 grammtól 5 tonnánál

Az év meglepetése, idomított elefántok!

Viziló, tigris, oroszlán, krokodil, 4-5 méteres kígyók, tarantula pók, teve, láma, póni ló, híres bohócok és sok-sok meglepetés.

Az előadás szünetében az állatok megtekinthetők.

Helyszín:
Bukarest, a Carrefour Vitantis mellett (Vitan-Barzesti ú.)

Előadások:
naponta 20 órától,
Szombaton és vasárnap 17 és 20 órától, július 12-ig.

Apad az adakozókedv

Nehezen gyűlnek a segélyek a romániai árvízkárosultak számára

ÚMSZ

„Csökkent a lelkesedésem, amikor megtudtam, hogy csak a moldvai árvízkárosultaknak lehet segítséget nyújtani, az erdélyieknek nem, pedig Kolozs és Fehér megyében is súlyos károkat okozott a katasztrófa” – válaszolta kérdésünkre N. Béla nyugdíjas marosvásárhelyi lakatos, akit a Vöröskereszt helyi adománygyűjtő pontjánál faggattunk. Országsszerte karitatív akciókat szerveztek a segélyszervezetek és helyi önkormányzatok az árvízkárosultak számára, a kezdeményezés azonban felemásra sikeredett.

Nem tudni kinek, mit és hova

„Folyamatosan jönnek az adományok, de nem jön sok adományozó” – ismertette az elmúlt heti tapasztalatait az egyik marosvásárhelyi önkéntes, aki szerint a jótékonykodók egy része rossz anyagi körülményekre, másik része pedig arra panaszkodik: nem tudják, mire is van igazán szükségük a bajba jutottaknak. „A tévében állandóan a politikusokat látjuk, és a vitákat: háttérbe szorultak azok, akiknek a házáat elvitte



Bukarestben is több gyűjtőközpont várja a jótékonykodók adományait

Fotó: Tofán Levente

a víz, akiknek a gyerekeit evakuálták. Jó lenne egy országos központi kampány, amelyben tájékoztatnak, mi az, amire igazán szükség van, sok felesleges kacatot kár összegyűjteni” – vélte Horvát Balázs, aki szintén Marosvásárhelyen jótékonykodott.

Kovácsna megyében a prefektúra irányítja a gyűjtést, de a hivatal munkatársai az érdektelenségre panaszkodnak. Erdély András prefektusi szóvivő lapunknak elmondta: mind az öt háromszéki városban gyűjtöttek adományokat az árvízkáro-

sultaknak, de eddig kizárólag ruhafelajánlások érkeztek magánszemélyektől. Ezek jó minőségű ruhák, és már zsákokban várják az elszállítását – ismertette a gyűjtés menétét a szóvivő, aki azt is elmondta: valammenyi háromszéki cégnek felhívást küldtek, hogy lehetőségeik szerint adományozzanak. Sepsiszentgyörgyön 25 zsák, Kézdivásárhelyen 20 zsák, Bodzafordulón 10 zsák ruha gyűlt össze; Kovásznán vasárnap a templomokban hirdetik meg a gyűjtést, így jövő hétre várnak nagyobb felajánlásokat.

Túl sok az árvíz

Sepsiszentgyörgyön a gépkocsialkatrész-gyárban várják az adományokat, és ottjártunkkor egyetlen személyrel találkoztunk. A középkorú férfi elmondta: túl gyorsan követte egymást a magyarországi és hazai árvíz, ezért már nem tud pénzüdmányt felajánlani, mivel azt a múlt héten adott az anyaországiaknak. A prefektúra mellett Háromszéken a Magyar Polgári Párt szervezett adománygyűjtést. Bálint József, az MPP sepsiszentgyörgyi el-

nőke elmondta: a helyi tanács polgári párti tagjai e havi tiszteletdíjukat ajánlották fel a bajbajutottaknak: így 20 családnak jut egyenként 300 lejes támogatás.

„A Romániai Katolikus Püspöki Konferencia június 27-én templomi gyűjtést szervezett a hazai templomokban a magyarországi és lengyelországi árvízkárosultak megsegítésére. Ez a közelmúltban lezajlott gyűjtés minden várakozást felülmúlt: még nincsenek végleges adatok, de körülbelül 70 ezer lejt gyűlt össze az udvarhelyi főesperességi kerületben” – magyarázta lapunknak Sinka Arnold, a Gyulafehérvári Caritas székelyudvarhelyi munkapontjának vezetője, aki elmondta: már szervezik a következő, romániai károsultaknak szóló gyűjtést is. „Kész ítéletidő zajlik a térségben, én nagyon szívesen adakozom, de most hogy mondjam azt, hogy a moldvaiaknak már nem jut, mert odaadtuk a megtakarított pénzüdmányt a magyaroknak? Márpedig már nem nagyon van miből tovább adakozni” – vont szomorú mérleget Szilágyi Irén adományozó, akit arról kérdeztünk, részt vesz-e a soron következő karitatív kampányban. ◀

Röviden

Ma vizgáznak a tanárok

Ma kezdődnek a tanári versenyvizsgák: a végleges és helyettesítő tanári állásokra országsszerte 50 ezer jelölt pályázik. Július 9-e és 12-e között a szóbeli vizsgákra kerül sor, az írásbeli 14-én tartják. A hazai iskolákban 5200 végleges, és 49 ezer helyettesítő tanári állást hirdettek meg. Legtöbbször a román tanári és pszichopedagógiai munkaköröket pályázták meg. A vizsgák eredményét július 16-án teszi közzé a minisztérium, végleges eredményhirdetésre pedig július 20-án, a fellebbezési határidő lejárta után kerül sor.

Lebuktak a dohánycsempészek

Két, dohánycsempészetre átalakított „haszon”-gépjárművet tartóztattak fel az ukrán-román határon, Halmiban. A határőrök a személyautók átalakított rakterében ezer csomag, ukrán zárjeggyel ellátott cigarettát találtak. A csempészarút az elkövetők az autók tetőjén és a benzintartály fölött, egy speciálisan kialakított rakterben rejtették el. Az ügyben eljáró hatóságok elkobozták a dohányárut. Mivel a tettesek láthatólag ipari mennyiségben dolgoztak, számukra 15 ezer lejes büntetést róttak ki az illetékesek, és lefoglalták a járműveket is.

Pénzért egyetemi diplomát

ÚMSZ

Fellebbezett a bukaresti Hyperion egyetem karánsebesi kirendeltségének igazgatója, Nicoleta Gumă az elene indult eljárás ellen, miután a hét közepén az intézményvezetőt a Temes megyei ügyészség letartóztatta. Nicoleta Gumă azzal vádolja a korrupcióellenes igazgatóságot, hogy 33 diáktól vett át csúszópénzt azzal az ígérettel, hogy az érintetteket átsegíti egyetemi záróvizsgájukon. A jogászhallgatók a nyomozás jelenlegi állása

szert 1500 eurót áldoztak a könnyített vizsgamenetért, cserében Gumă azt ígerte, „zökkenőmentessé” teszi számukra a megmérettetést. Bár az ügyben jelenleg is nyomoznak a hatóságok, annyi már egyértelműen tudható, hogy az igazgatónőnek segítőtársa is volt, egy végzős joghallgató, Eugen Tacotă közvetített a diplomaszerezésért aggódó diáktársai felé. Lavinia Biris, a Temes megyei ügyészség szóvivője az eljárással kapcsolatban azt nyilatkozta, preventív megfontolásból tartóztatták le az

intézményvezetőt és a korrupcióval vádolt diákot, ám mindkét érintett élt a fellebbezés jogával. Egyelőre harminc napig érvényes az ellenük kiadott letartóztatási parancs, a fellebbezésről pedig a napokban dönt a helyi bíróság. A következő időszakban a nyomozóhatóságok kihallgatják a vesztegetési ügyben érintett diákokat és az egyetem alkalmazottait, munkatársait is. Nem tisztázott ugyanis, hogy Nicoleta Gumă mire alapozva állította, hogy befolyásolni tudja a záróvizsga-bizottság tagjait. ◀

Az előrejelzésekkel ellentétben visszavonul az ár

Munkatársunktól

Ma délutánig még vörös vészjelzés van érvényben az ország déli, dél-keleti megyéiben, a Dunán, a Pruton és a Szeret mentén, de több körzetben már apadnak a folyók. Az Országos Katasztrófaelhárítás szerint vörös vészjelzés van érvényben Botoșani, Galați, Iași és Vaslui megyékben, Botoșani és Maramaros megyékben pedig narancssárga vészjelzés. Argeș, Dambovița, Iași, Prahova és Szatmár megyékben az enyhébb, sárga vészjelzésnek megfelelően dol-

goznak az árvízvédelmi szakemberek. Az apadás a Szeret és a Duna mentén a leglátványosabb. Utóbbi tetőzését hétvégére prognosztizálták a hét elején vízügyi szakemberek, tegnap azonban már 7 centivel apadt a folyam vízszintje, Galacnál 668 centimétert mértek. A Szeret visszavonulása ennél is látványosabb, tegnap délután 31 centiméterrel volt alacsonyabban a vízszint a folyó legmagasabb vízállásához képest: az árvíz sújtotta Sedreni községnél 614 centimétert mértek. Kevésbé megnyugtató viszont a helyzet a

Prut mentén, itt még mindig nő a vízszint, a meglévő védgátakat több kilométeren át homokzsákokkal emelték meg, az árvízvédelmi szakemberek folyamatosan ellenőrzik az átfolyásokat és a buzgárokat. Az előrejelzések szerint a Prut vízszintje a következő két hétben is emelkedhet, ezért az érintett körzetekben további óvintézkedések bevezetésére kerül sor. Mivel itt az áradás már hosszú ideje tart, a helyszínen dolgozóknak elsősorban az átázott árvízvédelmi rendszerek megerősítése jelent komoly kihívást. ◀

Akkor is kicsi, ha nagy számmal írjuk!

4,999%

0,1%
havi kezelési költség

0
hitelbírálati díj

4,99%
fix kamat az első évre

Szeptember 30-ig még megmondhatja

- 4,99%* fix kamat az első évre;
- - 3 havi EURIBOR + 4,31% az első évi fix kamat után;
- 2010 végéig ingyenes OTPdirekt;
- 3 hónap türelmi idő.

* 40 000 eurós lakásvásárlási hitel vagy jelzálog alapú személyi hitel esetén, 357 hónapos futamidő és 6,37% tényleges éves kamat mellett a teljes kifizetett összeg: 85 794 euró. Az ajánlat 2010. szeptember 30-ig érvényes.

www.otpbank.ro
0800 88 22 88

otpbank
Megbízunk egymásban

euró alapú jelzáloghitel

SZOMBAT

2010. július 10.

A nap filmjei

RTL Klub, 22.35

Dirty Dancing 2.

A 18 éves Katey Havannába érkezik, ahol apja a Ford Művek vezetője. A kissé különc lányt mágnesként vonzzák az utcai táncosok, de legfőképpen egy tüzes tekintetű, büszke és céltudatos kubai sráchoz, Javierhez vonzódik. Rábeszéli a fiút, hogy tanítsa meg erre a fékevesztett, erotikus táncra, a salársá és legyen a partnere az országos táncbajnokságon.



VIASAT3, 23.00

Az angol beteg

Hana, az ápolónő súlyosan sebesült férfit helyez el egy toscanai romos kolostorban a második világháború vége felé. Hana azt hiszi, átok ül rajta. A háborúban elszenvedett traumatikus élmények hatására retteg attól, hogy akit megszeret, az halálra van ítélve. A beteg nem emlékszik semmire. Személyazonosságának egyetlen kulcsa egy személyes levelelkel és fotókkal telerakott könyv.



m2, 0.00

A vörös kakadu

Kelet-Németország, 1961 tavasza. A húszéves Siggie Drezdába megy, hogy díszletfestőként dolgozzon az egyik színházban. Megismerkedik Luise-zal, a fiatal költőnővel, akibe fülig beleszeret. Luise bevezeti őt az éjszakai életbe, bejáratos lesz a híres-hírhedt Vörös Kakadu tánclokálba, ahol megismeri a nő férjét, az életvidám Wolle-t is.



BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában

15.00 Híradó

15.10 Hétfégi magazin

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

8.00 Jó reggelt, Erdély!, Híradás, Majális, Teleföntársasjáték, Nyelvőr, Világjárók

10.05 Térerő

14.00 120 perc. A hétvége eseményei, Jó rájuk emlékezni, Templomaink, Portréműsor, Kabaré, Vetélkedő

16.00 Híradó, Őtőrai tea. Megy a magnó, Súrlott grádiacs, Régi rádiósok a mikrofon előtt, A hét zeneműve, Versműsor, Gramofon, A hét zeneműve, Színek és formák

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás
8.00 Hírek, műsorism., sport
8.30 Térerő
9.25 Cifra palota
9.55 Hírek, műsorism.
15.00 Slágerlista
16.00 Hírek, műsorism.
16.10 Lemezlovarda
16.30 Érintő
17.00 Arcvonások
17.30 Sorsok az operaszínpadon
17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.00 Gazdakör
7.50 Kirakat (ism.)
8.15 Élő egyház (ism.)
8.45 Hókusz-Pókusz Cirkusz
8.50 Dunáról fúj a szél
9.00 Fánk történetek
9.40 Cimborák
10.05 Kutyaélet
10.35 Vissza Sherwoodba! (sor.)
11.00 Az egyházi művészet kincsei
11.35 Vigyázó szemekkel a világ körül
12.45 Híradó
13.05 Isten kezében
13.30 "Én itt maradok"
14.30 Dakteri (am. sor.)
15.25 Floyd Spanyolországban
15.55 Kisenciklopédia
16.05 Fiatalok Dél-Afrikában
16.15 Standard Táncok Magyar Bajnoksága
17.15 Zenei Műhely
18.00 Kalózsziget (sor.)

19.00 Híradó
19.35 Mese
20.00 Börtönrock (am. dráma, 1957)
21.40 Lélek Boulevard
22.10 Fény az éjszakában (francia tévéf., 1. rész)
23.45 Dunasport
0.00 Martin H (arg.-sp. filmdráma, 1997)

TVR 1

7.00 Pro Patria
7.25 Az emlékek éneke... (ism.)
8.00 Disney Klub (rajzfilmek)
8.55 Történelmi emlékek
9.10 Gólyák ősze (román vígjáték, 1975)
11.00 Profil, történet, szereplő
11.35 A világ hercegnői
12.00 A család sztárja - gála
12.45 Történelmi számítézés
13.45 FIFA 2010, info
14.00 Hírek, időjárásjelentés
14.20 Éltre szóló utazó
14.55 Forma 1 - angol nagydíj
16.20 Miss Universe Románia
17.30 FIFA 2010, világbajnokság, info
17.45 Miss Universe Románia
18.55 Népi hagyományok
20.00 Hírek, időjárásjelentés
20.45 Sport
21.00 FIFA 2010, info
21.20 FIFA 2010, kisdöntő
23.30 FIFA 2010, stúdióbeszélgetés
0.10 FIFA 2010, himnusz
0.15 Csillagközi romboló (amerikai-angol akció sorozat)

VIASAT 3

10.50 A szépség és a szörny 11.45 Segítség, gyerekeim vannak! 12.35 10 évvel fiatalabb: A kihívás 13.35 Két pasi... (sorozat) 14.00 Jóbarátok (ismétlés) 14.25 Pimaszok (sorozat) 15.15 Tim Gunn 16.10 Topmodell lesznek! 17.05 Szívek szállodája (sorozat) 18.00 Vészhelyzet (sorozat) 19.00 Amerika csillagai 21.00 Doktor House (sorozat) 23.00 Az angol beteg (am. romantikus dráma)

m1

6.50 Ma Reggel
9.00 Híradó
9.05 Sporthírek
9.10 Szezon 2010
9.40 Mesék
11.30 Ötösfogat (angol-kan.-német sor.)
11.55 Sötét jósolat (természetf.)
12.01 Hírek
13.05 FIFA 2010 Labdarúgó világbajnokság, Út a döntőbe... 1. rész
15.00 Kell egy csapat
15.30 Telesport (élő) WTA Tour női teniszturna Élő közvetítés a Római Teniszakadémiáról
17.10 Hogy volt?!
17.40 Életképek (sor.)
20.00 SzerencseSzombat - Luxor sorsolás
20.30 Híradó este
20.50 Sporthírek
21.00 SzerencseSzombat - Ötösloottó és Joker sorsolás
21.10 FIFA 2010, Bronzmérkőzés
23.40 Hírek
23.45 Sporthírek
23.50 Kultúrház
0.20 Kubrick menet (angol-francia vígjáték, 2005)
1.45 FIFA 2010 (ism.)

TVR 2

7.00 Népi pihenőhelyek
8.00 Miért ABC
9.00 Figyelem gyerekek!
9.35 Szabad a szembejövő sáv
10.30 IT Zon@
11.00 Az én költségvetésem
11.30 Ég és föld között (ausztrál film, 1999)
12.35 Balkáni szokások
13.35 Figyelem énekelünk!
15.00 Kaland és természet
15.30 A románok kincsei
16.00 Közérlől a világ
16.30 Sikerkép
17.00 Riff koncert
18.00 Nyomoz a tanárnő
19.00 Fel az összes vitorlát (dok. f.)
19.30 Fel az összes vitorlát (román kalandf., 2. rész)
20.30 Románi-Szerbia női röplabda mérkőzés
22.00 Hírek, időjárás
23.10 Joe a király (amerikai krimi, 1999)
0.50 Románi-Spanyolország férfi röplabda mérkőzés
2.20 Lehet, hogy nem tudtad
2.30 Egyeseknek ez tetszik (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek 10.35 Röghi Tri Nations 2010 (live) 12.15 Külön kiadás 13.00 Sport.ro Hírek 14.00 Külön kiadás, Világkupa 15.05 American Gladiators 16.00 Szökevadást 17.00 Külön kiadás 18.00 Sport.ro Hírek (live) 19.00 Külön kiadás (live) 20.00 Vakációs játékok 21.00 Sport.ro Hírek (live) 21.30 Wrestling SMACK 22.30 K1 Superstars 23.30 Fogadás a félelemmel

m2

6.15 Épített szépségek
6.45 Hajnali gondolatok
6.50 Ma Reggel
8.55 Hogy volt?!
10.35 MIÉRT?
11.55 Palackposta
12.28 Zöld 7-es
12.30 Puskás Sándor nótafelvételeiből
13.01 Natúra
13.01 Natúra - Több mint egy madár
13.25 Kézfogas
13.50 Nekem ne lenne hazám?
13.50 Koncertek az A38 hajón
14.45 Csak egy kislány... (dokumentumf.)
15.10 Magazinok sikertörténetei
16.00 Mindentudás Egyeteme
16.55 Kalandozó
17.20 A hangszerkészítésmesterei
17.45 A négy páncélos és a kutya (sor.)
18.50 Angyalbörben (sor.)
19.45 Vakáción a Mézga család
20.15 Sztársáv
21.00 Híradó este
21.25 Beugró
22.20 Machita (magyarjáték, 1943)
0.00 A vörös kakadu (német filmdráma, 2006)
2.05 Ez történt Ma Reggel (ism.)

PRO TV

6.00 Happy Hour - szórakoztató műsor (ism.)
7.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés, Mi történik, doktor úr?
10.00 Késhegyen múlt szépség(ism.)
11.30 Tequila és Bonetti legújabb kalandjai (olasz akció sorozat)
12.30 Pro Motor (ism.)
13.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
13.05 Esküvöláz (amerikai romantikus dráma, 2008)
15.00 Balesk-suli (amerikai vígjáték, 2006)
17.00 Ebadta delfin (amerikai családi vígjáték, 1997)
19.00 Hétfégi Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
20.30 Tessék parancsolni! - szórakoztató műsor
22.00 Csapdában (am.-német thriller, 2002)
0.15 Esküvöláz (amerikai romantikus dráma, 2008) (ism.)
2.45 Csapdában (am.-német thriller, 2002) (ism.)

ACASĂ

9.45 A kötelék (sorozat)
10.45 Teleshopping
11.15 Mexikói utazás
12.30 Mindörökké együtt (sorozat)
13.30 Ana két arca (sorozat)
15.30 Viktória (sorozat)
16.30 A kötelék (sorozat)
17.30 Hetedik mennyország (sorozat)
18.30 Mindörökké együtt (mexikói sorozat)
19.30 Szívek iskolája (sorozat)
20.30 Belbecs (chilei romantikus vígjáték, 2006)
23.00 Viperafészkek (brazili sorozat)

RTL KLUB

7.30 Top Shop
8.00 Kölyökklub
Benne: Lisa, Tsubasa kapitány, Rupert maci, Kaleido Star, Hupikék törpikék, Frédi és Béné
11.00 Top Shop
11.25 Hívjon! Játsszon! Nyerjen!
12.30 A dadus (am. vígj. sor.)
13.00 RTL Klub Híradó
13.10 Autómánia
13.45 Nagymenők (am. sor.)
14.40 Forma-1 (élő)
- Angol Nagydíj
- Silverstone
16.25 Elvesztett kincsek kalandorai (angol kaland sor.)
17.40 Utazás a föld mélyére (kan. katasztrófa f., 2005)
19.30 RTL Klub Híradó
20.00 Fókusz Plusz
20.30 Jack, a villám (am.-auszt. akció-vígj., 1994)Utána: RTL-hírek
22.35 Dirty Dancing 2. (am. rom. film, 2004)
0.10 A menedék (am.-angol-német krimi, 2005)
2.10 Kung-fu (am.-kan. akció sor.)
3.05 Fókusz Plusz (ism.)

ANTENA 1

7.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
9.00 Stuart Little kiséger

(német-amerikai vígjáték, 1999)
11.00 Airport '75 (amerikai katasztrófa film, 1974)
13.00 Híradó
13.15 A simlis és a szende (amerikai sorozat) (ism.)
14.00 Bingo (amerikai vígjáték, 1991)
16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
16.30 Mr. Bean (angol vígjáték sorozat)
17.00 A vénlegény - szórakoztató műsor (ism.)
19.00 Híradó
20.30 Sztár avatar - szórakoztató műsor
Răzvan Popescu és Roxana Ionescu
22.30 8mm 2. (amerikai krimi, 2005)
0.30 A leszámolás napja (amerikai akciófilm, 1998)
2.30 Shaolin Kung Fu (kínai akciófilm-sorozat)
3.15 8mm 2. (amerikai krimi, 2005) (ism.)

FILM+

7.05 Dirty Dancing - Pizkos tánc (amerikai romantikus dráma, 1987)
9.00 Televíziós vásárlás
12.05 Funny Girl (amerikai musical, 1968)
14.50 Kutyaok-média (am. vígjáték, 2007)
16.30 Vinny, az 1 ügyű (amerikai vígjáték, 1992)
18.40 Piedone Egyiptomban (olasz akció-vígjáték, 1979)
20.45 Fedőneve. Takarító (amerikai akció-vígjáték, 2007)
22.15 Egyenesen át (amerikai thriller, 1990)

TV2

7.00 Teledi Sámuel útján (ism. sor.)
7.25 Tv2 matiné
10.25 Mókás állatvilág
10.55 Szurikáták udvarháza
11.25 Doktorológia Leslie Nielsen módra
11.55 Két Testőr
12.25 Babavilág
12.55 Így készült a 14. Kapcsolat Koncert
13.25 A láthatatlan ember (sor.)
14.25 A kiválasztott - Az amerikai látnok (am. sor.)
15.25 Doktorok (am. sor.)
16.30 Rejtélyek kalandorai (sor.)
18.30 Knight Rider (am. sor.)
19.30 Tények
20.05 Magellán
20.35 Focianyú (am. film, 2008)
23.10 Tiszta vér (am. krimi, 2007)
22.15 Útközvetben eltűnt (am. akcióf., 1984)
Közben: Kenőrsorolás
0.10 A lány 3. (am. sci-fi, 2004)
1.45 EZO.TV 06-90-602-022
Jósok, látók, médiumok!
2.35 Kalandjártat (ism.)
Az útitárs:
Kandász Andrea

PRIMA TV

6.30 Micimackó (animációs sor.)
7.00 Fején a nagyvilág
8.00 Ying yang yo (animációs sor.)
8.30 Shaman király
9.00 Micimackó (amerikai animációs sor.)
9.30 Autofórum
10.00 Teleshopping
10.30 Kandikamera
11.00 Ingtatlan Blitz
11.30 Sport, diéta és egy sztár
12.00 Ötcsillagos otthon
13.00 Hipnózis, az ész játékai
14.00 Focus Monden
14.30 Földtenger kalandorai (am. kalandf., 2004, ism.)
16.30 Vita a konyhában (ism.)
18.00 Hírek
19.00 Sport
19.30 Micimackó és a Zelefánt

(am. anim.film, 2005)
21.00 Nell, a remetelány (am. filmdráma, 1994)
23.30 Tai Chi harcosok (hongk. akciófilm, 2007)
1.30 Hírek (ism.)
2.30 Tai Chi harcosok (ism.)

KANAL D

11.00 Hullámok urai (sorozat)
11.30 A bohóc (német akció sorozat)
12.30 Híradó
13.30 Csekkben a tenger (amerikai vígjáték, 1994)
15.30 Teljesítsd be az álmod (amerikai vígjáték)
17.30 Szemek az árnyékból (reality show)
18.45 A nap híre
19.00 Híradó
19.30 A sztár papucsában (reality show)
20.30 Házasulandó fiam van (reality show)
22.30 Paktum az ördöggel

HÍR TV

8.00 Híradó
8.30 Soroló
9.05 Befutó Az utánpótlás magazinja
9.30 BBC Reporters (ism.)
10.05 Felfedező
10.30 Arcok a liftben
11.05 Különkiadás
13.00 Déli híradó
13.30 Hungarorama
14.05 BBC Click
14.30 Negyedik
15.05 Garázs - Ahonnan az autózás indul!
15.30 Hírvilág extra (ism.)
16.05 Ősök tere (ism.)
16.30 Balaton Bike Fest (ism.)
17.05 Értékmentés más-ként (ism.)
17.30 Európai híradó (ism.)
18.00 Híradó
18.30 Célpont (ism.)
19.05 Szilutt
20.00 Híradó
20.30 Riasztás (ism.)
A rendkívüli események műsorra
21.05 Civil kaszinó (ism.)
Hűsbavagó kérdések, civil válaszok
22.00 Híradó 21
22.30 Hírvilág extra (ism.)
23.05 Arcok a liftben (ism.)
23.30 BBC Híradó
0.05 Vetítő (ism.)

DISCOVERY

7.00 Túlélés törvényei - Oregon
8.00 Nagy durranások - Liverpool
9.00 Végzetes másodpercek
10.00 Amsci motorok - Howe Caverns
11.00 A motorosok Mekkája: Sturgis
12.00 Újjáépítő
13.00 Édesvízi szörnyek
14.00 Viharvadászok - Tombol a tornádó
15.00 Végzetes másodpercek
16.00 Titokzatos baleseti sebészet - Bénító rémület
17.00 Megoldott ügyek - A bennünk lakó ördög
18.00 A túlélés törvényei - Vietnam
20.00 Pizkos munkák - Barlangbiológia
21.00 Trükkös tesók - Ripsaw forradalom
22.00 Time Warp - Amikor megáll az idő
23.00 Hogyan készült 0.00 Dühöngő világ - Országúti ámokfutó
1.00 Ross Kemp - Gengszterbandák nyomában
2.00 Valódi helyszínelők
3.00 A túlélés törvényei - Alabama

HALLMARK

8.00 Rejtélyek asszonya (amerikai krimi)
12.00 El-rejtett bűnök (kanadai thriller, 2009)
14.00 Levelek egy katonának (amerikai romantikus film, 2010)
16.00 Az élet viharában (romantikus filmdráma, 2009)
18.00 A vér nem válik vízzé (amerikai filmdráma, 2005)
20.00 Céline Dion (kanadai zenés dráma, 2008)
22.00 Erica világa (kan. vígjáték-sorozat)
0.00 Szellemkép (amerikai thriller, 2007)

VASÁRNAP

2010. július 11.

A nap filmjei

TV2, 21.05
Shrek

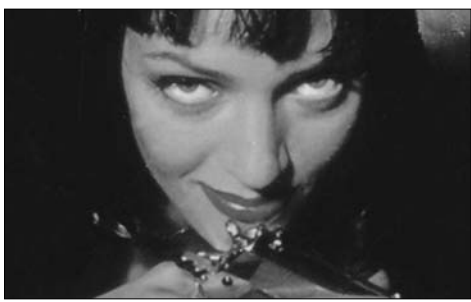
Hol volt, hol nem volt, egy messi mocsárban, meghitt magányban élt egyszer egy morcos ogre, akit Shreknek hívtak. Am a zöld szörny nyugalmát és életét egy napon fenekestül felbolygatta egy különös esemény: mesebeli lények lepték el a mocsarat - és lepték meg gyanútlan hősünket. A három vak egér futkározott a vacsoráján, a nagy, gonosz farkas fekdött az ágyában.



RTL Klub, 23.20

Ponyvaregény

Adott két idősödő, szimpatikus gengszter, Vincent és Jules, akik igyekeznek főnöküknek visszaszerezni egy aktatáskát. Ehhez persze meg kell ölniük pár embert, de ez az egyszerű bérgyilkosokkal gyakran megesik. Jules a rá cézott golyókat csodával határos módon elkerüli, s ezt jelnek tekintvén úgy dönt, felhagy eddigi életével. Társának viszont el kell vinnie szórakozni a gengszterfőnök feleségét.



m2, 23.45

A világ legjobb tanára

Gustav Kilian nem kifejezetten tanár-típus. Hanyag, túl laza és nem érdeklik a merev szabályok. Egyénisége megosztja a tanári kart, egzisztenciája már-már veszélyben. Mígnem egy nagy nemzetközi versenyen az ő diákjai kerülnek ki győztesen. A könnyed hangvételű vígjáték olyan tanár portréját rajzolja meg, aki a rá bízott tanulókat nem az érvényesülésre, hanem az életre tanítja.



BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven
a regionális stúdiók középhullámú adásában
10.00 Egyházi műsor

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

10.00 Híradás, Ultrarövid ráadás
11.00 Híradás, Gyermekműsor
12.00 Híradás
12.05 Igehirdetés, Délkőr
13.00 Híradás
13.05 Szól a nóta, Itthon, Erdélyben - faluműsor. Bükös, Szeben megye (ism.)
14.00 Zenés üzenetek
16.00 Híradó
16.10 Zenés üzenetek
17.00 Vasárnapra válogattuk

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás
14.00 Műsorism.
14.05 Dalposta
15.40 Vidékről vidékre
16.25 Havi agytakarítás, Zenenegyed
17.15 Rádióistentisztelet, evangélikus egyházi műsor
17.58 Műsorism.

DUNA TV

8.20 Oroszlánpapa és gyerekei
8.35 Cimborák (ism.)
9.05 Dunáról fúj a szél
9.10 Zengő ABC
9.20 Főzés? Gyerekjáték!
9.30 Traktor Tom
9.40 Marsupilami
10.10 Csak az a foci 2 (német f.)
11.40 Ki vagy te, Sophia?
12.45 Híradó
13.05 Élő egyház
13.30 Élő népzene
14.00 Csellengők
14.25 Szováthy Éva (magyar f., 1943)
15.50 Dunáról fúj a szél
15.55 A világ konyhái
16.25 Muzsikál a mozi
17.15 Afrika színei
18.15 Mese
18.35 Arcélek
19.00 Híradó
19.25 Heti Hírmondó
20.10 Álmodó fátyla (dok. f.)
21.00 Carl Orff: Carmina Burana
22.10 Fény az éjszakában (fr. f., 2. rész)
23.45 Divathét
0.15 Dunasport
0.30 Max Raabe és a Palast Orchester
1.30 Mambó az ezredfordulón (tajvani-francia rom. dráma, 2001)

m1

9.10 Fótér
10.00 Engedjétek hozzám
10.05 "Így szól az Úr!"
10.15 Katolikus krónika
10.40 Világi apostolok
11.05 Katolikus válaszok (ism.)
11.30 A sokszínű vallás
11.45 Református magazin
12.10 Református ifjúsági műsor
12.15 Bibliai jelenetek könyvkötéseken
12.30 Az utódok reménye - A zsidó hitközségek műsora
13.01 Hírek
13.05 Sport7
13.35 FIFA 2010 Labdarúgó világbajnokság Út a döntőbe... 2. rész
15.30 Telesport (élő) WTA Tour női tenisztorna Élő közvetítés a Római Tenisakadémiáról
17.10 Körhinta Fesztiválkalauz
17.40 Hogy volt?
19.05 Panoráma
19.35 Hogy volt?
20.30 Híradó este
21.00 FIFA 2010 Labdarúgó világbajnokság Döntő (élő)
0.35 Kultúrház
1.30 Hírek
1.35 Sporthírek

m2

6.50 Ma Reggel
8.55 Mesék
9.40 Spuri (auszt. sor.)
10.05 Derek, a fenegyerek (sor.)
10.25 Sarah Jane kalandjai (sor.)
11.00 Utánam, srácok! (sor.)
11.30 Az aranyrózsa barlangja (ol. f., 2. rész)
13.10 Katolikus krónika
13.40 Világi apostolok
14.05 Katolikus válaszok
14.30 A sokszínű vallás
14.45 Református magazin
15.10 Református ifjúsági műsor
15.15 Bibliai jelenetek könyvkötéseken
15.30 Az utódok reménye
16.00 Ars Hungarica
16.20 Női szemmel
16.45 Miért épp a demokrácia?
17.40 Jelenetek a szobrok életéből
18.05 Machita (magyar f.)
19.45 Közeli, távoli, tájak
20.30 Mese
21.00 Híradó
21.25 Múlt-kor
22.00 Charleston (ol. vígj.)
23.45 A világ legjobb tanára (ném. vígj.)
1.15 Beugró

RTL KLUB

7.30 Top Shop
8.00 Kölyökklub
Benne: Tsubasa kapitány, Rupert maci, Hupikék törpikék
11.00 Trendmánia
11.30 Hívj! Játsszon! Nyerjen!
12.35 meneTrend
13.00 RTL Klub Híradó Déli kiadás
13.15 Dáridó Lajcsival
Muzsika és szórakozás
13.45 A dadus (am. vígj. sor.)
Magyar autósport-magazin
14.15 Magyar autósport-magazin
14.35 Forma-1 (élő) - Angol Nagydíj - Silverstone - Élő közvetítés
Utána: **17.00** Hatoslottó-sorsolás
17.05 Míg a halál el nem választ (am. vígj. sor.)
17.30 Jég veled! (am. vígj., 1993)
19.30 RTL Klub Híradó
20.00 Cobra 11 (német sor.)
21.00 80 nap alatt a Föld körül (am.-német-ír kalandf., 2004)
23.20 Ponyvaregény (am. krimi, 1994)
Utána: RTL-hírek
2.25 Portré

TV2 TV 2

7.45 Tv2 matiné
Benne: Levelek Félixától, Fifi virágoskertje, Roary, A versenyautó, Jumanji
11.00 Mókás állatvilág
11.30 Tv2 matiné
12.30 Stahl konyhája
13.00 Kalandjárát
13.30 Szálgudó vipera (am.-német sor.)
14.30 Célkeresztben (am. krimisor.)
15.30 Sheena, a dzsungel királynője (am. kaland sor.)
16.30 Crusoe (am.-angol-kan. kaland sor.)
17.30 Üsd, vágd, focizzál! (hongk.-kínai-am. akció-vígj., 2001)
19.30 Tények
20.00 Napló
Mérlegen a valóság
21.05 Shrek (am. rajzf., 2001)
22.45 Nyakunkon az élet (am. vígj., 1994)
Közben: Kenósorsolás
0.30 Volt egyszer egy Vadnyugat (olasz-am. western, 1968)
3.15 EZO.TV 06-90-602-022
Jósok, látók, médiumok!
4.05 Napló - Mérlegen a valóság (ism.)

HÍR TV

8.00 Híradó
8.30 Soroló
A vidék magazinja
9.05 Balaton Bike Fest (ism.)
9.30 Felfedező (ism.)
10.05 Péntek 8 (ism.)
11.05 Célpont
Oknyomozó riportműsor
11.30 Napról napra
12.05 Civil kaszinó
13.00 Déli híradó
13.30 Közvetlen ajánlat
14.05 Különkiadás
A kultúra külön kiadásában
16.05 Arcok a liftben (ism.)
16.30 Befutó (ism.)
Az utánpótlás magazinja
17.05 Garázs
17.30 Gyógygír
- Egészségügyi magazin
18.00 Híradó
- Friss napi információk
18.30 Hírvilág
19.05 Keresztmetszet
Riportmagazin
20.00 Híradó
20.30 Napról napra (ism.)
Belpolitikai összefoglaló
21.05 Kontraszt
22.00 Híradó 21
22.30 Értékmentés más-ként (ism.)
23.05 Vetítő
Magyar génmesék (magyar dokumentumf.)
0.05 Kontraszt (ism.)

TVR 1

7.00 A hit világa
8.00 Rajzfilmek
9.00 FIFA 2010 világbajnokság, kisdöntő
10.55 FIFA 2010 világbajnokság, stúdióbeszélgetés
11.35 A falu élete
13.00 Politikai beszélgetés
13.45 FIFA 2010 világbajnokság, info
14.00 Hírek
14.20 Modern vizor
14.55 Forma 1, Angol nagydíj
17.00 Dánutz S.R.L. - 1. rész
18.00 Hírek
18.10 Dánutz S.R.L. - 2. rész
19.25 Jocker, Loto 5 /40, Loto 6/49 és Noroc sorsolás
19.40 Előtte és utána
19.55 Miss Universe Románia
20.00 Hírek
20.45 Sport
21.00 FIFA 2010 világbajnokság, beszélgetés
21.20 FIFA 2010



világbajnokság, döntő
23.30 FIFA 2010 világbajnokság, stúdióbeszélgetés
0.10 FIFA 2010 világbajnokság himnusz (ism.)
0.15 Csillagközi romboló (amerikai-angol akció sor.)

TVR 2

7.00 Népi pihenőhelyek
8.00 FIFA 2010, stúdióbeszélgetés
8.30 A térképen túl (ism.)
9.00 Motomágia
9.30 Mosoly négy keréken
10.00 Farm - magazin
11.00 Két dojnázó
11.35 FIFA 2010, kisdöntő
13.30 A talizmán titka (cseh kalandfilm, 2007)
15.30 Jamie Oliver varázslói



16.00 Atlasz
16.30 Arc és hasonlóság
17.00 Zene
18.00 Nyomoz a tanárnő (olasz sorozat)
19.00 Bajnokok
19.35 Videóterápia
20.30 ConturRo
21.00 Victoria's Secret Fashion Show 2009
22.00 Hírek, sport, időjárásjelentés
23.10 Mindörökké Elvis (am. rom. vígjáték, 2004)
0.50 Atlasz
1.20 Fel az összes vitorlát (román kalandfilm)
2.15 Joe a király (am. krimi, 1999) (ism.)
3.45 Nyomoz a tanárnő (olasz sorozat) (ism.)

PRO TV

6.15 Tequila és Bonetti leg-

újabb kalandjai (ism.)
7.00 ProTV hírek, sport
Mi történik, doktor úr?
10.00 Balek-suli (amerikai vígjáték, 2006)
12.00 Tequila és Bonetti legújabb kalandjai (olasz akció sor.)
13.00 ProTV hírek
13.05 Ikrek akcióban (Akcióban Mary-Kate és Ashley) (amerikai animációs sorozat)
14.15 Ebadta delfin (amerikai család vígjáték, 1997) (ism.)
16.15 Mindörökké Batman (am. fantasztikus film, 1995)
19.00 Hétvégi Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
20.30 Szükségállapot (am. akcióthriller, 1998)
23.00 Szépségek álcázva (amerikai akciófilm, 2008)
1.00 Szükségállapot (am. thriller, 1998) (ism.)
3.15 Szépségek álcázva (amerikai akcióf., 2008) (ism.)

ANTENA 1

5.30 101 kiskutya (amerikai animációs sorozat)
7.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
9.00 Chirita asszonyosság (román vígjáték, 1986)
11.00 Bingo (amerikai vígjáték) (ism.)
13.00 Híradó, sport, időjárásjelentés
13.15 A simlis és a Szende (angol vígjáték sorozat) (ism.)
14.00 A csajom apja ideges (am. rom. vígj., 2005)
16.00 Híradó, sport, időjárásjelentés
16.30 Mr. Bean (angol vígjáték sorozat)
17.00 Sztár Avatar - szórakoztató műsor (ism.)
19.00 Híradó, sport, időjárásjelentés
20.30 Hamis szerelmi esetek - szórakoztató műsor
22.00 SuperBingo Metropolis
1.00 Euforia Midnight Sun Tour
1.45 Utazás a Föld középpontja körül (amerikai film, 2008)
3.45 A csajom apja ideges (ism.)

PRIMA TV

6.30 Sport, diéta és egy sztár
7.00 Kandikamera
7.30 Teleshopping
8.00 Yin yang yo
8.30 Shaman király
9.00 Micimackó
9.30 A ház: építkezés és design
10.00 Teleshopping
10.30 Nyakamban az egész világ
11.00 Kandikamera
11.30 Levintza bemutatja
12.00 Galileo - szórakoztató műsor
12.30 Hírességpróba
13.30 Focus Monden
14.00 10 éves a Krónika
15.30 Nell, a remetelány (am. filmdráma, 1994) (ism.)
18.00 Hírek, időjárásjelentés
19.00 Sport
19.30 A sűnbak (angol-amerikai-német-francia családi film, 1994), 2. rész
21.30 Házastárs össze a szüleid (reality show)
23.00 Találkozás a sötétben - reality show
0.30 Mindent elsöprő vágy (romantikus film)
2.30 Hírek, sport
3.30 Hírességpróba (ism.)

DISCOVERY

6.10 Állítólag... - Archimedes halálúsugara
7.00 Hogyan készült - Szépszálás autókalkatrések
8.00 Tornádók nyomában - Tornádók nyomában
9.00 Amerikai favágók - Nehéz indulás
10.00 4x4 versenyláz - Aki megúsza
11.00 Ötödik sebesség
12.00 Amerikai hotrodok
13.00 A túlélés törvényei - Vietnam
15.00 Amerika legőrültebb versenyei
16.00 Megoldott ügyek - Érzék a gyilkossághoz
18.00 Hogyan készült
19.00 Tornádók nyomában
20.00 Amerikai favágók
21.00 Hogyan működnek a gépek?
22.00 Rács mögött külföldön - Sandra Gregory
23.00 Éjünk túl
0.00 Ross Kemp - Gengszterbandák nyomában - Los Angeles
1.00 Végzetes másodpercek
2.00 Töréspont - Tűzoltóautó
3.00 Cella-napló - Washington

VIASAT 3

9.30 Véznák kontra dagik
10.30 A szépség és a szörny (sorozat)
11.25 Mutasd a tényérod!
12.25 Gigamad
12.55 Vészhelyzet (sorozat.)
14.05 Szex és New York light (sorozat)
15.05 A kiskrapek visszavág (am. vígj.)
16.30 A Nagy Ó
17.25 Joey (sorozat)
19.20 Tanulj, tinó! (am. vígjáték)
21.00 Lehetetlen küldetés
22.00 Kapás van (am. vígjáték)
23.50 A terror meseje (am. horror)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek
7.05 Pro Motor, premier
8.00 Sport.ro Hírek
11.00 Külön kiadás
12.00 Bajnokok dinasztiaja
13.00 Sport.ro Hírek
14.00 Amerikai rodeo bajnokság
15.05 Fogadás a félelemmel
16.00 Komolyan, best off
17.00 Külön kiadás
18.00 Sport.ro Hírek
19.00 Külön kiadás
20.00 A világ harcosai
21.00 Sport.ro Hírek
22.00 UFC 106: Ortiz - Griffin II

ACASĂ

8.15 Szívek iskolája
9.45 A kötelék (sorozat)
11.15 Hetedik menyország
12.30 Mindörökké együtt (sorozat)
13.30 Ana másik arca (sorozat)
15.30 Viktória (sorozat)
16.30 A kötelék (sorozat)
17.30 Hetedik menyország (sorozat)
18.30 Mindörökké együtt (sorozat)
19.30 Szívek iskolája (sorozat)
20.30 Bizsergés (angol-német rom. vígjáték, 2001)
23.00 Viperafészek (sorozat)
0.00 Áru-lás (sorozat)

FILM+

8.05 X-kölykök (amerikai vígjáték)
10.00 Televíziós vásárlás
13.05 Az Északi-tenger kalózái (spanyol-német film)
16.35 Üldözési mánia (am.-kanadai vígjáték)
18.35 ...és megint dühbe jövőm (olasz vígjáték)
20.45 Deep Impact 2. - A becsapódás után (német-amerikai film)
22.30 Alien Hunter - Az idegenvadász (amerikai film)
0.10 Halálosztó 2. - A gonosz sosem hal meg... (amerikai horror)

KANAL D

8.30 Házasulandó fiam van
10.30 Kicsi képek akcióban (amerikai családi kalandfilm)
12.30 Hírek
13.30 Hope & Faith (amerikai vígjáték, 2003) (ismétlés)
14.00 A sátor
15.00 A bohóc (sorozat)
16.00 Családi történet (török film)
17.30 Ven-déglő nálunk otthon
18.45 A nap híre
19.00 Hírek
19.30 Szegény gazdag gyerekek
21.00 Ha jó vagy pénzt nyersz!
22.00 Apja lánya

HALLMARK

8.00 Rejtélyek asszonya (amerikai krimi)
10.00 A győztes is veszít (kanadai filmdráma)
12.00 A múlt sötét árnyai (amerikai filmdráma)
14.00 Elrejtett bűnök (kanadai thriller)
16.00 Szellemkép (amerikai thriller, 18.00) Levelek egy katonának (amerikai romantikus film)
20.00 Erica világa (kanadai vígj. sor.)
22.00 Elrejtett bűnök (kan. thriller, 2009)
0.00 A médium (amerikai krimisor.)

HÉTFŐ
2010. július 12.

A nap filmjei

Antena 1, 20.30

Függő játszma 2.: Az utolsó menet

A szép Beth húga halála óta először vállalkozik arra, hogy egy csapat amatőr hegymászó vezetője legyen. A csapathoz váratlanul három különös alak is csatlakozik, akikről később derül ki, hogy veszélyes bűnözők, és még a nemzetbiztonság is őket keresi. A lány, barátja, David társaságában túszul esik, s hamarosan választás elé kerülnek: vagy elvezetik a három férfit a hegy túlsóoldalára.



DUNA TV, 21.30

Charlotte Corday

A francia forradalom egyik legérdekesebb epizódja volt, amikor Charlotte Corday, a 17 éves, tapasztalatlan vidéki lány, Párizsba utazott és „a nagy terror” ideológiáját, Jean-Paul Marat-t meggyilkolta fürdőkádijában. A fiatal lány, mint a bíróságon elmondta, a vérengzéstől akarta megmenteni hazáját, ám a történészek szerint éppen ez a tett adott táptalajt a féktelen öldöklés elindítására.



VIASAT3, 22.20

Legyőzhetetlen

Vince gyerekkora óta rajong az amerikai fociórt. Arról álmodott, hogy egyszer a legjobbakkal küzdhet majd a pályán. Vince azonban nem lett profi sportoló, soha nem játszott focicsapatban. Helyettesítő tanárként, részidős pultosként keresi a kenyerét. A szerencse váratlanul rámosolyog: a Philadelphia Eagles edzője nyílt válogatást hirdet. Vince is jelentkezik, és kiderül, hogy igazi östehetség a fociban!



BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában

15.00 Híradó, kommentár
15.20 Magyar zenei lexikon
15.30 Kulturális mozaik

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság - Hasznos tudnivalók
12.00 Híradás
12.10 Művelődési hírek
12.35 Kispad - sportműsor
13.05 Zeneszövegek
14.00 Délutáni váltás - tájékoztató és szórakoztató műsor /Hírnegyedóra
16.00 Híradás, Sport, Rádióújság
17.00 Híradás, Közélet, Törvénytár
17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás.
8.00 Hangoló
9.50 Hírek, műsorism.
15.00 Slágeróra
16.00 Hírek
16.15 Hétköznapi igazsága
17.00 Nap-óra
17.30 Zenelánc
17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.00 Hattól Nyolcig
9.00 Isten kezében (ism.)
9.25 Világjáró
9.50 Mesék
10.10 Dunáról fúj a szél
10.15 Gyerekkori könyveink
10.45 A dzsungel könyve
11.10 Zorro (am. kaland sor.)
11.35 Magyar elsőők
11.50 Kisenciklopédia
12.00 Onkológiai kutatás-fejlesztés
12.30 Kívánságkosár
15.00 Híradó
15.10 Térkép
15.40 Erőtér - Nap, szél, víz, föld, mező
16.10 Izörök: Deszk
16.40 Heuréka!
Megtaláltam!
17.10 Második esély (am.-mex.-kol. sor.)
18.00 25. szélességi fok Délre (francia sor.)
19.00 Híradó
19.35 Mese
20.00 Derrick (krimisor.)
21.00 Híradó
21.05 Közbeszéd
21.30 Charlotte Corday (francia tévéf., 2008)
23.05 Sport hírek
23.10 SportAréna
23.55 Párizs - Budapest
0.45 Beavatás
1.05 Híradó (ism.)

TVR 1

7.00 Hírek
8.00 Ormányos család (anim. sor.)
8.25 Bíz csak Beaverre (am. vígjátéksor.)
9.00 FIFA 2010 (ism.)
Hollandia-Spanyolország mérkőzés
10.55 FIFA 2010, stúdió-beszélgetés
11.35 Előtte és utána
11.45 Profil, történet, szereplő
12.45 A palota ékköve (sor.)
13.45 FIFA 2010, beszélgetés
14.00 Hírek
14.45 Egyszerűen izletes
15.35 Krónika
17.00 Az új paradicsomok (dok. sor.)
17.55 A zöld csapat
18.20 A világ hercegnői
18.30 A palota ékköve (sor.)
19.40 Sport
20.00 Hírek
21.10 Áldott jó nyomozó (amerikai krimisorozat)
22.00 Egyék meg a kalcukot! (angol vígj. sor.)
23.00 Egy házasság portréja (angol-új-zélandi minisorozat)
0.00 Hírek
0.15 Csillagközi romboló (amerikai-angol sor.)

VIASAT 3

9.30 Gyilkos sorok 10.25 Psych - Dilis detektívek (sorozat) 11.35 Testvérek (sorozat) 12.00 Kincsek a padlásán 13.15 Segítség, szülő vagyok! (ismétlés) 14.05 A médium (ismétlés) 16.00 Gyilkos számok (ismétlés) 17.00 Alice új élete (sorozat) 18.00 Segítség, szülő vagyok! 19.00 Holdfény (sorozat) 20.00 Jóbarátok (ism.) 21.25 Gyilkos számok (sorozat) 22.20 Legyőzhetetlen (amerikai dráma)

m1

6.20 Hajnali gondolatok
6.23 Kárpát Expressz
6.50 Ma Reggel
10.00 Párizsi jóbarátok (francia vígj. sor.)
10.50 Hogy volt?... Extra
11.45 Parlamenti Napló
13.01 Híradó délben
13.25 Kárpát Expressz
14.00 Szomszédok (magyar sor.)
14.35 Roma Magazin
15.05 Domovina
15.35 Ez történt
Ma reggel (ism.)
17.25 Körzeti híradó
16.35 Hírek
17.45 Teadélután
Hétfőtől péntekig minden, ami szórakoztató!
18.40 Elit gimí (olasz drámasorozat)
19.40 McLeod lányai (auszt. kaland sor.)
20.30 Híradó este
20.50 Sport hírek
21.00 Kékfény
22.00 Itéletlosok (am. western, 1. rész, 2002)
23.35 Az Este
0.00 Hírek
0.05 Sport hírek
0.10 Memento
0.20 Teadélután (ism.)
1.10 Parlamenti Napló (ism.)
2.25 Revue déja vu

TVR 2

7.00 Mindig optimistán (ism.)
7.50 Ismerd meg a románokat
8.10 A talizmán titka (cseh kalandfilm, 2007)
10.00 Hírek
10.20 Találkozunk
11.30 Hírek
11.45 FIFA 2010 (ism.)
Hollandia-Spanyolország mérkőzés
13.45 Teleshopping
14.30 eForum
15.00 Együtt Európába
16.00 Mindig optimistán (sor.)
17.00 Párizsi jóbarátok (francia sor.)
18.00 Euronews
18.15 Ismerd meg a románokat
18.30 A világ városai
19.00 Starhunter 2300 (kanadai sci-fi, 2003)
20.00 Elisa lánya (olasz filmsorozat)
21.00 Az oroszánok arénája
22.00 Hírek
23.10 Visszajátszások
0.30 Forró helyzetek (angol vígjáték sor.)
1.25 Mindörökké Elvis (amerikai romantikus vígjáték, 2004) (ism.)
2.55 Farm
3.45 Tengerparti találkozás (ism.)

SPORT.RO

7.00 Hírek 10.00 Pontos sportidő 12.00 Hírek 13.10 Pontos sportidő 14.10 Külön kiadás 15.00 BoxBuster: Chris Arreola - Tomasz Adamek 15.30 Sport.ro Hírek 16.00 Tényleg 17.00 Pontos sportidő (live) 18.00 Sport.ro Hírek (live) 19.05 Információk Vali Moraru-val 20.05 A világ harcosai 21.00 Sport.ro Hírek 22.00 Local Kombat Superstars 23.00 Wrestling SMACK

m2

6.50 Ma Reggel
Benne: Híradó, sport hírek, időjárás
10.00 Thomas, a gőzmozdony
10.20 Dogstar, az eb-busz
10.45 Derek, a fenegyerek (sor.)
11.30 Slovenski Utrinki
11.55 Együtt
12.20 retrok
12.30 Ájtáró
13.01 Híróra
13.30 Kárpát Expressz
13.55 Napló
14.00 Közvetítés a parlament üléséről
17.30 Bűvölet (olasz sor.)
18.20 Magyar rock (ism.)
19.15 Épített szépségek
19.40 Bob, a mester
20.05 Afrika gyöngyszeme (port. kaland sor.)
21.00 Híradó este
21.20 Sport hírek
21.25 Afrika gyöngyszeme (sor.)
22.20 Stingers (ausztrál sor.)
23.35 McLeod lányai (sor.)
0.20 Elit gimí (ol. sor.)
1.15 Itéletlosok (am. western, 1. rész, 2002)
2.45 Ez történt
Ma reggel (ism.)
4.25 Vezérlő fény (am. sor.)

PRO TV

7.00 Pro Tv hírek
9.55 Könyvbemutató
10.00 Tequila és Bonetti legújabb kalandjai (olasz sor.) (ism.)
11.00 Ikrek akcióban (Akcióban Mary-Kate és Ashley) (amerikai animációs sorozat)
12.00 Fiatal és nyugtalan (amerikai sorozat)
13.00 Pro Tv hírek
13.30 Nevsz csak! (am. vígj. sor.)
14.00 Tessék parancsolni (sor.)
16.00 Fiatal és nyugtalan (amerikai sorozat)
17.00 Pro Tv hírek
17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor
19.00 Pro Tv hírek, sport
20.30 A rejtélyek háza (amerikai thriller, 2001)
22.30 Pro Tv hírek, sport
23.00 Terminátor - Sarah Connor krónikái

(amerikai sor.)
0.00 A rejtélyek háza (amerikai thriller, 2001) (ism.)
1.30 Pro Tv hírek (ism.)

ACASĂ

9.45 A kötelék (sorozat)
11.15 Hetedik menyország (sorozat) 12.30 Mindörökké együtt (sorozat) 13.30 Teleshopping 14.00 Ana két arca (sorozat) 15.30 Viktória (sorozat) 16.30 A kötelék (sorozat) 17.30 Igaz történetek 18.30 Mindörökké együtt (sorozat) 19.30 Szívek iskolája (sorozat) 20.30 Predesztináltak (sorozat) 21.30 Analia másik arca (amerikai sor.) 22.30 Éjszakai történetek

RTL KLUB

6.30 Top Shop
7.00 Fókusz Plusz (ism.)
7.25 Fókusz (ism.)
7.55 Reggeli Ébresztőshow
10.05 Te vagy az életem (arg. sor.)
11.05 Top Shop
13.00 RTL Klub Híradó
13.10 06-91-33-55-33 Hívjon! Játsszon! Nyerjen!
14.30 Fél kettő
15.25 Kung-fu (am.-kan. akció sor.)
16.25 Kung-fu (am.-kan. akció sor.)
17.15 A szerelem rabjai (arg. sor.)
18.25 Mónika
19.30 RTL Klub Híradó
20.05 Vacsoracsata - Gasztroreality
21.05 Fókusz - Közszolgálati magazin
21.40 Barátok közt (magyar sor.)
22.20 Hazudj, ha tudsz! (amerikai krimisorozat)
23.20 A rejtély (amerikai-kanadai thrillersor.)
Utána: RTL-hírek
0.25 Poker After Dark 2009
1.20 Reflektor Sztármagazin
1.35 Nem szentírás (amerikai filmsorozat)

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
8.00 Jó reggelt Razvannal és Danival
10.00 Sajtószemle Mircea Badeavval
11.15 Hamis szerelmi jelenet
13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
14.00 Titkok a paradicsomban (görög filmsorozat)
16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
17.00 Közvetlen hozzáférés - Madalin Ionescu szórakoztató műsora
19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
20.30 Függő játszma 2.: Az utolsó menet (amerikai-kanadai akciófilm, 2000)
22.30 Híradó, Sport, időjárásjelentés
23.30 Hősök (amerikai sorozat)
0.30 Egy rém rendes család (amerikai vígjáték sorozat)
1.15 Game Show: Smart Casino
2.10 Híradó, Sport, időjárásjelentés (ism.)
2.45 Miami Vice (amerikai akció sorozat)

FILM+

8.05 Egy élet ára (kanadai thriller) 10.00 Televíziós vásárlás 13.05 Az agyfűrésztől kész (amerikai vígjáték) 14.40 A Mid-somer gyilkosságok (angol krimisorozat) 16.35 Pompei - Egy város pusztulása (olasz történelmi dráma) 20.10 A vadnyugat fia (amerikai western) 22.10 Gyilkos cápa vs. óriáspolip (amerikai akciófilm) 23.45 A Loch Ness-i szörny visszatér (kanadai horror)

TV2

7.00 Magellán (ism.)
7.25 Tények Reggel
8.00 Mokka
10.00 Stahl konyhája
10.10 Babapercek
11.20 Teleshop
12.50 Smokey és a Bandita 3. (am. vígj., 1983)
14.25 Kvízó
15.55 Szentek kórháza (auszt. filmsor.)
16.55 Egy tini naplója (német vígj. sor.)
17.25 Bűbájós boszorkák (am. sor.)
18.25 Joshi Bharat
18.25 Árva angyal (mex. sor.)
19.30 Tények Hírműsor
20.05 Monk - Flúgos nyomozó (am. krimisor.)
21.10 Aktív
21.45 Hóhullám (szórakoztató műsor)
22.20 NCIS (am. krimisor.)
23.20 Gyilkos számok (am. krimisor.)
Közben. Kenősorsolás
0.20 Különleges ügyosztály - Párizs (fr. krimisor.)
1.20 Tények Este
1.50 EZO.TV Jósok, látók, médiumok!
2.40 A csend kódja (am. akcióf., 1985)

PRIMA TV

7.00 Kandikamera
7.30 Testvérek (am. sor.)
8.20 Sport Florentinaval
8.30 Teleshopping
9.00 Szakértők
10.00 Senki sem tökéletes
10.30 A kis Panda
12.00 Oz a nagy varázsló
12.30 Teleshopping
13.00 Kandikamera
13.30 Teleshopping
14.00 Doktor Addison (amerikai filmsorozat)
15.00 A bűnbak (angol-amerikai-német-francia családi film, 1994)
17.00 Aki tud, az nyer!
18.00 Hírek, időjárásjelentés
19.00 Sport
19.30 A cseresznye a tortán (reality show)
20.30 Találkozás a sötétben - talk show
22.00 Focus Monden
22.30 Lököttek (román vígjáték sorozat)
23.15 Dick és Dorothy akcióban (kanadai-angol krimi, 2001)
1.00 Hírek, időjárásjelentés (ism.)
2.00 Lököttek (román vígjáték sorozat) (ism.)

KANAL D

8.00 Eltévődve Panamában (ismétlés) 9.30 Ezüstszerelem (török sorozat) 11.30 Ha jó vagy pénzt nyersz! (ismétlés) 12.30 Kanal-D Hírek 13.15 Orvosok 14.45 Árulás a családban 16.30 Légy az enyém 18.45 A nap híre 19.00 Kanal-D Hírek 19.45 Házasulandó fiam van 20.30 A sátor 21.30 1001 éjszaka (török sorozat) 23.00 Őrült és gyönyörű (amerikai romantikus dráma)

HÍR TV

7.00 Befutó (ism.)
Az utánpótlás magazinja
7.30 Soroló (ism.)
8.00 Híradó
Friss napi információk
9.05 Kontraszt
10.05 Különkiadás (ism.)
A kultúra külön kiadásban
12.05 Balaton Bike Fest (ism.)
12.30 Hírvilág (ism.)
13.00 Déli híradó
13.30 Hungarorama
14.05 Soroló (ism.)
14.30 Garázs (ism.)
Ahonnan az autózás indul!
15.05 Európai híradó (ism.)
15.30 Napról napra (ism.)
Belpolitikai összefoglaló
16.05 Péntek (ism.)
Mondatvadászat
17.05 Célpont (ism.)
17.30 Paletta
18.00 Híradó
18.30 Panaszkönyv
19.05 Vonalban
Interaktív politikai show-műsor
20.00 Híradó
21.05 Rájátszás
22.00 Híradó
22.35 Lapzártá - Vitáműsor újságírókkal
23.05 Ősök tere
23.30 Pálya
0.05 BBC World Híradó
0.30 Panaszkönyv (ism.)

DISCOVERY

7.00 Motorkerékpár-építő VB
8.00 Újjáépítők
9.00 Hogyan csinálják? Szálloda-kaszinó, fényugár, golfpálya sivatagban
9.30 Katasztrófa: ahogy én láttam
10.00 Piszkos munkák
11.00 Amcsi motorok - DECA motor/Colmet motor
12.00 Iparkodjunk
13.00 A túlélés törvényei
14.00 Ötödik sebesség
14.30 Végzetes másodpercek
15.30 Hogyan készült?
17.00 Állítólag... - Önvédelmi fegyver
18.00 Végzetes másodpercek
19.00 Hogyan működnek a gépek?
20.00 Túlélés törvényei - Csendes-óceáni szigetvilág
21.00 Hogyan készült?
22.00 Végzetes másodpercek
23.00 Hajtóvadászat - gyilkosok nyomában
23.30 Valódi helyszínelők
0.30 Futballhuligánok - Anglia
1.30 Éljük túl a katasztrófát
2.30 Végzetes másodpercek

HALLMARK

10.00 Foyle háborúja (sorozat) 12.00 Amy-nek ítélve (sorozat) 13.00 Őrangyal (sorozat) 14.00 Nash Bridges (sorozat) 15.00 Foyle háborúja (sorozat) 17.00 Az élet viharában (romantikus f. dráma) 19.00 Amy-nek ítélve (sorozat) 20.00 Nash Bridges (sorozat) 21.00 Őrangyal (sorozat) 22.00 Shania Twain igaz története (kanadai életrajzi film) 0.00 Gyilkos pletyka (kanadai filmdráma)

Július 9., péntek

Az év 28. hete és 190. napja, hátravan 175 nap

Ma **Lukrécia** nevű olvasóinkat köszöntjük. A Lukrécia női név etruszk eredetű római nemzetség-névből származik. Holnap **Amália** napja van. Vasárnap **Lilik** és a **Nórák** ünnepelnek. Hétfőn a **Dalmákat** és az **Izabellákat** köszöntjük.

Évfordulók

- 1357-ben a prágai Károly-híd alapkövetétele.
- 1816-ban kikiáltották Argentína függetlenségét.

Vicc

Bemegy az indián a hivatalba:
– Szeretném megváltoztatni a nevem.
– Miért?
– Mert hosszú.
– Mi a maga neve?
– Messzeszálló Színarany-nyilvessző Mely Mindig Célba talál.
– És mire szeretné megváltoztatni?
– Zutty.

Recept

Óvári sertésszelet

Hozzávalók: 4 szelet sertés karaj, 4 szelet sonka, 4 db csiperke gomba, 4 szelet óvári sajt, 3 gerezd fokhagyma, 1 fej vöröshagyma, liszt, kevés vaj, só, szerecsendió.

Elkészítés: A karajt megfürjük sóval, szerecsendióval és megklopfoljuk. Lisztbe megforgatjuk, majd natúron megsütjük. Vajon megfuttatjuk a sonkaszeleteket, majd a vajból kivéve ugyanabban a vajban elkészítjük a gombavagdálékot. A hagymát és a fokhagymát apróra vágjuk, és elkezdjük dinsztelni. Szintén apróra vágjuk a gombát és hozzáadjuk. Szerecsendióval ízlés szerint ízesítjük. Kikent tepsibe tesszük a natúr szeleteket. Minden szelet húst megkenjük a gombavagdálékkal, beborítjuk a sonkával, majd lefedjük egy-egy szelet sajttal. Ezután a sajtot sütőben ráolvasztjuk. Tálalhatjuk párolt rizzsel, vagy kukoricás rizzsel.

A hatos lottó nyerőszámai:
6, 43, 11, 10, 7, 13.

Gondolatjel

Visky István rovata

A csend és a nyugalom nem fejleszti a jellemet. Csak a szenvedés és a megpróbáltatás nyomán erősödik a lélek, tisztul az éleslátás, támad fel az ambíció és jön el a siker. Hasznos és jó barát a csend, de nem lehet mindent rábízni. A csend gyógyítja a lelket, segít helyrejönni és segít érteni. De fejlődni, előre jutni nem lehet vele, erre

nem alkalmas. Az ember fejlődéséhez, a lélek növekedéséhez cselekvésre van szükség. A cselekvésben ugyanis mérlegelünk és döntünk, tehát ítélnünk kell jó és rossz között. Ez az, ami csiszolja a lelket. A csend pedig segít mindezt átértékelni, megérteni és a kapott sebekből kigyógyulni. Csak az a csend jó, amelyik megszólítja az embert.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Kerülje a negatív hatásokat és a panaszkodó embereket. Pontosan fejezze ki mondanóját, legyen óvatos, nehogy félreértsék szándékát.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Annyira óhajítja az elismerést és a sikert, hogy képes kockáztatni érte. Az üzleti életben nagyot léphet előre.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Az Ikrekben a Hold, ami komoly érzelmi feltöltődést biztosít. Igen érzékeny, most inkább a szíve vezérl az észérvek helyett.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Megviselték az elmúlt napok eseményei. Ne engedje, hogy megbénítsák a féltelmei. Helyesen, természetesen csak akkor dönthet, ha a belső hangra hallgat.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Higgyen magában és a lehetőségeiben. A világ nem feltétlenül gonosz és kegyetlen, csak ha úgy gondoljuk. Legyen optimista és akkor csakis sikeres lehet.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Egy kapcsolat, ami azért húzódtott ilyen sokáig, mert egyikük sem talált jobb partnert, most a végéhez közeledik.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Pompás napokat tölt szeretettel. Mindenkinek jót tesz a kényeztetés. Energiájával bánjon takarékosan, mert hamarosan rengeteg házimunkát kell elvégeznie.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Fiatal barátja kellemes kirándulás ötletével áll elő. Szerezzen magának és szeretteinek egy tartalmas programot a hét végére.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Őn nagyon érzékeny, tele van szeretettel, de egy kicsit naiv. Ma szükség lesz a lelki erejére, mert irigyei nem nézik jó szemmel a sikereit.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

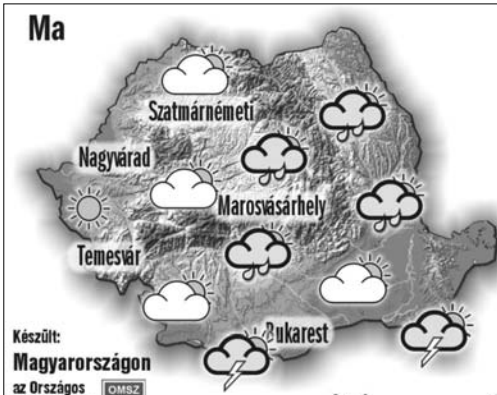
Tele van tettvágygal, lelkeséssel. Szívesen sajátít el új ismereteket, ezért képezi magát és sokat olvas. A hét végén utazzon el valahová.

VÍZTŐZŐ (I. 21.–II. 19.)

Bolygója arra biztatja, hogy felejtsen el a régi sérelmeket és könnyű szívvel közelítsen barátaihoz. Ha szeretne tartozni valakinek, közölje vágyait az illetővel.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Tele van új ötletekkel, és van elegendő energiája a megvalósításukhoz. Fogékonyan közelít mások érzélemvilágához.



Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Az ország keleti területei felett egy mediterrán ciklon örvénylik, ezért ott néhol nagyobb mennyiségű eső is eshet, zivatarok is kialakulhatnak. Másutt szárazabb idő lesz, de kisebb záporok mindenütt kialakulhatnak.

A következő napok időjárása



Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
derült, napos idő	26°C	15°C
esőre, záporokra számíthatunk	28°C	14°C
napsütés felhőkkel	26°C	18°C
napsütés felhőkkel	23°C	14°C
sok napsütés, kevés felhő	26°C	13°C
esőre, záporokra számíthatunk	27°C	14°C
napsütés felhőkkel	27°C	15°C
napsütés felhőkkel	27°C	15°C
derült, napos idő	28°C	15°C

Arad	derült, napos idő	26°C	15°C
Brassó	esőre, záporokra számíthatunk	28°C	14°C
Bukarest	napsütés felhőkkel	26°C	18°C
Csiksztereda	napsütés felhőkkel	23°C	14°C
Kolozsvár	sok napsütés, kevés felhő	26°C	13°C
Marosvásárhely	esőre, záporokra számíthatunk	27°C	14°C
Nagyvárád	napsütés felhőkkel	27°C	15°C
Szatmárnémeti	napsütés felhőkkel	27°C	15°C
Temesvár	derült, napos idő	28°C	15°C

Szakszerviz



Horváth István

***	PISZKOS ... REJTO JENŐ HOSE	TÖRREL LETERIT	ADÉL BECENEVE	SZÁSZ EGYETEMI VÁROS	VIRSLI- DARAB!	AZ EGYIK VÉR- CSOPORT	NÓRA BECENEVE	PACÁT OKOZHAT	BECÉZETT ILONA
IN ... TETTEN ERVE									
RÁNCOS AZ ARC						IDEGEN OLAJ			
FRAJT ... SZÍNÉSZNŐ					NŐI NÉV	ELPANA- SZOL			
DÖRMÖGNI KEZDI!			FOLYADÉK- KAL ÁTÍTAT		REG ÉS ... (ARANY J.)				ÜVEGCSE- GYÓGSZE- REKNEK
***	EGÉSZEN ÚJ						AFRIKAI FOK!		
INFORMÁ- CIÓ (RÓV.)	CITÁL	CAESAR KORÁBÓL VALÓ					BANTU TORZS		EGYIGI LEVEGŐ, KÖLTŐIEN
ZÜMMÖG A DARÁZS		ÓSVEZÉR			VÁSZON- REDŐNY				
ÉRTÉKES VONÁS					DUPLÁN: ANYUKA		ÉBRED (NÉP.)		
ZSIDÓ IMAHÁZ							ÜGY KÖZEPE!		

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:

013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:

Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:

Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:

Agoston Hugó

Főmunkatársak:

Biró Béla, Gyulay Zoltán, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:

Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Háttér)
Darvas Beáta (Kultúra)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztők:

Osváth Annamária, Nyáguly András

Tudósítók:

Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582, Baló Levente – 0748-784679 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Horváth István – 0747-517574 (Csiksztereda), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Szekelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Fleischer Hilda – 0788-715712 (Bukarest), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:

Tofán Levente

Grafikus:

Horváth István

Tördelőszerkesztők:

Lőrincz Imola, Mihăiteanu Albert, Szabó Ildikó Erzsébet



Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:

Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:

Baricz István – 0788-488739, Erdős Lajos – 0741-424094 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logtanácsos:

Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), a Rodipet-kirendeltségeknél, pénztalánnyal (mandát postai) közvetlenül a szerkesztőségnek és előfizetés-szervezőinknél. Forgalmazza a Rodipet és magánterjesztők.

Előfizetési díjak:

1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

A Romániai Pédányszám-auditáló Hivatal (BRAT) tagja



MÉDIAPARTNEREK

r · a · d · i · o
88 f M

Sláger Rádió
fm 105.9
A tegnap legnagyobb slágerei, a ma legfrissebb hírei

agnus
RADIO 88.3 fm
www.agnusradio.ro
Kolozsváron mostmár mindenütt HALLHATÓ!
FM 88 91 98 102 106 108 MHz

rtm
MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ
98.9 FM

Paprika rádió
fülön csíp
95,1 fm

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
ahol talál a szó

Az ibérek kilőtték a Panzert

Labdarúgás

Turós-Jakab László

▶ Spanyolország lesz Hollandia ellenfele a 19. labdarúgó világbajnokság vasárnapi döntőjében, miután szerdán este, Durbanban, 1-0-ra nyert Németország ellen.

A nyolcadik „aranyos” nemzet

Sikerével az Európa-bajnok spanyol válogatott történelmet írt, hiszen még sosem volt vb-döntős, s nem végzett a negyedik helynél előrébb a labdarúgás legrangosabb segerszemléjén. Vasárnap első alkalommal lesz világbajnok európai együttes más földrészen rendezett tornán. 1934 és 1938 után másodszer fordul elő, hogy két egymást követő vb-n európai válogatottak csapnak össze a serlegért, négy évvel ezelőtt, Németországban ugyanis olasz-francia finálé jött össze.

A futball-világbajnokságok történetében először fordul elő, hogy Argentína, Brazília, Németország és Olaszország közül egyik sem játszik a döntőben. Brazília (5 győzelem), Olaszország (4), Németország (3), Uruguay (2),



Puyol (középen) gólja a világbajnoki döntőbe röpitette az Európa-bajnok spanyolokat

Fotó: fifa.com

Argentína (2), Anglia és Franciaország után Spanyolország vagy Hollandia lesz a nyolcadik ország amely feliratkozik a világbajnokságok dicsőséglistájára.

Puyolnak másodjára sikerült

A Del Bosque-gárda sorrendben harmadik vb-mecscsét zárta 1-0-al ami azt jelenti, hogy a vb második szakaszában 270 percig nem rezdült Iker Casillas hálója.

Szerdán este egy érthetetlenül visszafogott német csapa-

tot rohant le a La Roja, az ibérek a játékidő 60 százalékaiban birtokolták a labdát és az első félórán negyszer is megcélozták Neuer kapuját. A 70. percig a Mannschaft csak Trochowski és Kroos, azaz az eltoltott Thomas Müllert helyettesítők révén veszélyeztetett, de Casillasnak nem lehetett gólt lőni. Valamivel több mint egy negyedóra volt még hátra, amikor Puyol pontosan érkezett Xavi szögletére, s ha a 14. percben még fölé fejt, ezúttal 11 méterről védhetetlenül bólintott a kapu közepébe. A 82. percben Pedro önzösködte el a 2-0-t: ahelyett hogy balra passzolt volna az üresen hagyott Torresnek, maga igyekezett megoldani a helyzetet, de Friedrich más véleményen volt. A hajrá már a német nyomásról szólt, amely azonban meddőknek bizonyult.

A számok tükrében

Durbanban a németek 98. vb-mérkőzésüket vívták, s ezzel a brazilok (97) elé ugrottak az örökranglistán, jócskán megelőzve az olaszokat (80), az argentinokat (70) és az angolokat (59), míg a spanyolok (55) helyet cseréltek a franciákkal (54).

„A jobbik csapat győzött”

Joachim Löw szövetségi kapitánytól Christian Wulff újdonsült államfőig mindenki elismerte, hogy szerda este a jobbik csapat győzött. Löw szerint a németek a világ legjobb csapatától szenvedtek vereséget, a spanyolok megérdemelten nyertek, míg az ő játékosai Anglia és Argentína kiütésével jelenlegi lehetőségeik határáig jutottak.

Vicente del Bosque szerint játékosai nagyon jól játszottak, mindent beadtak, s volt pár kimagasló teljesítmény. A mérkőzés legjobbjának választott Xavi Hernandez elmondta: nagyon jól érezték magukat a pályán, sokat birtokolták a labdát és szerencsésük is volt Puyol fejesgóljával. David Villa Pedrót dicsérte, és úgy véli: több gólt érdemeltek volna. Xabi Alonso szerint most már a főnyereményt célozzák meg és remélhetőleg vasárnap ünnepelhetnek.

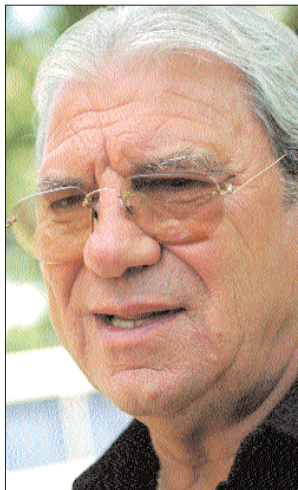
Kassai Viktor játékevető teljesítményét szinte egyhangzóan dicséri a sajtó, miután a szakemberek ízekre szedték a két kérdéses helyzet lassított felvételét és kimondták: Sergio Ramos, illetve Podolski szabálytalankodásáért sem járt büntető.

Döntők: kicsitől nagyig

A dél-afrikai világbajnokság utolsó két felvonásával zárul a hétvégén: ma 21.30-tól Németország Uruguay-jal játssza a kisdöntőt, vasárnap pedig két olyan csapat – Spanyolország Hollandiával – vívja, szintén 21.30-tól, a döntőt, melyek közül bármelyik győz, első ízben viheti haza a világbajnokságot. A TVR1 élőben közvetíti a mérkőzéseket; holnap este 19 órától vébés különkiadással jelentkezik az Erdélyi Magyar Televízió sportmagazinja is. ◀

Szakmai szemmel – Jenei Imre

„Megérdemelt volt a spanyol győzelem a második elődöntőben, ezt a játékot ők már négy-öt éve játszik a Barcelonánál, egyszerűen lehetetlenség őket megállítani” – nyilatkozta tegnap lapunknak Jenei Imre. A mesteredző szerint a németeknek alighanem Thomas Müller hiányzott nagyon a jobb szélén, ezért nem tudták megismételni a korábbi jó játékot. Ami a hétvégi döntőket illeti, lapunk kérdésére Jenei nem mert jóslatokba bocsátkozni.



Silverstone: Button nyerne

Forma 1

T. J. L.

▶ Félidejéhez érkezett az idei Forma-1 világbajnokság, a vasárnapi 10. futam a Silverstone-ban sorra kerülő Brit Nagydíj. A gyorsaság jellemezte verseny a kezdetektől, azaz 61 éve része a Forma-1-es programnak. Aintree és Brands Hatch után Silverstone állandósult a Brit Nagydíj helyszínének, az itteni aszfaltkígyó 1987 óta megszakítás nélkül látja vendégül a száguldó cirkuszt. A verseny Doningtonba költöztetésének terve anyagi gondok miatt meghiúsult, közben Silverstone-ban nagyszabású felújítási munkálatok indultak, így minden maradhatott a régi. Jövőre teljesen új járvárszolgák az aszfaltcsíkot, de a pálya vonalvezetése már idénre módosult. Mintegy 800 méterrel hosszabb a tava-

lyhoz képest, hosszúsága most 5891 méter. Bár valamivel lassúbb körök várhatók, a módosítások elősegítik az előzéseket. Az időjárás pénteken lesz a legkedvezőbb, szombatra lehűlést, a verseny napjára további hőmérsékletcsökkenést jósolnak.

Kilenc futam után a pilóták pontversenyében Hamilton (127 pont) Button (121), Vettel (115), Webber (103), Alonso (98) és Kubica (83). A konstruktőröknel a McLaren (248) – RB Racing (218) – Ferrari (165) hármas jócskán elhúzott a többiek elől, a Mercedes ugyanis 109 ponttal negyedik. Pénteken két, szombaton egy szabadedés szerepel műsoron, holnap 15 órától az időmérőt rendezik. A vasárnap 15 órákor rajtoló Brit Nagydíjról a TVR 1 számmal be élőben. Utoljára, hisz a jövő évi sorozat közvetítési jogait a Digi Sport kaparintotta meg. ◀

Davis Kupa-negyeddöntők

Tenisz

T. J. L.

▶ Mától vasárnapig négy helyszínen rendezik meg a férfi tenisz Davis-kupa Világcsoporthatodik negyedöntőit. Clermont Ferrand-ban, a Zenith-Grande Halle d'Auvergne-ben, Franciaország fogadja és a két nemzet hetedik tenispárbajában a második sikert célozza. Guy Forget gárdájából csak Jo-Wilfried Tsonga hiányzik, helyette Gilles Simon „ugrott be” Gael Monfils, Julien Benneteau és Michael Llodra mellé. Az ibérektől éppen a sérült világelső, Rafael Nadal marad távol, de Albert Costa így is nagyon erős kvartettre számíthat, Fernando Verdasco, David Ferrer, Nicolas Pietrangeli és Feliciano Lopezre.

A moszkvai olimpiai stadionban Oroszország válogatottja Argentína csapatával találkozik. Samil Tarpiszev Nyikolaj Davigyenkóra, Mihajil Juzsnijra, Tejmuraz Gabasvilire és Igor Kunyincinre számít, míg a másik oldalon, a sérült Juan Martin Del Potro hiányában, David Nalbandian köré tömörülnek a fiatalok, Horacio Zeballos, Eduardo Schwank és Leonardo Mayer. Az oroszok hármát megnyerték az eddigi öt mérkőzésből, s most is favoritok Tito Vazquez tanítványaival szemben.

Horvátország és Szerbia találkozója sportágtörténelmi premier, amit a két volt jugoszláv tagállam legjobbjaival közönszont. A spliti Spaladium Arenában Goran Prpic Marin Csilibcsre, Ivan Ljubicicsre, Antonio Veicsre és Ivan Dodigra támaszkodik, Bogdan Obradovics pedig Novak Djokovicsra, Viktor Troickira, Janko Tipszarevicsre és Nenad Zimonjicsra. A coquimbó-i Enjoy Tennis Center két tartalékos gárda találkozik, Chile és Csehország. A házigazdánál a kétszeres olimpiai bajnok Nicolas Massu mellé Jorge Aguilar, Paul Capdeville-t és Cristobal Saavedrát nevezte Hans Gildemeister szövetségi kapitány, aki nem számíthat a térdműtővel bajlódó Fernando Gonzalezre. A másik oldalon, az idei wimbledoni döntős Tomas Berdych és Radek Stepanek távolletében Jaroslav Navratil Jan Hajeknek, Lukas Dlouhynak, Frantisek Cermaknak és Ivo Minarnak szavazott bizalmat. Románia szeptember 17. és 19. között játszik a Davis-kupában, a Világcsoporthban maradásért kiírt osztályzón Ecuadorot fogadja. ◀

Röviden

Három mérkőzés, három győzelem

Mindhárom Ausztriában edzőtáborozó román labdarúgócsapat megnyerte legutóbbi barátságos mérkőzését. A legértékesebb a CFR 1907-nek a híres Anderlecht Brüsszel elleni sikere, a kolozsvári bajnokság Cadu (11 m), Traore és Kone góljaival verte 3-0-ra a belga együttest. A Steaua a lengyel Zaglebie Lubin verte 4-1-re, a fővárosiak góljait Nicolita, Stancu (2) és Surdu szerezte. Gyenge sorozat után végre nyert a Rapid is, a giulestiiek a cseh második vonalbeli Snymót győzték le 4-0-ra, a gólokat Herea (2), Spadacio és Cesinha szerezte.

Továbbjutott a Rudar

A montenegrói Rudar Pljevlja együttese bejutott a labdarúgó Bajnokok Ligája-selejtezőjének második fordulójába, miután az idegenbeli 3-0 után hazai környezetben 4-1-re nyert a San Marino-i Tre Fiori ellen. A Rudar következő ellenfele a bolgár Liteksz Lovecs. A második selejtezőkörben a magyar bajnok Debrecen Tallinnban játszik az észti Levadiával.

A Szuperkupa is Debrecenbe került

A bajnokság, a Magyar-kupa és a Ligakupa után a Debreceni VSC labdarúgócsapata a Szuperkupát is megnyerte. Azzal, hogy 1-0-ra nyert a Videoton ellen, a DVSC a 13. alkalommal kiírt Szuperkupa történetének legsikeresebb együttese lett, ugyanis ötödször hódította el. A hajdúságiak győztes gólját Szakály szerezte a 66. percben.

Bolt 100-on indul Lausanne-ban

Orvosai tanácsára 200 méter helyett 100-on indult lapzártá után az atlétikai Gyémánt Liga-sorozat lausanne-i (Svájc) versenyén Usain Bolt olimpiai és világbajnok sprinter. A jamaicai sztár másfél hónap után tért vissza, ugyanis Achilles-íngyulladás miatt kihagyásra kényszerült. A teljes felépülés valószínűleg további négy hetet vesz igénybe, így a háromszoros ötkarikás aranyérmes atléta nem tudja, mikor indulhat idén 200-on. A 24 éves Bolt a 2016-os Rio de Janeiro-i olimpia utánra tervezi visszavonulását.

Bicskei Bertalan Libériában

Bicskei Bertalan lett a libériai labdarúgó-válogatott új szövetségi kapitánya. A 66 éves magyar edző állítólag havi 15 ezer dolláros fizetést kap. A szerződés négy évre szól, a libériai futballszövetség, nem vár azonnal jó eredményeket a trénerrel, a cél, egy új csapat felépítése.

Zenész a bábszínházban

Horváth Károly zeneszerző, színházigazgató szerint nem a művészet dolga a durva felismerés

Tartalmas, több helyszínen kifejtett romániai művészi tevékenység után elsősorban zeneszerzőként ismert beszélgetőtársunk némileg pályát váltott egy ideje: jelenleg a zalaegerszegi Griff Bábszínház igazgatójaként dolgozik. Rákérdeztünk a váltás okaira és körülményeire, előzményeire és hozadékára, miközben a kérdezz-felelek a mai kulturális közegnek is több fontos vetületét villantja fel, emberi dolgok és művelődési problémák mentén.

Zsehránszky István

▶ Jó messzire elkerült Erdélyből. Mi hajtotta oda?

– Mikor a zalaegerszegi bábszínház igazgatója lettem, tudtam, ha egy mód van rá, nem úgynevezett darabokat fogunk játszani, hanem gondolatokat szeretnék bemutatni. Most ez nagyon hülyén hangzik, de hát ott van például a gyermekek, a testvérek közötti féltékenység. Ennek megírására kértem fel egy neves író, Bereményi Gézát, aki el is vállalta, és két éven át tette-vette a gondolatot. Mindig azt mondta: „Figyelem a gyermekeimmet”. Be is volt tervezve a bemutató, de nem született meg a szöveg. Akkor Gézával úgy döntöttünk, hogy Lőrincz Zsuzsa ugrik be helyette, aki a drámaírás szakon volt a tanítványa.

▶ Újrafogalmazom: miért nem lehetett ön próféta itthon, Udvarhelyen? Miért kellett elmennie Zalaegerszegre?

– Bármilyen kérdésre számítottam, készültem, csak erre nem. Udvarhelyen, ugye, tizenkét évvel ezelőtt megalapítottunk egy színházat. Ezért is meg emberi és személyes okok miatt állandó kapcsolatban voltam és vagyok Udvarhellyel. A Fennvaló tudja, miért, nagyon-nagyon nehéz sors vár azokra, akik Udvarhelyen színházat csinálnak, Szabó K. Istvántól kezdve mindenkire, akik ott vállalják, valójában embertelen körülmények között. Ezt ki merem jelenteni, mert idén február 14-én bemutatóm volt ott, nagyon jó csapattal nagyon jó előadást csináltunk, az Ahogy tetszik-et Anca Bradu rendezésében, és láttam, hogy most is, továbbra is nagyon-nagyon nehéz körülmények között dolgoznak. Nincs műszak, nincs műhely, nagyon kevés emberük van. Aki ilyen körülmé-

nyek között színházat csinál, az előtt le az összes kalapokkal.

▶ És Zalaegerszegen jobb körülményeket talált?

– Nem a körülményekről van szó. Tegnap mondta egy drága jó barátom, aki most Kézdivásárhelyen csinál színházat, Csapó Gyuri, hogy végül is, ha akarna sem tudna megenni harminc deka párizsinál többet. Tehát nem ez a gond. Persze azért van egy bizonyos határ. Mert jobb lenne többet utazni, többet látni, valamivel jobb módban élni. De nem ez a döntő, hanem az, hogy amit szerettek, nem jött össze. Temesvárra kerültek két évig. A feleségem ott volt színésznő, én meg zenéket írtam. Majd Veszprémbe kerültem, ott zenei vezető voltam öt évig. Aztán hívtak Zalaegerszegre, ott voltam zenei vezető. Három éve viszont csak a bábszínházra koncentrálok, a Griff Bábszínházra.

▶ Visszatérve Udvarhelyre, azt mesélte, hogy beszélni szeretett volna a polgármesterrel. Lett volna mit mondania neki. És ő állandóan elkerülte a találkózást. Hát akkor mondja el most, mit akart közölni a polgármesterrel!

– Már kikerültem a Tomcsa Sándor Színház feladatköréből meg a bűvköréből, de kiderült, hogy van ott egy másik bűvkör: az Artera Alapítvány, amelynek Lőrincz Zsuzsanna, feleségem édesanyja az igazgatónője. Rendkívül gazdag és gyümölcsöző tevékenységet folytat ez az alapítvány, és egyik fontos rendezvénye a Míves emberek sokadalma volt, amit tíz éven keresztül csináltunk. Sikertől oda meghívnunk Presser Gábort kétszer, a Ghymes együttest, a Kaláka együttest, Sebő Ferencet, Sebestyén Mártát, Bereményi Gézát, Molnár Piroskát, és

nagyon-nagyon sok nevet tudnék mondani: filmrendezőket, színészeket. A Sokadalom keretében volt egy színeszvetétkedő, amit szintén nagyon nagy szeretettel csináltunk, és a tizedik évben úgy éreztük, amikor polgármester-váltás volt, hogy jó lenne az új polgármesterrel konzultálni, elmondani, mit szeretnénk csinálni. Többször is betervezte a velünk való beszélgetést, de egyszer sem tudott fogadni. Többek között számunkra az volt a gond, hogy a polgármesteri hivatal csupán valami jelképes összeggel volt hajlandó támogatni ezt a tíz éve szereztem fényesen működő rendezvényt. Bármelyik város boldog lenne, ha ajándékba kap egy ilyen fesztivált, mint amit mi Udvarhelyre vittünk. Meggyőződés, a Siculus óta, hogy Udvarhely par excellence fesztiválváros, önmagában véve fesztiválhangulata van. Az udvarhelyi közönség fantasztikusan jó közönség. Ezt nem szabad kihagyni. Akkor csináltuk ezt a háromnapos rendezvényt, amit valóság-gal ünnepeltek, tömegesen jöttek a nézők. Három nap alatt négy-ötezer résztvevőnk volt, egyes években volt haterzer is... Pedig nem engedünk be fröccsentett dolgokat, giccset. És ezt a rendezvényt a polgármesteri hivatal olyan felháborítóan jelképes összeggel kívánta támogatni, hogy a feleségemmel azt mondtuk: köszönjük szépen, így nem csináljuk. Zsuzsának az édesanyja próbálkozik egy más változattal.

▶ Térjünk vissza Zalaegerszegre.

– Zenei vezető voltam ott a színházban, most bábszínházigazgató vagyok, bár a színpadi zenéhez való hozzáértésemet egyetemi szinten is megtisztelik, vendégtanárnak hívtak a Marosvásárhelyi Színművészeti Egye-



Horváth Károly személyes fotótarából

temre. Három évvel ezelőtt Bagó Bertalan kollégám, aki akkor a színház művészeti vezetője volt, bedobta az ötletet, mi lenne, ha pályáznék a Griff Bábszínház igazgatói posztjára. Összeállítottunk egy pályázatot, és médiabotrányok közepette... megaláztak, mindenféle támadások értek... megnyertem az igazgatói helyet. Tudtam, hogy ez a bábszínház lényegesen zenésebb lesz, mint a többi. Azt is tudtam, hogy olyan kapcsolatrendszerem van, olyan munkatársaim, barátaim vannak, akiknek az alkotói készsége, a kreativitása még nincs kihasználva, és ha őket mind meghívom, velük együtt csinálunk egy jó színházat. Most ott tartunk, hogy nagyon sok mindenbe belekezdünk, de nem ész nélkül, hanem kreativitással. Mint mondtam: nem darabokat mutatunk be, hanem számunkra az a fontos, hogy gondolatokkal foglalkozunk.

▶ Persze, nem úgy, hogy beülnek egy sarokba és filozofálnak. Talán úgy lehetne mondani: színházi esszét csinálnak.

Horváth Károly (1950, Nagyvárad)

Zeneszerző. A bukaresti Ciprian Porumbescu Zeneművészeti Egyetem karvezetés szakán diplomázott (1975). Előbb a sepsiszentgyörgyi Állami Magyar Színház koncertmestere, a Román Televízió magyar adásainak zenei munkatársa (1975–1987), majd 1987-ben áttelepült Magyarországra, ahol a világszerte turnézó Mákvirág folkegyüttes tagja (1987–1992), aztán szabadfoglalkozású zeneszerző (1992–1998). A székelyudvarhelyi Tomcsa Sándor Színház egyik alapítója (1998), a székelyudvarhelyi

Artera Alapítvány művészeti vezetője és a veszprémi Petőfi Színház zenei vezetője (2001–2005), a zalaegerszegi Hevesi Sándor Színház zenei vezetője (2005–2008). Jelenleg a zalaegerszegi Griff Bábszínház igazgatója. Közel 200 prózai előadás, több gyermekelőadás és musical zenéjének szerzője, magyarországi, romániai, szerbiai, németországi, franciaországi színházakkal együttműködve. Rádiójátékokat és filmzenéket is írt, újabban bábjátékok társszerzője.

– Hát igen, csakhogy ez most a gyerekekre vonatkozatható...

▶ A gyerekek nyitottabbak, mint a felnőttek: nem ők fognak elájulni tőle, hanem a tanítónénik.

– Igen, ezt mi is tudjuk. A múlt évben és az idén is nagyon sok ősbemutatót tartottunk. Például Tömöry Pétertől, aki nemcsak rendezőként, hanem íróként is méltatlanul elfeledett alkotója a magyar színházi világnak, három darabot mutattunk be, a Betlehemes, a Titkos álmot és a Ludas Matyiból készített operalibrettót, amiből gyermekopera-előadás lett, ezt hetvenötöt játszottunk eddig. Bereményi Gézával a dal-szövegírásig jutottunk a Badzika című előadásunk kapcsán, legutóbb pedig kezdet nyújtottunk egymásnak Parti Nagy Lajossal, írt nekünk egy darabot Scheer Katalin meseregényéből, a címe: Nefelé. Arkosi Árpád rendezte. Aztán Presser Gábornak a darabjai: A piros vázadás és A piros esernyő. Ilyen ritkaságok kerülnek elő.

▶ Létrehozott Zalaegerszegen egy teljesen fiatal társulatot.

– Fiatalok és kivétel nélkül nagyon jól énekelnek. És a társulatban jó a hangulat. Zalaegerszegen van egy színházi klub, és ha a színészek igazán jól akarják érezni magukat, akkor átülnek a bábosokhoz. Gondolom, jellemző. Pedig a bábosok híhetetlenül sokat dolgoznak. A múlt évben 314 előadásunk volt, gyakorlatilag hét színész játszotta ezeket.

▶ Ezért is jó a hangulat, szerepelhetnek eleget.

– Rengeteget játszanak, és amire még büszke vagyok, az a Meseszalon. Ennek az ötletét loptam, nem is tagadom. A Meseszalon abból áll, hogy közismert személyiségeket hívunk meg: jogászokat, orvosokat, de meghívtunk egy jósnőt, egy takarítónénit is, akik elmondják kedvenc gyermekkori meséjüket. De vendégünk volt Parti Nagy Lajos is, Szócs Géza is... És a mese után beszélgettünk.

Folytatása a 2. oldalon

Konrád György

Demokráta!

Hogy ezt a nép akarta? Igen, kétharmadrészt. Hagyta magát becsapni? Ilyen butácska? Vagy éppen erre vágyott, ez az ízlése? Így élt az egész huszadik században? Horthy alatt is, Kádár alatt is? És én ezt az országot és ezt a világlátást szeretem? De tudom, hogy csúszkál a hangulata, most beemel a hatalomba, aztán váratlanul kiejt onnan. Egyik hangom azt mondja: gyerekes még, meg lehet etetni, nagy kornyokban nyeli a szervezett demagógiát. Tetszéssel fogadja a tömegmozgalmi radikális nyelvzetét és hangulatát?

Nem nagy öröm, hogy nem osztozom a magyarok többségének a hangulatában, mert akárhogy is, ez az én országom is. Gyanítom, hogy akármilyen kedélyváltozással, de ebben a városban és falun fogok köszönni a szembejövő ismerősöknek. Hogy volt 1944-ben? Nem repesem a haza keblén, és nem tudom, hogy a lakosság mekkora hányada szavazott volna amellett, hogy a deportáltak ne jöjjenek vissza a házukba. És a fordulat éve? 1948–1949? Nyári szünidőre hazamentem egy vidám, sokarcú osztályból, szeptemberben ahogy belépek, mindenki ül a helyén, és mozgalmi dalokat énekel. Három elátkozott kivéve, én ezekhez léptem oda, ők lettek a barátaim. A sokaság akkor is éltette a bölcs vezért, és akkor is az az egy, mindent fel-faló kisgömböcpárt ünnepelte és nevezte magát forradalminak, mivelhogy megdöntötte a többpártrendszer, és

felépítette az egypárturalmat. Egy nép, egy birodalom, egy vezér, születésem évében, 1933-ban ez volt a német köztársaságban a plurális demokráciát felszámoló, a politikai ellenfeleket bebörtönző, a teljes sajtóenczúrát bevezető jelmondat. Ezt szerették az oroszok is, miután Sztálin a sok irányzat között rendet csinált, kivéve a lágerbe zártakat és az otthon rettegőket.

A homogenizáció, az eszmei-politikai egység megteremtése, a Gleichschaltung elég gyorsan megy, szinte hónapok alatt, ha a társadalom nem irtózik az állampavallástól, ha a tejbegríz és a fenekest is onnan felülről várják, félik és tartják normálisnak. Újra állampárt? Egy új, lazább totalitarizmus? Demokráta? Más a demokráciából és a diktatúrából? Vezéri állam parlamentáris keretek között? Nem könnyű vállalkozás, nemcsak gyógyítani lehet vele, de arca esni is. Ha megint diktatúra, akkor megint demokratikus ellenzék. A rituálisan felmagasztalt vezért a szent beavatottság dicsőfényébe kell helyezni. Egy ellenzékinek tartott román természettudóstól hallottam ezt a mondatot: Azért a nagy „conducator” sem tudhat mindent. A fel-fuvalkodás szokásos vége közismert: kipukkanás. Előbb azonban dagadás, dagadás. Magyarország folytatja szokásos imbolygását Nyugat és Kelet között. Szerződés vagy önkény? Civilizáció vagy barbárság? Melldőngetés vagy önfegy-



Konrád György

lem? Kelet-Európában nem gyöngül a moszkvai stílusú, putyinista kísérlet. Van-e hajlandósága a megválasztott politikusoknak a fair play-re? Be tud illeszkedni ez a legújabb magyar képződmény az európai konzervatív palettába sajátos színkeverék gyanánt? Ez talán menne egy darabig, amíg elő nem áll egy vaskos botrány. A botrány pedig terem, mint a gomba. Amíg a lendület tovább nem sodorja a fenyegetőzőket a tettekhez, amíg el nem kezdődnek a perek, amelyek természetesen politikai perek lesznek, ha lesznek, és koncepció perек, amit az is bizonyít, hogy a kézben tartott

bűnüldözés igazságszolgáltatása csak a veszteséti. A legújabb választások tanúsága szerint sem a szlovákoknak, sem a lengyeleknek nem tetszik a radikális nacionalizmus. Nem kölcsönöztek guszttuszt a centrális erőterhez Orbán-módra, étlapjukon a hasonló fogásokat mellőzték. Ugyanígy a szerbek és a románok is, okosabbak annál, hogyszem egy főokosra bízzák testetül-lelkestül magukat.

Mi is válaszúthoz érkezünk: jobbra-balra szertefut, a középső célra jut. Tisztelt jobboldal, tanuljon az európai régi konzervatív pártoktól, ezeknek erényei közé tartozik a pallérozott modor,

az udvariasság a vetélytársakkal szemben, és a viszolygás minden vezéri pöffeszkedéstől. Az egyes szám első személy patetikus-katonás használata kerülendő. A vendéglátó tanító a legalacsonyabb székre üljön, mondták a bölcs rabbik.

A párthoz hasonló, katonai szervezettségű, feltétlen alárendeltségekre épülő kormányzat zászlólengető tömeggyűlésekkel, hézagtalannul engedelmes adminisztrációval, az elhajlók gyors félreállításával, az ellenőrző szervek feltétlen lojalitásának biztosításával figyelemre méltó kísérlet a régimódi parancsuralom korszerűsített restaurációjára. Nem

könnyű, igazán nem könnyű, valahogy ki kell kapcsolni az európai kartársakat, sarokba szorítani a belső ellenzék, felsorakoztatni a nagy nemzeti álom mellé az értelmiség hajlandó részét, a másikat pedig szembesíteni a megélhetés nehézségeivel, a szigorú főnökség alá rendelt képernyőn pedig időnként megmutatni az ügyeletes demónokat testes férfiak között összebilincselts csuklóval. Ez esik jól az embereknek? Lesznek olyanok is, akiket szolgálójával lehet ellenségnek, átoknak nevezni, akik berzenkednek, okoskodnak, akik nem képesek felfogni ennek a vadonatúj forradalomnak a mélyen rejlő tanítását. Mint például a jogállam centrális erőterre való átgyurmázása. Forradalmak zsarnokságok ellen törnek ki, de hol volt itt a zsarnokság? A parlamentben, ahol a képviselők egy része bedugta a fülét és kitologt a teremből, ha a vezér elődje szólt. A zsarnokot félni szokták, de vajon kitől féltek ezek a honatyák? És milyen titkos tablettát szednek humor és társalgókedv ellen? És milyen ajzószerrel fokozzák hitüket abban az alapeszmében, hogy a világ olyan, amilyenek ők hinni szeretnék, és hogy ellenkező pissenés nélkül igazodik a főnök víziójához? Majd jön a hamvazószerda, de előbb csak farsangoljanak. Kedves egészségükre!

A jeles író és gondolkodó fenti írása a Népszabadságban jelent meg.

Zenész a bábszínházban

Folytatás az 1. oldalról

► Kinek volt a legnagyobb sikere a mesemondók közül? A takarítónéinek, biztos.

– Valóban, Sáríkáknak nagy sikere volt. És nagy sikere volt a jósnőnek is, de Sáríka egy jelenség, és ő készült fel talán a legjobban. Van egy másik kezdeményezésünk, a Mesematiné. Minden hónap első szombatjára meghívunk neves művészeket, bábművészeket az országból, meg olyan előadókat, akiket szeretnek a gyermekek. És kedvezményes jegyrendszert vezettünk be a nagycsaládok számára, amiért megkaptuk a Nagycsaládok Országos Szövetségének a díját, és abból is az Aranyfokozatot. Ezüstfokozatot kaptak még bábszínházak, de az Aranyfokozatot előttünk csak az Állami Operaház kapott. Ezt a díjat azoknak adják, akik pénzzel, kultúrával és szellemiséggel támogatják a nagycsaládokat.

► Térjünk vissza még a Parti Nagy Lajossal kialakult együttműködésre...

– Bemutattuk az Ibusárt. Ez volt az első, felnőtteknek szóló bábelőadásunk. Parti Nagy Lajos nagyon meglepődött, másodpercekig nem tudott megszólalni, amikor közöltük vele a szándékunkat. Eljött a bemutatóra, és előadás után a köszöntőjében azt mondta: „Mától az Ibusár bábos előadásnak számít”.

► Túlélte tehát a meglepetést.

– Sőt, amit még elmondhatok: Parti Nagy Lajos ír nekünk egy mese-musicalt a Gulliver témájára.

► Ehhez csak sok sikert lehet kívánni. Mint mondta, Zalaegerszegen megjelent a Ludas Matyi gyermekopera formájában. Most pedig mese-musical készül...

– A Ludas Matyit, mint mondtam, hetvenötöt játszottuk, és nyáron újból

játsszunk, újabb meghívásaink vannak.

► Nincs véletlenül meghívásuk a Székelyföldre is?

– A Míves emberek sokadalmán már előadtuk a Ludas Matyit, és nemcsak ott, hanem Szovátán is játszottuk... És még játszhatnánk máshol is, biztosan lenne rá közönség. Székelyföldön nagyon nagy szükség lenne egyáltalán az operára. A Kolozsvári Állami Magyar Opera nem tud turnézni, mert több mint száz embert kellene mozgatnia. A székelyföldi városokban nem látták operát időtlen idők óta. Hogyan lehetne ezen a helyzeten segíteni? Talán a Ludas Matyival meg a Budapest Bábszínháznak a produkcióival, mert úgy tudom, a Várászfuvolát is játszik, meg a Diótörőt is, és egy bábszínház hét színésznel mégiscsak könnyebben turnézik, mint egy százvalahány fős operatársulat. Akár egy hid is kiépíthető lenne a Székelyföld

felé. Tegyük fel, a zalaegerszegi bábszínháznak legyen ott egy kihelyezett részlege, amelyik fogadná ezeket az előadásokat. Hogy a hídon járjunk a másik irányban is, mert Magyarország felé sokan mennek. Legutóbb arról értesültem, hogy a sepsiszentgyörgyi bábos, Nagy Kopeczky Kálmán is ott működik.

► Rendez egy darabot nálunk, amelyiknek a címe rendkívül aktuális: Bolondfalva.

– Most előbementőt tartunk belőle. Szerintem hihetetlenül aktuális a Bolondfalva, mert azt látjuk benne, hogy mindenki mindent fordítva csinál. A tehenet akarják felvinni a padlásra, nem pedig a szénát lehozni.

► És mindenki nagyon fog tiltakozni, hogy nem róla szól ez a darab.

– Hát ez általában így van. De nem is a művészet dolga a durva felismerés.

Lászlóffy Csaba

Kétértelmű ütközetek

1. Mogorva órán

A tagadás méltósága. Méltatlansága. A tagadás kora. (A tagadások évszaka? – nem állítottam ilyet soha.) A tagadás légyára – lázas koholmánya. Lélekszakadva, szótól szóig, szobáról szobára. A tagadás terhe, elvermelt titkok gyötrelme. S a kockázat: a fellapozhatatlan hajnalok (többé már nem lehetsz szabad) – eljön a nap, midőn a kegyelem s az önsajnálát kimért ösztüzeiben leterítve, önmagad cinkos áldozata vagy.

2. Kiásvott sírhelyszakadék a Házsongárdban

Törékeny koponya: vigasztalanná tesz az istenek szabadsága. Pascal félelemtől kitágult pupilláján a sok-sok ezer álmatlan éjszakát zsongító nádringás; le nem kaszált ősfüvek örök illatárja a Hold udvarában.

Lélegzetünk soha ki nem nyíló szárnya. Szétzúzott égi fény, nyúzott lelkiismeret; a tükör mélyén befagyasztott emberarcok a romlandó hús és a halál lehetőségétől elhomályosult agysejtek tétovasága.

Mint megáradt vizek árja, úgy növekszik bennünk a sötétség: valami titkos szérum hatolt belénk – megalvad, megfagy, megkött egyetlen tűszúrás nélkül a vérünk.

2009. augusztus 18–20.

Fészkelődik a Nagy Testvér

Sem Orbán,
sem Thatcher

Aczél Endre

NÉPSZABADSÁG

Assisi Szent Ferenc hajdán azért fohászokodott az Úrhoz, hogy tegye őt az isteni béke követévé. „Hogy ahol széthúzás van, oda egyetértést, ahol tévedés, oda igazságot, ahol kétség, oda hitet, ahol kétségbeesés, oda reményt vigyék” – szól nevezetesen imája. A protestáns Margaret Thatcher pár száz évvel később, 1979. május 4-én, miután a királynő kormányalakítással bízta meg, kiállt a kormányfői rezidencia elé, és éppen ezt a néhány sort találta „méltónak a pillanathoz”, hogy idézze. Kis helyesbítéssel. Az egyes szám első személyt többes szám elsőre váltotta, jelezve, hogy a győztes Konzervatív Párt nevében beszél. Teremtünk egyetértést ott, ahol széthúzás van – szépen hangzott a széthúzás dúlta országban. Ahol egyébként Thatcher baloldali ellenfelei, szakszervezeti hátszágukkal egyetemben, szépen ásták a maguk politikai sírját. De az épp hivatalba lépő hölgy nem elégedett meg a protestánsok méltatlan szenteskedésével. Elfogta a győztesek eufóriája, hogy mostantól fogva minden más lesz, éspedig úgy, hogy a britek minden széthúzáson felülemelkedve, mögé sorakozva együttesen építik a szebb jövőt. „Hadd mondjam el itt önöknek, az egész népnek, bárki bármely párt-ra szavazott is – toldotta meg az idézetet –, hogy a választások elmúltával mindannyiunknak össze kell fognunk, hogy együtt szolgálhassuk és erősíthessük azt az országot, melynek mindannyian büszke lakói vagyunk.” Jó negyven évvel később egy másik választási győztes pontosította a thatcheri gondolatot. „Szilárd meggyőződésünk, hogy a Nemzeti Együttműködés Rendszerében megtestesülő összefogással képesek leszünk megváltoztatni Magyarországot jövőjéért, erőssé és sikeressé tenni hazánkat.” Mint valamennyien tudjuk, az idézet a „Legyen béke, szabadság és egyetértés” nevet viselő parlamenti határozatból való, amelyet a közhivatalokban kifüggesztenek. De ha valaki azt gondolná, hogy nekem is viccelődni támadt kedvem, téved. Nem. Nekem az jut eszembe, hogy a nemzeti összefogásról szóló thatcheri nyilatkozatot mi követte. A friss miniszterelnök felmondta az egyeztetést a szakszervezetekkel. Törvénykezést léptetett a helyébe. Parlamenti ellenzékével szóba sem állt. A munkavállalók jogait megnyirbálta, az állam kezén levő iparágakat – támogatások megvonásával – elsorvasztotta. A „szocializmust” napi rendszerességgel elátkozta, de

hadjáratot indított saját pártjának a társadalmi békét védelmező, általa puhánynak tekintett reprezentánsai ellen. Soha megosztóbb személyiséget nem produkált a háború utáni brit politika, mint ő. Ha azokra az időkre viszongondolok és a mai magyar idők dolgait terítem magam elé, azt kell hinnem, hogy se egy olyan elszánt ember, mint Thatcher, se Orbán nem gondolta egy percre se komolyan a békét és az egyetértést. Mindketten eljátszották az ájtatost, hogy aztán kímélet nélkül megcsinálják, amit elterveztek.

Fideszesek is
butaságnak
tartják a
nenyi-határozatot

Szegő Péter

hvg.hu

Az ellenzék által egységesen elutasított kormányhatározatot, vagyis, hogy a nemzeti együttműködésről szóló nyilatkozatot ki kell helyezni az államigazgatási szervek és a honvédség épületeiben, még a fideszes képviselők sem feltétlenül értékelik pozitívan. Am kritikus megjegyzéseiket csak név nélkül vállalták.



Orbán „mint fénykép szobám falán”

„Ez a kormányhatározat egy sz.r., de most már presztizskérdés, hogy ne vonjuk vissza” – mondta a hvg.hu-nak egy vezető fideszes politikus, aki leplezetlenségéért cserébe azt kérte, ne írjuk le a nevét. (...) Egy másik, szintén vezető fideszes politikus formájában finomabban, tartalmában azonban keményebben fogalmazott. Úgy vélte: „ez a kormányhatározat egy butaság, amiből szépen ki kell hátrálni”. Arra a kérdésre, hogy ez nem lenne presztizsvesztés, úgy felelt: az lenne, „de ehhez ragaszkodni nagyobb presztizsvesztés, mint kijönni belőle”. „Kockázatos lépés volt a kormányhatározat,

mert rendkívül nagy a visszhangja” – közölte a hvg.hu-val egy fideszes parlamenti bizottsági elnök, aki elismerte: „nem nélkülözi a szellemességet”. Szerinte szó sem lehet a kormányrendelet visszavonásáról, „mert az annak lenne a beismerése, hogy valami tévedés történt”. Lázár János frakcióvezetőt szembesítettük frakció-társa főnti, az ellen-törvényjavaslatra vonatkozó véleményével. „Gyurcsány Ferenc egy olyan politikai kategóriába kezdett, ami a bunkóság kategóriával írható csak le” – színezte a képet Hódmezővásárhely polgármestere, aki szerint a kormányhatározatot nem kell visszavonni. „Akinék például nincs pénze arra, hogy kifizesse a villany-számlát, a gázszámlát meg a devizahitelét tudja törleszteni, annak ez nem probléma. Azt gondolom, műbalhé. Nem ez az ország valós problémája” – tette hozzá. Az egyik, a szélesebb közvélemény számára is nagyon ismert fideszes képviselő „nem szeret ideológiai vitákba belemenni”. Lázár Jánosnak lényegében egyetértve, szerinte, míg a közvéleményt a kérdés különösebben nem érdekli, az értelmiségnek az ügy remek gumicsont. Úgy vélte: semmi másról nincs szó, mint a széles tömegeket sokkal inkább érdeklő és érintő témákról történő fi-

gyelemelrelelésről. Ugyanő hozzátette: a kormányhatározat előírja ugyan az ötven-szer hetven négyzetcentiméteres keretet, de a nemzeti együttműködési nyilatkozat (nenyi) betűinek mérete nincs meghatározva, tehát az egészet akár mikroszkopikus betűkkel is lehetne írni. „Furcsa, hogy ezt eddig az ellenzék nem vette észre” – mondta. „Semmi bajom nincs ezzel a kifüggesztéssel, jóllehet nem tudom, én hogy döntöttem volna, ha én döntök. Nem föltétlenül kell, hogy mindenkinek tessenek, de az meglátásom, hogy az ezzel kapcsolatos támadások az embereket egyáltalán nem érdeklik” – csatlakozott Lázár

ához Tarlós István országgyűlési képviselő, a Fidesz fővárosi, városi frakció-vezetője és főpolgármesterjelöltje, aki úgy tudja, hogy „a kormánynak semmi kifogása nincs az ellen”, hogy a Köztársasági Elnöki Hivatal, az Alkotmánybíróság és a bíróságok nem teszi ki a nyelit. Megkerestük az LMP-t is. A frakció egyik tagja megerősítette a fideszes politikus által elmondottakat. Azt mondta: bár nincsenek az LMP-frakció és Orbán Viktor közti tárgyalásnak előre megbeszélési pontjai, „de nagyon valószínű”, hogy a nyenire vonatkozó kormányhatározat szóba kerül.

2010. évi ... tv

Parlament.hu

A Nemzeti Együttműködés Rendszerét Megtestesítő Személy iránt érzett szeretet, hűség és hála kifejezéséről

Az Országgyűlés hazánk haladó hagyományait követve, eltelve a Szavazófülkében Lezajlott Forradalom Eredményeként Létrejött Nemzeti Együttműködés Rendszere által rá rótt felelősség tudatával, előkészítvén az Alkotmányozó Nemzetgyűléssé való átalakulását, élve a korábban soha nem látott mértékű, szinte egyhangú választói felhatalmazással, a Nemzeti Együttműködés Rendszerét megálmodó, azt megteremtő, majd a nemzet alkotmányos tudatába bevéső Személy iránt az ország minden polgára által érzett gyermeki szeretet, hűség és hála kifejezésére alábbi törvényt alkotja:

1. § Értelmező rendelkezések : A Szavazófülkében Lezajlott Forradalom Eredményeként Létrejött Nemzeti Együttműködés Rendszere (a továbbiakban: SZALE-FORELÉNER) a 2010. év április hónapjában az egységbe forrt magyar nép akaratából létrejött új politikai, gazdasági, társadalmi rendszer. A Nemzeti Együttműködés Megtestesítő Személy (a továbbiakban: NEMESZ): Orbán Viktor, a SZALE-FORELÉNER megalapítását követően hivatalba lépett miniszterelnök.

2. § (1) Az Országgyűlés, az Alkotmánybíróság, a Legfelsőbb Bíróság, az Állami Számvevőszék, a Magyar Nemzeti Bank, a helyi és kisebbségi önkormányzatok, az Országgyűlési Biztosok, a központi államigazgatási szervek és azok területi, helyi szervei, a köz- és felsőoktatási intézmények, valamint a Kormány általános hatáskörű területi államigazgatási szerve, továbbá a Magyar Honvédség katonai szervezetei és a katonai igazgatás területi szervei (a továbbiakban együtt: szerv) által feladatuk ellátása során használt középületekben, a szerv vezetője által meghatározott

mélto és a középület sajátosságainak megfelelő jól látható helyen ki kell helyezni a NEMESZ (Orbán Viktor) portréját és életútjának rövid összefoglalását.

(2) A portrét és az életutat színes formátumban, méltó minőségben nyomtatva, legalább 50x70 cm méretű, álló téglalap alakú keretbe kell foglalni.

(3) Ha az épület sajátosságai azt nem zárják ki, a portrét (életutat) megfelelő módon meg kell világítani.

(4) A szerv vezetője köteles gondoskodni a portrét (életút) és a képeret tisztán tartásáról, szükség esetén cseréjéről, valamint a megvilágításra szolgáló elektromos berendezés rendeltetészerű használatra alkalmas állapotban tartásáról.

3.§ A Magyar Köztársaság Országgyűlése a NEMESZ (Orbán Viktor) születésnapját, május 31-ét ünnep- és munkaszüneti nappá nyilvánítja.

4. § Az 1978. évi IV. törvény a büntető törvénykönyvről az alábbi, 139/B. paragraffussal egészül ki: Aki olyan cselekményt követ el, amely közvetlenül arra irányul, hogy a külön törvényben meghatározott Nemzeti Együttműködés Rendszerét Megtestesítő Személy (Orbán Viktor) kötelezően kihelyezett portréját (életútját) erőszakkal vagy ezzel fenyegetve megváltoztassa, eltávolítsa, vagy annak megismerhetőségét egyéb módon akadályozza, büntetett követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

5. § Felhatalmazást kap a kormány, hogy

a) a portrét (életút) kihelyezésének megtörténtét és szabályszerűségét ellenőrző szervezetet rendeletben jelölje ki, és megállapítsa az ellenőrzés részletszabályait;

b) rendeletben szabályszerűttségét nyilvánítsa a 2.§-ban meghatározott kötelezettség megsértését.

d) a NEMESZ (Orbán Viktor) kifüggesztendő életútjának tartalmát, és a portrét minőségét rendeletben állapítsa meg;

6.§ Ez a törvény a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Indoklás

A Nemzeti Együttműködés Rendszerét Megtestesítő Személy iránt érzett szeretet, hűség és hála kifejezéséről

A Nemzeti Együttműködésről szóló 1/2010. (VI. 16.) OGY politikai nyilatkozat szerint „a magyar nemzet 2010 tavaszán újra összegyűjtötte életterejét, és a szavazófülkében sikeres forradalmat vitt véghez. Az Országgyűlés kinyilvánítja, hogy ezt az alkotmányos keretek között megvívott forradalmat elismeri és tiszteletben tartja. Az Országgyűlés kinyilvánítja, hogy az áprilisi választásokon új társadalmi szerződés született, amellyel a magyarok egy új rendszer, a Nemzeti Együttmű-

ködés Rendszerének megalapításáról döntöttek.”

A Nemzeti Együttműködésről szóló 1/2010. (VI. 16.) OGY politikai nyilatkozat egyes középületekben való kihelyezéséről szóló, 1140/2010. (VII. 2.) Korm. határozat szerint a politikai nyilatkozatot a középületekben ki kell függeszteni.

Előterjesztők úgy gondolják, hogy a Nemzeti Együttműködés Rendszerének megalapításában Orbán Viktornak elvülhetetlen érdemei vannak, így méltatlan, ha csak a politikai nyilatkozat kötelező kifüggesztéséről rendelkezik a jogalkotó. Azt javasolják ezért, hogy illő és üdvös módon Orbán Viktor fényképét és tömör életútját is el kelljen helyezni valamennyi középületben annak érdekében, hogy a magyar nemzet tagjai szeretetüket, hűségüket és hálájukat megfelelően fejezhessék ki.

Részletes indoklás

Az 1. §-hoz Mivel a Nemzeti Együttműködés Rendszerének mibenlétéről a társadalom széles rétegei csak nehezen tudnak pontos képet alkotni, ezért a normakövetés feltételeinek megteremtéséhez szükséges, hogy az új rend egységes és általános elnevezést és pontos megjelölést kapjon. Az 1989. óta eltelt időszakban a Köztársaság élén jöttek-mentek a miniszterelnökök, most azonban végre lehetőség van arra, hogy az ország tartósan ugyanannak a személynek az irányítása alatt maradjon, akár évtizedekre is, így indokolatlan lenne ezt a vezetőt csupán a miniszterelnöki címmel illetni.

A 2.§-hoz Tekintettel arra, hogy a Javaslat szándéka kiterjed a NEMESZ (Orbán Viktor) portréjának büntetőjogi védelmére, valamint a kihelyezés elmulasztásának szankcionálására, az állampolgároktól elvárt magatartás részletes szabályait indokolt a jelen Javaslatba foglalni. A kihelyezési kötelezettség pontos körének megjelölése, valamint a technikai feltételek garantálása biztosítja az egységes jogalkalmazói gyakorlat kialakulását, valamint a jogkövető magatartás elterjedését.

A 3.§-hoz Az ünnep és a munkaszüneti nappá nyilvánítás a tisztelet kifejezésének elengedhetetlen eleme, mely az európai nagy uralkodóházak gyakorlatától eltér ugyan, de egységes uniós gyakorlat hiányában a téma garánci hatáskörben szabályozható.

A 4. §-hoz A NEMESZ (Orbán Viktor) portréja (életútja) elleni támadás a SZALE-FORELÉNER elleni támadással egyenértékű, és így veszélyeztetni alkotmányos berendezkedésünket. Ez indokolja a bűncselekményre nyilvánítás tényét.

Budapest, 2010. július 5.

Az ironikus „törvénytervezet” több MSZP-s képviselő, köztük Gyurcsány Ferenc is aláírta.

Azért a víz az úr

Miért elnök
Traian Băsescu

Marius Nițu

Gândul

Az árvíz még egyszer megmutatta, hogy miért elnök Traian Băsescu Romániában. Ebben a vegyes gazdaságokkal teli országban az államfő ismét tökéletes nyomtatékot ad saját igazságának, s annyira hangosan, kiabálva mondja ki azt, hogy beszélgetőpartnerre választani sem tud. Bónuszként a vitatkozó ellenfélnek felemlegetik múltbeli vagy újkeletű bűneit, függetlenül attól, hogy ez az ellenfél Geoană, Tălulescu, a PDL egy fejelemzetlen képviselője, vagy egy túlsúlyosabb árvíz-károsult. A bűnöknek semmi köze a vitához, de abból indulnak ki, hogy egy ilyen vétkes nem mondhatja ki az igazságot. Klasszikus eset az árvíz idején – Traian Băsescu állítása, hogy 2010 az utolsó esztendő, amikor az állam még segíteni fogja a károsultakat lakásaik újjáépítésében. Gyakorlatilag az árvíz-károsultakat azzal vádolják, hogy a hangyák csökönyösségével újra és újra ugyanazon a helyen építik fel házaikat, és ráadásul be sem biztosítják azokat. Az elnöknek részben igaza van. A hajadat tépni a TV-ben a „Forgatás indul!” vezényszóra, mert hatszor előtötte a víz a házadat, ez nem szenvedést bizonyít, hanem örültséget. Egyszer-kétszer lehet tragikus véletlen, de hatszor egymás után – ez már ingaflan-mazochizmus. Ezeknek a házaknak az újjáépítéséhez az egészségügytől és a tanügytől veszik el a pénzt, e két nyomorult tárcától. Mármost, ha tanár vagy orvos vagy, akinek levágták a fizetését, nagyon könnyen feldühít egy pocakos árvíz-károsult, ha megtudod, hogy „árvíz-illetéket” is fizetned kell. Am ezek a természeti (sors)csapásra előfűzött emberek nincsenek magukra a világon. A polgármesterek is hibásak, akik nyakló nélkül adtak ki építkezési engedélyeket nekik, vagy egyszerűen nem törődtek velük. Hibás az Állami Építkezési Felügyelőség is, amelyet szintén Udrea asszony alá rendelték. „Első miniszter-asszony”, kérem, illegális házak vidéken is épülnek, nem csak Bukarestben. A Környezetvédelmi Minisztérium is teregeti, évek óta, a kockázati térképeket, úgyhogy te mint öntudatos állampolgár hírtelen, egyik napról a másikra, megtudhatod, hogy oda építetted a házadat, ahová nem kell. Még nagyobb a vétkes a Közigazgatási Minisztériumnak és a Belügyminisztériumnak. A „megy az így is” elvet valló polgármestereket keményen meg kellett volna bírságozni akkor is, amikor

lógna az ISU (a Sürgősségi Helyzetek Felügyelősége) felkészítőiről, és akkor is, amikor felelőtlen engedélyeket írnak alá. Még szerencsésebb esetben is, amikor újjáépítik a házakat, a dolgok nem úgy végződnek, ahogy kell. A Dolj megyei Rast felé egy 2006-os Săulești-tel. Víz, könnyek, szenvedés – az állam pedig új falu építést az embereknek, magasabb fekvésű területen. Csak az a baj, hogy nem nagyon lakják, annál az egyszerű oknál fogva, hogy senki sem foglalkozott a régi falu lebontásával. Azt a területet természetesen terepként használhatták volna, amely átvehette volna a Galacot ma fenyegető víz egy részét. Am ehhez kellett volna egy szerves egészségügyi működő állam. Így viszont vannak régi árvíz-károsultjaink két házzal, új árvíz-károsultjaink az utcán, és hatóságaink, akik szorgalmasan hordják a zsákokat, mert csak erre képesek. Ugyanígy egyik napról a másikra megkötött biztosításról beszélni falusi környezetben, csak annyi, mintha talkshow-ba illő választ adnák egy megzavarodott parasztnak. Elsősorban a törvény nem is teszi lehetővé illegálisan épített házak biztosítását, amelyekből sok van a Szeret mentén. Másodsorban, ha a vályogházak rendben van is minden irata, s a parasztnak van is rá pénze, a biztosító társaságokat ösztönözni kell, hogy kiküldjék ügynökeiket a pusztaságba. Vlădescu úr azonban egyelőre nem tudja, mit jelent ez a csúnya szó, hogy pénzügyi kedvezmény. Traian Băsescu azért is sokat beszél, mert épp ott van, Ponta meg Antonescu pedig kibicek, akik fotelból nézik az árvizet. Ez van, nincs választási év, nem divat a pártsegélyek osztogatását. A jelenlegi kezelésnek filozófiája mindenestre ugyanaz mindenki számára: A víz szalad, a duma marad. (Fordította: K.B.A.)

Kormány
egy totálkáros
országának

Rodica Ciobanu

Gândul

Miután a hatalom karavánja megfeneklett az árvíz után maradt iszapban, az elárasztott moldovai övezetek felé veszi útját, együttérzéssel eltelten, a PSD konvoja. A párt vezetői e hét elején általános mozgósítást rendeltek el, addig a tévben hőiesen küzdöttek a természettel és a kormánnyal. Ők lesznek a harmadik látogató-hullám, mert „Románia jövőendő elnöke”, Dan Diaconescu leköörözte őket, és segélyekkel megrakott teherautókkal vonult fel, közvetlenül azután, hogy Elena Udrea befejezte jépjéből a csokiosztogatást.

Csak a PNL nem jelent be semmilyen szolidaritási akciót az árvíz-károsultakkal, a liberálisok túl lusták és túlságosan városiak ahhoz, hogy választási tőkéért koslassanak a sárban. Nekik azonban más terveik vannak. A PNL elnöke, Crin Antonescu, a múlt héten kijelentette, hogy javasolja PSD-s elnöktársának, Victor Pontának, egy „kárméntő kormány”, amolyan sürgősségi kabinet létrehozását, hogy azt Traian Băsescu erősítsék, amikor a jelenlegi kormány megbukik egy újabb bizalmatlansági indítvány nyomán. Antonescu azon a véleményen volt, hogy az ellenzéknek nem kell többé kivülről bírálnia a kormányt, és tétlenül szemlélnie, hogyan süllyed el Románia a Boc-kormány által egyre mélyebre taszítva, hanem be kell avatkozni, át kell vennie a vezetést, és gyakorlatba kell ültetni a megfelelő válságellenes intézkedéseket. A liberálisok felállították tárgyalócsapatukat, és várták a PSD választ, amely Victor Ponta megfogalmazásában végül is így hangzott: „Egyelőre



Traian Băsescu, Emil Boc, Elena Udrea – árvízi hajósok és tutajosok

nem!”. Beigazolódik így módon, hogy a PSD stratégiája az, hogy megerősödjék a hatalom erőteljes eróziója közepette, ezért megpróbál újabb szegyet verni a hatalom koporsójába minden egyes jól kiszámított bizalmatlansági indítvánnyal, hogy általuk az indítványozók azért ne kerüljenek túl közel a Victoria Palotához. A károkat felszámoló kormány felállítását célzó egyeztetés hiteles jelzést jelentett volna, hogy a PSD kész kilépni az ország ravatalánál virrasztó siratóasszonyok kórusából, hogy megpróbálja feléleszteni az elhunytat. Victor Ponta, az elképzelés fő ellenzője, azonban nem akarja kockáztatni elnöki esélyeit azzal, hogy beszáll egy rizikós kombinációba, a választók felhatalmazása és kipróbált válságellenes intézkedések nélkül. Inkább csak hajtogatja, hogy pártja birtokolja a csodareceptet, de Traian Băsescu miatt nem tudja alkalmazni azt. Egy politikai és gazdasági szempontból hasonló helyzetben, 1999. december 22-én Emil Constantinescu kieroszakolta az akkori kormányfő, Radu Vasile lemondását, és Mugur Isărescuval, a Nemzeti Bank kormányzó-

jával váltotta fel. Isărescu egy parasztpártiakból, PD-ékekből, liberálisokból és RMDSE-ékekből alkotott heterogén kormány vezetője lett, de ennek ellenére sikerült homogen benyomást keltenie, és alkalmaznia egy koherens gazdasági programot, amely a kormány 2000. novemberi távozásáig visszahozta Romániát a felszínre. Egy technokrata miniszterelnök által vezetett kárfelszámoló kormány volt ez (tagjaként működött Traian Băsescu és Crin Antonescu), arra hivatott, hogy helyrehozza a politikai elődök által elrontott dolgokat. Sikerült neki, mert bizalomnak és tekintélynek örvendett. Ennél lerobbantabb állapotban az utóbbi húsz év során sosem volt Románia, és mivel a jelenlegi kormányzó a talpraállítás minden ötletét kimerítették, és ők maguk is azt jósolták, hogy 2011-ben még rosszabb lesz, nem maradt más hátra, mint kipróbálni egy politikai megoldást. Egyébként természetesen, hogy egy olyan kormánynak, amely válságos időkből csődöt mondott, távoznia kell, és helyét egy gya-



hogy megcsodálhatjuk Bocot ölében a zsákkal. Nem tudja megállni, na. Ő az a készséges, egy darabból faragott fiú, aki odateszi a csülköt, nem várja az égből vagy mástól a segítséget. Persze őt nem ezért fizetik, de ez más kérdés. Ha egyszer viskiet a tenyere, és mindenáron kell neki is egy lapát, mit lehet tenni! Nem tudom, ki tudta meggyőzni őt, hogy az árvizekhez ne vigye magával a kaszáját is. (...) Hasonlóképpen minden tisztelem annak, aki eldugta előle a gyalut és az erdélyi széles bőr nadrágövet. Emil Boc nem egyedi eset. Nekem olyannak tűnik, mint az antipatikus szomszéd, akivel az asszony mindig bezegeznek: „Láttad, Emil kései milyen jól meg vannak élesztve! Láttad, hogy a Boc-familiában nem nyikorog egyetlen ajtó sem, és ég minden villanykörte!” Ő az az alak, aki bemege a kocsmába, de csak egy söre, utána hazamegy tenni-venni. (...) Nem nézi a fiúkkal együtt a világbajnokság meccseit, inkább hazamegy. Miért fizessen söröket má-



korlatiasabb, okosabb kormánynak kell átvennie. Nem hiszem, hogy egy Ponta vagy Antonescu vezette, kizárólag politikusokból álló kormány jobb lesz, mint a Boc-kabinet. De egy, a pártok támogatását élvező vegyes kormánynak, professzionista és köztiszteltetnek örvendő miniszterelnökkel az élén – mint azt legújabbkori történelmünk bizonyítja – van esélye sikerre. Lélektanilag a lakosság kevésbé károsult, s a politikai osztály főjavításra kerülhet. Úgy tűnik azonban, politikusaink nem akarják kilakoltatni magukat, mert őket soha nem vitte el a víz. (Fordította: K. B. A.)

A kormányfő
arcképe
kuvasz korában

Mihai Radu



Ezek körül az árvizek körül a legelőreláthatóbb dolog az volt, hogy Boc a saját kezével megtöltött néhány homokoszsákokat. Egyik vesembe lefogadtam volna,

meg tudná fizetni a szakértő szerelőt, és valószínűleg még meg is maradna valami pénze. (Fordította: Á. H.)

Fojtogató
megszorítások

The New York Times

A kormányok többsége a gazdasági válság megfékezésére érdekében fiskális szigor hirdetett. Írország példája azonban arra enged következtetni, hogy a megszorítások tovább súlyosbíthatják a bajokat. „Írország már két éve kiadáscsökkentő intézkedésekkel és adóemeléssel reagált a válságra. A pénzügyi piacok a fejlett ipari országok kormányai közül egyre többet kényszeríthetnek olyan megszorításokra, mint amilyeneket Írország korábban bevezetett” – olvassuk a *New York Times*-ban. A gazdasági válság magyarázata és a recesszióból kivezető út jobb- és baloldal számára egyaránt ideológiai kérdés. A baloldal viszont a keynesianus receptet részesíti előnyben, vagyis növelné az állami szerepvállalást a gazdaság ösztönzése és a piac megregulázása érdekében. Paul Krugman Nobel-díjas közgazdász épp a minap fejtette ki, hogy a megszorítások helyett inkább anticiklikus, keresletélénkítő intézkedésekkel lehetne életet lehelni a gazdaságba. Az eladósodás miatti aggodalom rossz tanácsadó, hiszen a fiskális szigor csak elmélyítené a recessziót. Rövid távon legfontosabb a keresletélénkítés és a munkahelyteremtés, a hiánycsökkentés pedig csak hosszú távon lehetséges. A jobboldal általában az állami túlköltekezést okolja, és kiadáscsökkentéssel próbálná kivezetni a világot a válságból. Hasonló véleményre jutottak a G20-ak is legutóbbi csúcstalálkozójukon. Nem meglepő, hogy Krugman javaslata is éles kritikát váltott ki a fiskális szigor híveiből. Az ír példa viszont mintha inkább a baloldali közgazdászokat igazolná: a sokterápia nem élesztette újra a gazdaságot. Bár az Európai Központi Bank alaptalannak nevezi a félelmeket, melyek szerint a megszorítások stagnálást okozhatnak, a Kelta Tigris, az egykori bezzegország gazdasági teljesítménye mégis arra utal: a kiadáscsökkentés tovább mélyíti a válságot. A drámai megszorítások hatására az ír gazdaság tavaly 7,1 százalékkal zsugorodott, a munkanélküliség 13 százaléka emelkedett. Valójában az ír kormány, másokhoz hasonlóan először költekezéssel kezelte a válságot. Fokozódott az állam adóssága, és a kormány nem a válság enyhítése érdekében adta a fejét megszorításra, hanem azért, hogy ne nőjön tovább az adósság. Igaz: ez árt a gazdaságnak, de még mindig kevésbé, mint az államcsőd. (metazin.hu)

Törvényesített megszorító intézkedések

Czedly József

Közismert, mert igen sokakat érint, a kormány pénzügyi válságot leküzdeni kívánó megszorító intézkedései, miután 8 pluszszavazat segítségével megkapták a parlament bejegyzését, és megcsönkítva bár az Alkotmánybíróság és rábólintott, július 1-jével életbe léptek. Ennek adnak végleges formát a *Hivatalos Közlöny* június 30-i, 441. számában megjelent, a költségvetés egyensúlyának visszaállításáról szóló intézkedéseket tartalmazó, 2010/118. és 119. sz. törvények.

Mielőtt ismertetném a fenti jogszabályok fontosabb rendelkezéseit, néhány mondatban arról, hogyan kívánják világszerte leküzdeni a gazdasági válságot. Erre a kérdésre kívánt választ adni a múlt héten Torontóban tartott, a világ 20 leggazdagabb országa (G20) értekezlete. A nagy reményekkel induló tanácskozás végül is, egyesek szerint semmítmondó közlemény elfogadásával ért véget, ami minden kötelezettség nélkül csak ajánlásokat tartalmaz a „növekedésbarát kiadáscsökkentés” elve alapján. Ennek eredményeképpen az eladósodott fejlett országok 2013-ig felére csökkentenék költségvetési hiányukat (a G20 országainak költségvetési hiánya 2010-ben a GDP 6,8%-át teszi ki, ezt faragnak le 2015-ig 3,9%-ra), 2016-ra stabilizálnák, és ha lehetséges lesz, mérsékelnek a GDP-hez viszonyított

adósságállományukat (a G20 államadóssága 2010-ben a GDP 77%-át teszi ki, ez 2015-ben 83%-ára emelkedik, és csak azután várható a csökkenése. Legfőbb okozói ennek: Japán, adósságállománya 2010-ben a GDP 227%-a lesz, az USA-é 93%, Olaszországé 119%).

A torontói értekezleten a Nemzetközi Világbank (IMF) más eredményeket szeretett volna elérni. Úgy számoltak, hogy a következő évben a világgazdaság 2,5 százalékponttal is gyorsabban növekedhet a jelenleginél, ha az USA és más fejlett ország a tervezettnél jobban csökkenti költségvetési hiányát és államadósságát, Kína és a többi jelentős exportőr állam többet tesz belső fogyasztásának növeléséért. A kiadások lefaragásának konjunktúraromboló hatását – az IMF szerint – azzal lehet ellentételezni, ha növelik a fogyasztást és csökkentik a tőke és a munkaerő terhelését. A csúcsláncra élesen kirajzolódó törésvonal lényegében két táborra osztotta a résztvevőket. Egyes országok (USA, Kína, Brazília, India) nem mondanának le a gazdaságnövelő intézkedésekről, kisebb jelentőséget tulajdonítva a költségvetési kiadások csökkentésének, az EU nagyjai viszont (Nagy-Britannia, Németország) a válságból kivezető utat elsősorban a költségek drasztikus lefaragásában látják.

Románia, amint a fent említett törvényekben és az előző *Törvénytárakban* is-

mertett kormányrendeletekből is kitűnik, a költségvetési kiadások csökkentésével kíván kilábalni a gazdasági válságból, amit megtéző újabb adóterhek kiszabásával is. Mindezeknek igen kétséges, helyesebben ellentétes hatásuk van a gazdaságnövekedés szükségességével



szemben. Még rosszabb lett volna a helyzet, ha az Alkotmánybíróság nem vétőzta meg a nyugdíjak 15%-os csökkentését, mivel az is hozzájárult volna a belső fogyasztás csökkenéséhez.

Ezeknek a törvényeknek a

lényege, hogy a költségvetési egyensúlyt a személyi jövedelmek lefaragása útján kívánja elérni. Így 2010. július 1-jei kezdettel valamennyi állami és helyi költségvetésből fizetett bér, zsold, járulék 25%-kal csökken. Ugyanez érvényes a Nemzeti Bank, az Országos Értékpapír Bi-

zottság, a Magánnyugdíjrendszert Felügyelő Bizottság és a Biztosításokat Felügyelő Bizottság alkalmazottaira is.

Ugyancsak 25%-kal csökkennek a következő, költségvetésből fizetett pótlékok is:

– állandó vagy ideiglenes jellegű külföldi kiküldetésért valutában fizetett pótlék;

– lakóhelyükön kívül tevékenykedő oktatói személyzetnek járó utazási költségmegtérítés, valamint az oktatói személyzetnek évi 6 utazásért járó 50%-os kedvezmény;

– katonai, közrendészeti és biztonsági szervek alkalmazottainak étkezésért, felszerelésért, egyenruha beszerzéséért járó költségek;

– havi házbért megtérítő költségek;

– a papok és az egyházi szervezetek fizetése;

– akadémikusoknak fizetett pótlékok.

Mindezek nem vonatkoznak a külföldi misszióban részt vevő katonai, közrendészeti és biztonsági egységek tagjaira. Hasonlóképpen nem csökkentik 25%-kal azokat a fizetéseket melyek eredményeképpen a havi bér kevesebb, mint 600 lej lenne.

15%-kal csökkennek a következő jövedelmek:

– munkanélküliségi járó segélyek, beleértve a lakhelyen kívüli munkafelvételért járó támogatásokat;

– kollektív elbocsátásokért kifizetett járulékok;

– gyermeknevelésért kifizetendő járulék, ennek csökkentett összege nem lehet kisebb, mint havi 600 lej;

– akadémikusok leszármazottainak fizetett járulékok;

– nyugdíjas házastársat túlélő özvegynek járó nyugdíjpótlék;

– tudomány, kultúra és

sport terén végzett kiváló tevékenységért fizetett pótdíj;

– 1989. decemberi forradalomban szerzett érdemeiért fizetett járulék.

Az említett törvények megszüntetnek eddig érvényben levő szociális előnyöket, támogatásokat. Ilyenek: a nyugdíjasoknak járó üdülési jegyek; kor előtti nyugdíjazási lehetőségek; helyi közösségeket szolgáló munkálatokra felvett munkanélküliekért járó támogatások; állami vállalatok, kereskedelmi társaságok által végrehajtott kollektív elbocsátások miatt munka nélkül maradt személyek különleges támogatása; újszülött gyermekekért járó babakelengye; családalapításért járó támogatás; minden egyes eleven született gyermekért járó egyedi támogatás; oktatói személyzetnek nyújtott támogatás könyvek és didaktikai programok beszerzésére.

Végül a június 30-án megjelent 59. számú törvényerejű sürgősségi kormányrendelet (*Hivatalos Közlöny* 442. száma) a több lakással rendelkezők pótdíjáról szóló utasítást úgy változtatta meg, hogy a szóban forgó pótdíjat (lásd az *ÚMSZ* június 25-i számában megjelent *Törvénytárat*) minden lakás után ki kell fizetni, függetlenül attól, hogy bérbe van-e adva, vagy sem. Ugyancsak ez a szabályozás írja elő a 2000 köbcentiméternél nagyobb hengerkapacitással rendelkező személyautók adójának növelését is.

Az időn túli lemondásról

Deák Levente

Természetesen az örökségről történő lemondásnak arról az esetéről lesz szó, amit az örökös hivatottsággal rendelkező örökös az elfogadásra és a lemondásra törvényben megszabott 6 hónapos határidőn túl tesz, ezzel kifejezve azon szándékát, hogy a hagyatékra nem tart igényt. A hatályos Polgári Törvénykönyv 700. szakasza az örökös választási (opcionális) jogát ugyanis 6 hónapban határozza meg, mely határidő elévülési.

Az örökségről való lemondás, ellentétben a jogirodalom és -gyakorlat által sokkal egyértelműbben tárgyalt elfogadással, azonban tartalmaz olyan elemeket, és az eljáró közjegyzőt sokszor olyan helyzet elé állíthatja, amelyekből a kiutat nem mindig könnyű megtalálni. Mert valóban mindkét esetben az elfogadásra vagy a lemondásra 6 hónap

áll az örökösök rendelkezésére ahhoz, hogy a hagyatékhöz hozzájuthassanak, vagy lemondjanak arról, de mi történik akkor, amikor az örökösök éveken halogatják a hagyatéki eljárás beindítását? Eközben pedig egyikük, birtokon belül, hallgatólagosan elfogadónak számít, míg az örökség tárgyaitól távol élő társörökös csak várja és várja azt a pillanatot, amikor ő is megkapja részét, vagy pedig ellenkezőleg, éppen azért tartja magát távol az örökségtől, mert arra nem tart igényt. Ezeket az igen gyakori helyzeteket is rendezni kell, és például az időn túli lemondási szándékát közokiratba foglalni akaró örökösnek nem lehet arra kényszeríteni, hogy akaratán kívül örökrészehez jusson. A közjegyzői gyakorlat ismeri tehát az időn túli lemondás lehetőségét is, amely a kifejezett lemondás (renunțare expresă) joghatását éppen

úgy kiváltja, mint ez az utóbbi. Viszont a közokirati forma ebben az esetben is kötelező, érvényességi feltétel, csak a megfogalmazása tér el valamelyest, azaz ebben az örökös nem azt mondja ki, hogy lemond örökségéről, hanem azt, hogy ő sem kifejezetten, sem hallgatólagosan, sem pedig a hitelezők kérésére az örökösök hagyatékát nem fogadta el, s attól (továbbra is) távol kívánja tartani magát. Ha az örökös ilyen tartalmú nyilatkozatot hitelesít az eljáró közjegyző vagy bármelyik más közjegyző irodájában, ennek alapján lemondó örökösnek kell tekinteni, s a hagyatékot csakis az elfogadó örökösöknek kell leosztani, előbbi pedig úgy kell tekinteni, mint aki soha nem volt örökös.

A fentiekkel kapcsolatban ma is sok az ellentétes szakvélemény, mi több, van ezzel ellentétes joggyakorlat

is. Utánanévezve ezeknek, a Roșiorii de Vede-i Bíróság a 2007. március 28-án hozott 407. polgári ítéletében azért döntött a felperes javára egy föld-visszajuttatási ügyben, mert annak időn túli lemondását érvénytelennek minősítette. Az ítélet megalapozottságával viszont vitatkozni lehet, mert az egykori, 6 hónap utáni lemondás joghatást adott ügyben azért nem válthatott ki, mert azt 1989 előtt foglalták közokiratba, s az nem terjedt ki azokra a külterületekre, amelyek akkor a földforgalom tárgyát nem képezték, szövetkezeti tulajdonban lévén. Amúgy pedig az ilyen, ún. időn túli lemondásból a társörökösök profitálnak, míg a lemondó ezen akaratát már nem vonhatja vissza, nincs tehát senki, akinek érdekét egy ilyen lemondás sértene, és nem sérül a jogbiztonság sem. Szerintem ezt olyan alapon támadni, hogy az időn túl

megfogalmazott, amúgy közokirati formában megjelent lemondás érvénytelen, nem lehet, és amúgy is sértene a lemondó érdekeit.

A múlt évben elfogadott, kihirdetett, de hatályba még nem léptetett új polgári törvénykönyv az örökség elfogadására és az erről történő lemondásra megszabott 6 hónapos elévülési határidőt helyett 1 éves határidőt ír elő (1103. szakasz), kimondva azt is, hogy senkit nem lehet arra kötelezni, hogy egy örökséget elfogadjon (1106. szakasz).

Ugyanakkor, minden bizonnyal a későbbi jogviták elkerüléséért az 1111. szakaszban elrendeli azt, hogy az a személy, aki olyat kíván tenni, ami örökségelfogadásként is értelmezhető lenne, ennek elkerüléséért, még az aktus megkötése, megtétele előtt köteles az elfogadást kizáró, közokirati formában megjelentetett nyilatkozatot tenni. Mind-

ezeken túl az 1112. szakaszban megjelenik az a megdönthetőnek minősített lemondási vélelem is (presumție de renunțare), amely szerint azokat az örökösöket, akik tudtak az örökösök haláláról (ez az örökség megnyílásának napja), nemkülönben saját örökös hivatottságukról, amit velük a törvény előírásának betartásával közöltek, lemondó örökösöknek kell tekinteni, amennyiben örökségüket az 1103. szakaszban előírt 1 éves határidőn belül nem fogadták el. De bármilyen irányban is alakul majd ezzel kapcsolatban a joggyakorlat, vélelmem szerint az időn túli lemondás, egészen pontosan az örökség időn túli elhárítása, mint lehetőség, továbbra is fenn fog maradni, mert ellenkező esetben az örökség kényszerű elfogadásával szembesülnénk, amit, mint láttuk, a törvény kifejezetten tilt.

Válság a cirkuszban is

A magyarországi Safari cirkuszban járunk, amely a nyarat a román fővárosban tölti. Beszélgetőpartnerünk Fireverker Tamás, a cirkusz bohóca. Dél előtt fél 11 körül, amikor odaértünk a kis család éppen a reggeli kávéját iszogatja. Mint mondják, nem sietik el a felkelést, hiszen minden este 10 körül ér véget az előadás, amire mindent összeszednek, mindenki visszavonul lefeküdni már éjszaka van.

Orosz Anna

Családként szeretik emlegetni magukat, a cirkuszt Tamás és a bátyja irányítják, de mint mondják itt nincsenek főnökök. Az állandó személyzet körülbelül 35 fő, akik mindannyian a cirkusszal utaznak. A felnőttekkel négy gyerek is utazik, és 71 egzotikus állatot utaztatnak. A cég Romániában volt bejegyezve, nagyon sok román artistát is szerződtettek. Emellett pedig a csapat görög, magyar, izraeli, horvát és holland tagokból áll. Az elefántidomár például horvát, de ő jobban szereti jugoszlávnak nevezni magát. A holland kolléga pedig vízilóidomítással és tarantula pókokkal dolgozik.

Egy-egy helyszínre való érkezés után, a több kamionnyi felszerelést elég sok időben telik felállítani. A nagysátort például gépi erővel tudják összeszerelni, hidraulikus daruk segítségével. A nagyobb állatoknak is, mint például az elefántoknak külön sátrakat állítanak fel. A kipakolás, elhelyezkedés legalább egy napos munka, de úgy, hogy ilyenkor mindenki egy emberként dolgozik, igazgató, munkás egyaránt. 10-12 óra telik amit minden állatnak a ketrecét és a kifutóját felépítik. „Bicikliként működünk, minden ember egy láncszem a munkafolyamatban, ha valaki kiesne, minden leáll. Éppen ezért nincsenki megkülönböztetve, mindenkinek megvan a maga kis szerepe, amit megtesz, hogy a cirkuszt minél hama-

rabb felállítsuk” – mondja.

Nem is szoktak senkit igazgatónak, vagy művész úrnak szólítani. Tiszteletbe tartják egymás kultúráját, és nem tesznek nemzeti vagy vallási különbségeket. „Egyetlen közös érdekünk van, hogy ez a cirkusz jól működjön, és ezt csak úgy lehet, ha jó a csapat. Ez hála Istennek nálunk meg is van” – hangsúlyozza Fireverker

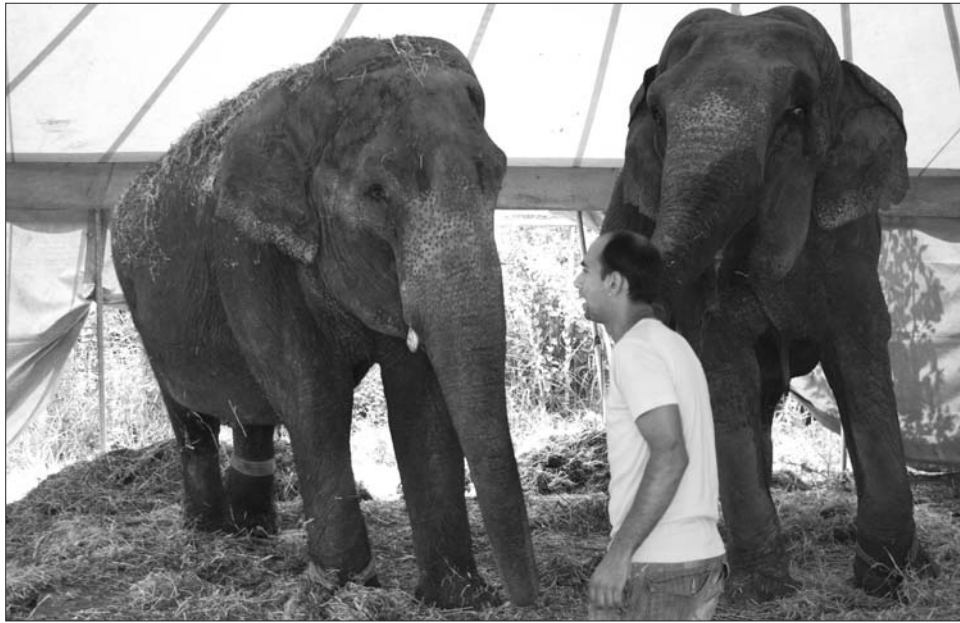
Válság, válság

Észrevétlenül ez a beszélgetés is a válságra terelődik. Mint mondják, szeretnék a nyarat itt Bukarestben eltölteni, mert kisebb városokban



Fireverker Tamás

nagyon érződik a válság, ezt már a saját bőrükön is tapasztalták. Szerintük Bukarestben még lehet számítani a közönségre, és akik még nem utaztak el nyaralni, egy cirkuszba biztosan ellátogatnak. Azt mondják már a tengerre se éri meg lemenni. Sok társulat még mindig itt látja a Kánaánt, de ők azt tapasztal-



A cirkusz bohóca az elefántokat „táncoltatja”

Fotók: Tofán Levente

ták, hogy már a nyaralók is nagyon jól meghatározott költségvetéssel rendelkeznek, és egy átlagos kétgyermekes családnak egy cirkuszi látogatás már nagyon nagy megterhelést jelent.

Az éhezést pedig nem kockáztathatják meg. „Itt elsősorban nem a mi ételünkről van szó, hanem közel hetven nagytestű állatnak kell megvenni a napi eledelt, ami nagyon sokba kerül. Tartalékolni sem tudunk, mert azt nehéz lenne szállítani, az állatoknak az ételt ott szerezzük be, ahol éppen vagyunk. Például heti szinten 50-60 bála lucerna fogy el. Az oroszoknak és tigrisek pedig hetente 80 kg húst fogyasztanak. Ezen kívül pedig nagyon sok gyümölcsöt is vásárolunk az állatoknak” – magyarázza a cirkusz bohóca.

Tovább szöve a beszélgetés fonálát arra vagyunk kíváncsiak, hogy naponta hány néző látogat el a cirkuszba. A sátor közel ezer férőhelyes, 700 hely a tribünön, 300 a páholyokban, de egy átlagos napon 150-200 néző szokott jelen lenni. Vannak viszont promóciós előadások, amikor féláron árúsítják a jegyeket. Ilyenkor meg szokott telni a sátor. „Ez a társulatnak legfőképpen azért éri meg, mert elmegy a hírünk, és bizony a jó hírünk megy el” – mondja.

Élet a porondon kívül

Egy szezon a társulatnak körülbelül nyolc hónapot jelent, márciusban kezdődik és novemberig tart az utazás. Utána marad 3-4 hónap pihenésre, ilyenkor mindenki visszavonul a családjával, de ezekben a téli hónapokban sem tudnak teljesen elszakadni a cirkusztól. „Ilyenkor szoktuk például beszerezni az új kosztümöket a következő szezonra. Van aki megvarratja, de olyan is van köztünk, aki saját maga készíti el. Emellett pedig ott van a gála, a téli szereplés, ami sokkal jobban

fizető, mint a nyári. Ilyenkor szétoszlik a csapat, vendégszereplőként mindenki más országban lép fel. Ez karácsony körül szokott lenni. Ezt az időt még arra is használják, hogy megújítják az artista számokat, mert nem szeretik évről-évre ugyanazt előadni. Általában minden szezonban szerződhetnek új arcokat, artistákat is, hogy ne váljanak unalmasak.

A „cirkuszi gyerekek” pedig ilyenkor pótolják be, azt amiről lemaradnak, hiszen iskolába csak télen járnak, de legtöbbször magántanárokat oktatja. Amit más gyerek

egy év alatt az iskolában megtanul, ők intenzíven három hónap alatt sajátítják el. Emellett a legtöbb gyerek artista iskolába is jár. Sokat járnak Székelyföldön is, és ezt kihasználva magyar anyanyelvű magántanárokat fogadnak a gyerekeknek.

Állatok...

Tamás büszkén meséli, hogy 71 egzotikus állattal utaznak, de nem mindenik lép fel a cirkuszban. Vannak kölykök, akik még idomításra várnak, de olyan állat is akad, akit nagyon betegnek vettek magukhoz, hogy ne pusztuljon el. Most éppen egy zsiráf lábadozik, amelynek a lábán csúnyán elfertőződött seb volt. Ő még nincs teljesen meggyógyulva, majd ha rendbe jön akkor kezdődhet az idomítás. Furcsa látvány, ahogy a két elefánt mintha táncot lejtene, egyet jobbra, egyet balra lépeget, megállás nélkül. Mint mondják megtanították nekik, hogy ne álljanak mozdulatlanul, mert a hatalmas testtömegben csak úgy tud zavartalanul működni a vérkeringés, ha állandó mozgásban vannak. Általában állatkeretből szerzik az állatokat, idős állatot szoktak kölyökre cserélni, mert idomítani legjobban a fiatal állatokat lehet.



Az artisták nappal kikapcsolódnak, az esti fellépések előtt

Programajánló

Kálvin-hét Háromszéken

A Kálvin-emlékvé keretében július 9-én, pénteken 11 órától presbiteri konferenciát tartanak Kovásznán, ígét hirdet Bartha Gyula, a szatmári egyházmege esperese (Magyarország), előadást tart Szász Tibor András felsőföldi lelképásztor. Szombaton 9 órától gyülekezeti napot tartanak Dálnokon. Fellép a barátosi fúvószenekar, ígét hirdet Szabó József, a nagykunsági egyházmege esperese. Lesz úrvacsó-

rai agenda (Marosi Károly lelképásztor), gyereken-tisztelet (Bardocz Csaba lelképásztor), szakácsművészeti vetélkedő, aszfaltrajz-verseny, kórustalálkozó, keresztény ifjúsági zenei koncert.

Koncert Árkoson

A sepsiszentgyörgyi Mandala Ifjúsági Kulturális Egyesület szervezésében az Arte Diem, 2010 összművészeti alkotótábor keretében július 9-én, pénteken 21.30 órától Jeszenszky István magyarországi zenész,

hangterapeuta koncertezik az árkosi Európai Tanulmányi Központban. Sepsiszentgyörgyről 21.15 órakor busz indul a színház elől.

Évadzáró Csomakőrösön

A Kőrösi Csoma Sándor Közművelődési Egyesület július 9-én, pénteken 17 órától Csomakőrösön az önkormányzat vendégházában tartja évadzáró rendezvényt Trianon árnya címmel. Molnár V. József budapesti magyarságkutató Trianon címmel tart előadást, Veres Emese szerkesztő pedig bemutatja „Mikor Oláhország háborút izene...” A *barcasági*

csángók kálváriája című kötetét. Kovásznáról 16.45 órakor autóbussz indul a mozi elől.

Kiállítás Csíkszeredában

A Kriterion Alapítvány és a Sensaria Egyesület (Budapest) szervezésében a Firtosváraljai Művésztelep kiállításának megnyitóját tartják pénteken, július 9-én 18 órától Csíkszeredában, a Kriterion Galériában. Kiállító művészek: Balogh Zsófia, Horváth Krisztián, László Dániel, Révi Norbert. A tárlatot Székedi Ferenc, a Kriterion Alapítvány igazgatója nyitja meg.

Kiállítás Aradon

Július 16-ig, péntekig naponta 10–18 óra között tekinthető meg a Delta Galériában az Aurel Vlaicu Egyetem Dizájn Kara diákjainak immár hagyományos félévi tárlata, amelyen az eltelt időszak művészi „termésével” jelentkeztek. A nemrég zárult 2009–2010-es egyetemi tanév második félévi alkotásait bemutató kiállítás anyagát az első és a második év diákjainak munkáiból válogatták ki a tanárok, úgy, hogy képviselteti magát a kar mindhárom szakja, a belsőépítészeti és termék-, a grafikai és a ruházati formatervezés.

Járjuk be Erdővidéket!

Július 10-én, szombaton ötödik alkalommal szerveznek honismereti túrát Erdővidéken. Az ötödik túra célpontja Uzonkafürdő és környékének látványosságai. Indulás 9.30-kor a baróti buszmegállóból autóbusszal az uzonkafürdői letérőig, onnan tovább gyalog Uzonkafürdőre, ahol jó idő esetén egy fürdőzés is be van tervezve. Ezt követően a Pisztrángos-patak völgyében található Pisztrángos-borvízforrás mésztufakúpját látogatják meg, utána ebéd-szünet, szalonasütyűvel egybekötvé.

Édesítőszer: egészségtelen?

Ma már az édesítőszeres széles választéka áll rendelkezésünkre, és jelenthet segítséget a megszokott édes íz élvezetében akkor, amikor csökkenteni kell a cukrok bevitelét. Fontos, hogy tisztában legyünk ezeknek az összetevőknek a szerepével, hiszen a kilók elleni ádáz küzdelemben egyre többször hívjuk segítségül az édesítőszereseket.

Manapság már elterjedt szokás, hogy egy termék – étel, ital, rágógumi, gyógyszer stb. – címkéjén az összetevők között a cukorfél helyett valamilyen édesítőszerrel tüntetnek fel. Ezeknek az élelmiszer-adalékanyagoknak a kifejlesztése, széles körű alkalmazása szorosan összefügg a fogyasztói igényekkel. A cukorbetegségben szenvedők táplálkozását nagymértékben megkönnyíti, az általuk is fogyasztható ételek palettáját színesíti az édesítőszeresek használata.

Miért az édesítőszer?

Az energiát nem szolgáltató mesterséges, ún. intenzív édesítőszeres csoportjába tartozó, különböző kémiai szerkezetű hatóanyagok édesítő hatása a répacukornál nagyságrendekkel nagyobb, gyakorlatilag nem jelentenek energiát a szervezetnek, azaz „nem hizlalnak”, és fogzománc-károsító hatásuk sincs. Az általuk édesített termék tömegéhez nem járulnak hozzá, mivel csak nagyon kis mennyiségre van szükség belőlük. Nem befolyásolják a vércukorszintet, és az inzulinigényt sem fokozzák. Fogyókúrában, illetve súlytöbblet kialakulását megelőzni kívánó étrendben, valamint cukorbetegség számára is ajánlottak mindennapos fogyasztásra, asztali édesítőként, pl. tea, kávé, kakaó, limonádé

ízésítésére. Ezen kívül használhatóak különböző ételek, édességek (gyümölcsleves, palacsinta, puding stb.) elkészítéséhez is.

Melyek a legelterjedtebbek?

A négy legelterjedtebb intenzív édesítőszer a szacharin, az aceszulfám-K, az aszpartám és a ciklamát, melyek tabletták, folyadék, por alakban, és egymás édesítő erejének növelése céljából számtalan kombinációban, különböző fantázianeveken kerülnek a boltok polcaira.

Az elsőként 1879-ben előállított, legrégebbi mesterséges édesítőszerünk a szacharin. A kristálycukorhoz viszonyítva édesítő hatása kb. 300-szorosa. Viszonylag hőstabil, viszont forralás hatására fémes ízű, kesernyész melléktermék keletkezik belőle. Aránylag olcsón előál-



lítható édesítőszer.

A ciklamátot 1940-ben fedezték fel, 30-szor édesebb, mint a répacukor. Ételkészítéshez, befőzéshez egyaránt felhasználható, mivel jó a hőálló képessége. Édesítő hatása szacharinnal kombinálva a legkedvezőbb. Az aceszulfám-K 130-200-szor édesebb a kristálycukornál, főzészálló vegyület, de viszonylag drága. Felhasználási köre megegyezik a ciklamátéval.

Az aszpartám a négy leggyakoribb intenzív édesítőszer közül a legkevésbé mesterségesnek mondható, mivel két aminosavnak, az aszparaginsavnak és a fenilalaninnak a származéka. Egy gramm aszpartám 4 kcal energiát képvisel, de mivel a kristálycukornál 180-200-szor édesebb, így minimális mennyiségre van szükség belőle. A cukor ízét nagyon jól „utánozza”, nincs kellemetlen utóíze. Fenilalanin-tartalma miatt fenilketonúriában (örökklődő anyag-

csere-betegségben) szenvedők nem fogyaszthatják. Mivel édesítő ereje csökken hő hatására, ezért inkább többnyire édesítő tabletták, üdítők, joghurtok, gyümölcskészítmények édesítésére alkalmazzák.

Szabályozások

A különböző édesítőszereseket is, mint minden más élelmiszer-adalékanyagot, az élelmiszerek címkéjén fel kell tüntetni. A nemzetközi jelöléseknek megfelelően a mesterséges édesítőszeres – a szorbit E 420 és a mannit E 421 kivételével – az E 950-967 közötti számok valamelyikét kapták azonosítóként (E 950 aceszulfám-K, E 951 aszpartám, E 966 laktin stb.). Az édesítőszeresek együttes alkalmazása engedélyezett, de ilyen esetben figyelembe kell venni, hogy az édesítőszeresek megengedett mennyiségét a kívánt hatást létrehozó legkisebb mennyiségre kell csökkenteni. Fontos előírás, hogy

Az orvos válaszol

Kisebik lányom négyeves, és még mindig cumival alszik el. Abban bízunk, majd magától megunja. Van esély erre?

A cumizás a biztonságkeresésről szól. Mivel a szoptatás időszakában az együtt töltött idő, testi kontaktus miatt a babák biztonságban érzik magukat, később is keresik a korábbi időkre emlékeztető situációkat. Ilyen átmeneti tárgyba (plüssállatka, párna, textilpelenka) való kapaszkodás, és az orális aktivitás (cumi, ujjszopás) okozta nyugalom. Ha ennyire hosszú ideig eltart a cumizás, érdemes utánanézni, hogy az alvás miatt okoz szorongást. Néha a sötét, bizonyos árnyékokkal, vagy a kislámpa mintájával is gond lehet, vagy a szülő távollága váltja ki az elbizonytalanodást. Mesék kapcsán is megélheti egy gyermek, hogy nincs biztonságban, ha behunyja a szemét, és az is megkérdező, hogy mennyi időse koráig aludt a szülővel a csecsemő, és aztán mikor és hogyan szoktatták az egyedül alvásra. Fontos jelzés lehet pl. ha a szülőkhöz átvonulva a kislánya nem igényli a cumit. Ez a korai szimbiotikus kapcsolatukra való vágyódást jelzi. Ha így van, érdemes magába is néznie: valóban el tudja engedni gyermekét, azaz elfogadni, hogy már nem baba? A hosszan tartó cumizásnak van egy kellemetlen következménye hosszú távon, és pedig a fogak rendetlen fejlődése és rossz esetben állkapocs-deformitás is. A fogszabályzó akkor ajánlott, ha a fogak, illetve az állcsontok szabálytalanul állnak. A hibákat felnőttkorig lehet korrigálni, a kezelési idő a kor előrehaladtával hosszabbodik. A fogszabályozás általában 8 éves korban kezdődik, amikor már kinőttek a marandó fogak.

Dr. Győri György

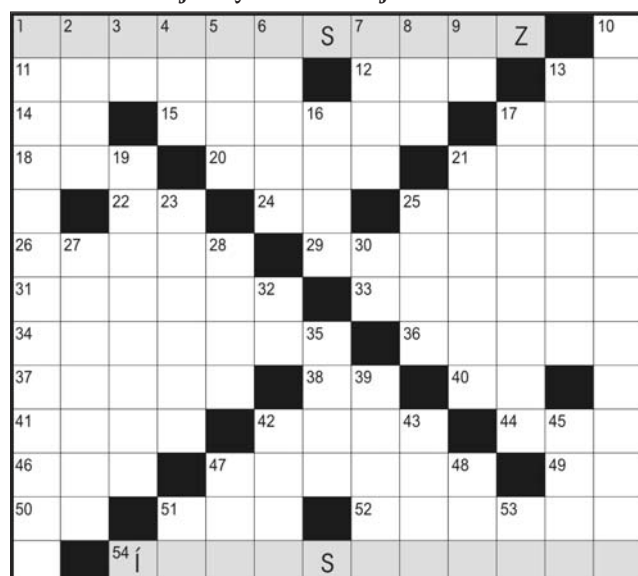
Rendetlenség

– A férjének nincs rendben a szíve – mondja az orvos a beteg feleségének.

Mire az asszony:

– Még hogy a szíve nincs rendben?! ...!

A csattanót a rejtvényben olvashatja.



Vízszintes:

1. A csattanó első része. 11. Magától értetődőnek számító. 12. Csónakgerinc. 13. A kurcsatóvium vegyjele. 14. Nemzeti Díj, röviden. 15. Éneklő. 17. Háló, hálózat – angolul. 18. Páratlanul gyomos! 20. Dolgozat, diáknyelven. 21. Az Adda mellékfolyója. 22. Előtag: kettő(s). 24. Némán sug! 25. Látásától megfoszt. 26. Gazdi fizeti. 29. Formáló. 31. Nagytestű rovar. 33. Csavar tartozéka. 34. Időmérő alkatrésze. 36. Magyar női név. 37. A betegek védőszentje. 38. Körülbelül, röviden. 40. Savmaradék! 41. Erős illat. 42. Elszáradt növényi szár. 44. Bent köpül! 46. Biztonsági szerkezet. 47. Domboldalról minden fát kivágó. 49. Rangjelző szócska. 50. Gödröt készít. 51. Könyvben sok van. 52. Hideg erdélyi szél. 54. A csattanó második, befejező része.

Függőleges:

1. Fővárosa Varsó. 2. Hálával emlegető. 3. Házimozi. 4. Vízparti növény. 5. Özönlik. 6. Deszka jelzője lehet. 7. Mikszáth regényhőse (Miklós). 8. Minden kioszkban van! 9. ... Capone, gengsztervezér volt. 10. Tudományos vizsgálódás tárgya. 13. Palánk. 16. Női név. 17. A falnak támasztó. 19. Plédet arra a helyre terít. 21. Rímekben írt prózai elbeszélés. 23. Focilabdát felém továbbít. 25. Latin köszönésforma. 27. Italozás. 28. A fülesbagoly latin neve. 30. Éneklő szócska. 32. Rügy közepe! 35. 476-ig tartott. 39. Fémötvözet. 42. Földművelő eszköz. 43. Pecunia non ..., a pénznek nincs szaga. 45. Brazil tagállam. 47. Lao-ce „izmusa”. 48. Bécsi nagyszülő! 51. A laurencium vegyjele. 53. Innen máshova.

1	2	4			7				
		8						7	3
				5		4			8
9	1			3					
			5		2				
3						8			6
			4		9			6	
	3		2	6					

Könnyű fokozat

A 81 mezőt a rácsban úgy kell kitölteni, hogy minden sorban, minden oszlopban és a 3x3-as négyzetekben 1-től 9-ig mindegyik számjegy csak egyszer szerepeljen. Jó játékot!

Készítette: Buna Botond

Előző feladványunk megfejtése

6	5	7	3	8	9	4	1	2
8	1	9	7	4	2	5	6	3
3	2	4	5	1	6	9	7	8
7	4	3	6	2	8	1	5	9
1	6	8	9	7	5	3	2	4
5	9	2	4	3	1	6	8	7
9	8	5	2	6	3	7	4	1
4	3	1	8	5	7	2	9	6
2	7	6	1	9	4	8	3	5

A libapásztorból lett királyné 2.

Már állt a bál. A királyfi nem mulatott, csak egy helyen, az asztalnál szomorkodott. Mikor az ezüstruhás lányt megpillantotta, mintha elvágta volna, úgy megváltozott! Táncoltatta, mulattatta, olyan jó kedve volt, hogy csak! Megint faggatta, hogy ki is ő, merről való. A lány csak annyit mondott:

– Fésűtővárra!

Gondolkozott a királyfi, hogy merre lehet az, de nem tudta kitalálni sehogy se. Aztán felkérte a lányt, hogy hazakísérhesse, de a lány csak szabódott, csak húzódtott, míg egyszer csak megint úgy eltűnt, mint azelőtt való este.

A lány megint csak hazament, az ezüstruhát, szépen összehajtogatva, visszatette a dióhéjba, felöltözött a szőrruhájába. Mire kivilágosodott, már a tallón volt a libákkal.

Dél felé megint csak felment a konyhába. De már nem peszterkedett ott soká, megvárta, amíg adnak neki valamit, azzal elment. De a királyfi ablakánál újfent megállt.

– Tán megint a bálba készülsz a királyfi?

– Oda hát! De hát te mindig olyan szemtelen vagy, hogy beleszelkedel az ablakomhoz.

„Jól van, no – gondolta magában a lány majd hamarabb ott leszek én, mint te, ne félj!”

Megvárta az estét megint,



Hubbes Péter rajza

felvett egy gyémántruhát – köd előttem, köd utánam! –, ment a bálba, de hamarabb is ott volt, mint a királyfi. Már javában táncolt, mikor a királyfi odaért.

A királyfi nem tudta nézni, hogy az, akit ő úgy szeret, mással táncolt. Odament, mérgeesen elkapta annak a legénynek a kezéből, aztán ő táncoltatta.

Most még jobban mulattak, mint a két azelőtt való estén. A királyfi már nagyon szerelmes volt, csak a lány volt minden gondolata. Megint megkérdezte, hogy mondja már meg, de lélekre, hogy honnan való, mert ahogy eddig mondta, hogy hova való, azoknak még a hírét se hallotta. A lány azt felelte:

– Tükörütővárra!

– Hol lehet az? Nem tudhatom. A szomszédunkban van egy öreg ember, aki már sok országot bejárt, kérdeztem attól, de ezeket a helyeket még ő sem ismeri!

De a lány nem világosította fel.

A királyfi már nem tudott magának parancsolni, lehúzta az ujjáról a gyűrűt, odaadta a lánynak, hogy őrizze meg, és gondoljon rá, mert ő el akarja venni! A lány meg is ígérte, de már nem várta meg, hogy megint szóljon a királyfi a hazakíséréséről, elilant, mint a pille, gyorsan szaladt haza, egyenest az ólba. Ott levette a ruháját, felvette a hétköznapi rongyosat.

A királyfi meg odavolt nagyon. Minden szívzárdéka a lány felé volt már fordulva. Hogy az megszökött, a bálban is csak tört-vágott, keresztül akart menni mindenkin. Mikor hazament, csak a bűnnek adta magát, szavát se lehetett venni, olyan szomorú volt. Odament az anyja, apja, vigasztalta volna, de a királyfi csak búsult, nem hajtott az senkire se. Úgy fájt a szíve, hogy majd meghalt bele.

Ahogy eljött a dél, a lány is behajtott. A konyhában suszorgott már a sok étel.

A libapásztor is bemegegy a konyhába, ott sündörög a szakács körül, akármerre lépett, mindig a lába alatt volt.

- Mít keresel te itt? Tisztulj

innen mindjárt! – De a szakács került-fordult, a lány is addig sündörögött, addig forogódott, hogy valahogy mégis betette a tálba a gyűrűt, amit a királyfitól kapott.

Azzal aztán kiszaladt.

Mikor beviszik az ételt, merítenek a tálból, hát csak megcsördül a kanál valamilyen. Kiveszik, megnézik. Hát mi volt? A gyűrű.

Hívták aztán a szakácsot: ki járt a konyhában? Megjött a szakács, krajcár se maradt a zsebében. Most már baj van! Nem merete megmondani, hogy az a szőrruhás, mert akkor őt biztosan felakasztják. Hát csak tagadta, hogy senki.

- Szakács! Mondd meg, ki járt ott, mert akkor csak ugyan felakasztatlak! De így nem lesz semmi bajod, ha bevald!

Mit volt mit tenni! Bevalotta a szakács, hogy ott más nem járt, mint az a szőrruhás libapásztor.

- Hívd be mindjárt! Tisztítsa ki magát szépen, aztán jöjjön be!

A libapásztor szépen megmosakodott, megfésülködött, felvette a gyémántruhát. Bement.

A királyfinak a szíve majd meghasadt örömben, mikor meglátta. Hiszen ez az, akit ő táncolt, ennek adta ő a gyűrűt! Megölelte, megcsókolta, meg is mondta mindjárt, hogy elveszi feleségül.

Készültek a lagzira. Tanakodtak, ugyan kit hívjanak már meg? Hát többek között

meghívták a lány apját is.

A konyhában meg a lány meghagyta, hogy az apjának külön csináljanak mindent, de só nélkül.

Jön a lagzi napja. Ott a lány apja is, jó kedve van mindenkinek, csak a lány apja nem eszik, olyan, mintha szomorú volna.

Kérdezik aztán, mi lete? Mért nem eszik? Tán nem jó az étel?

De az ember csak himelt-hámolt, nem akart szólni.

Odamegy a lány is, kérdezi az is:

– Hát mért nem eszik, édesapám? Ne szomorkodjék, ha már lagziban van!

Az apja mondja aztán, hogy jó itt minden, nagyon finoman van elkészítve, csak az a baj, hogy só nincs benne.

Akkor aztán odafordul a lánya:

– Látja-e, édesapám, maga engem azért az egy szóért csapott el, amiért azt mondtam, hogy úgy szeretem magát, mint a sót az ételben. Látja-e, hogy anélkül meg nem ér semmit az étel?

Mikor ezt a lány elmondta, az apjának csak úgy csurgott a szeméből a könny. Akkor aztán összeölelkeztek, lett olyan vigasság, hogy hetedhét országon se volt párja. A lány a királyfinak a felesége lett. Boldogan éltek nagyon sokáig, tán még most is élnek, ha meg nem haltak.

Illyés Gyula: Hetvenhét magyar népmese c. könyvéből

Tizenkét hónap a természetben

A városban tett sétám során újra meggyőződtem, hogy a parlagi galambok el vannak szaporodva. Ahol a tömbházak cseréppel vannak fődve, ott mindenütt tanyát vertek és akár több száz fős csapatokba élnek. Sokszor elcsodálkozom, hogy hol talál-

ják meg a mindennapi enni-valót. Azt látom, hogy nyáron a szomjukat, a várost át-szelő Olt vízében oltják a környéken élőket, amit többször is megfigyeltem.

Csoportokba jönnek, köröznek a víz fölött majd a bátrabbak leszállnak a vízből

kimagasló szigetre. Csőreiket olyan mélyen belenyújtják, hogy olykor még a szemüket is ellepi a víz. Látszik rajtuk, hogy idegesek minden izomzatuk meg van feszülve ké-szen állnak bármelyik pillanatra elrepülni. Galambot láttam inni a belvárosban is

egy-egy vizes tócsába, de ottan egészen másképp viselkedtek, nyugodtan hosszasan ittak vagy például a központi parkban kialakított mesterséges tónál ivás után még sokáig a környéken maradtak. Az Oltbéliék ahogy ittak, repültek is el, amelyik később szállt le sokszor ivás nélkül távozott, sőt az utolsó-nak érkezők leszállás nélkül repültek vissza. A meleg napokon gyakrabban jöttek inni a madarak, így valamelyik területnél biztosan sikerült mindeniküknek inni.

Az Olt hídon állva figyeltem a madarakat mikor a semmiből feltűnt egy héja. A víz fölött egész alacsonyan céltudatosan támadt rá a galambokra. A megriadt madarak összevissza repültek. A héját csak egy érdekelte de ezúton nem járt sikerrel. Minden bizonnyal valamelyik fűzfán elrejtözve leselkedett, mert tudja, hogy a galambok leszállásnál és a felszállásnál lassúak, és ilyenkor könnyebben meg tudja fogni. Most már érthető, hogy miért olyan féltékeny a galambok mikor inni mennek az Olt-ra.



Parlagi galamb

Kelemen László, Rara Avis Madártani Egyesület

Képkeret és legyező fagyis pálcikából

Biztosan szeretitek a jégkrémet és sokat is fogyasztotok ezekben a melegekben. Az utána megmaradó fapálcikát ne dobjátok el, gyűjtsetek meg, sőt ismerősöktől is szerezhetek. Érdekes tárgyakat készíthettek belőlük.

Szükséges eszközök: fagyis pálcikák, ragasztó, olló.

Elkészítés: a képkerethez 4 db fagyis pálcikából könnyen készíthető képkeret, úgy, hogy a lapos oldalakat a végen összeragasztgátjátok. A keretbe pedig beleragasztgátjátok kedvenc képeteket.

A legyezőhöz fúrjatok át



legalább 12 db pálcikát mindkét végén és az egyik felén kössétek össze jó szorossá, a másik felén lazán fűzzétek fel. Sokkal mutatósabb lesz, ha legalább 30 darabból készítenek és mintákat is festetek az egyes lapokra.



Hétfégi mellékletünk *Életmód és Csodavár* oldalait Orosz Anna szerkesztette